

**TEXT PROBLEM
WITHIN THE
BOOK ONLY**

UNIVERSAL
LIBRARY

OU_198785

UNIVERSAL
LIBRARY

ಒಳಸಂಚು

ಐತಿಹಾಸಿಕ ನಾಟಕ.

ಗ್ರಂಥಕರ್ತ:—ಬಿ. ಎಸ್. ವೆಂಕಟರಾಮ್.

“ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧ ಮೊಗಲ್ ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಅಕ್ಬರ್ ಬಾದಶಹನು ಭಾರತ ದೇಶದ ಅಧಿಕೃತ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ, ಅವನ ಮಗನಾದ ಜಹಾಂಗೀರನ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಕೊನೆಯಾದ ಒಂದು ಒಳಸಂಚನ್ನು ಕುರಿತು ಬರೆದ ಕಥೆಗಳು—೩ ಅಂಕಗಳು—ಒಂದು ಮನೋಹರ ನಾಟಕವಿದು,ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬಿ. ಎಸ್. ವೆಂಕಟರಾಮ್‌ರವರು, ಕವಿಹೃದಯಕ್ಕೆ ಸಹಜವಾದ ಭಾವನಾವಿಶೇಷದಿಂದ ಪ್ರೇರಿತರಾಗಿ, ಈ ನಾಟಕವನ್ನು ರಚಿಸಿದಂತೆ ಭಾಸವಾಗುತ್ತದೆ....”

—ಸುಬೋಧ.

“....ಸರ್ವಸುಂದರಿಯ ಪಾತ್ರದ ಮುಖಾಂತರವಾಗಿ ಆಗಿನ ರಜಪೂತ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಪ್ರಿಯತೆ, ಮರ್ಯಾದೆಯ ಅಭಿಮಾನ, ಸತ್ಯ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಇವುಗಳನ್ನು ಅದರ್ಶಕವಾಗಿ ನಿರೂಪಿಸಲಾಗಿದೆ.....ಸಮಸ್ಯೆ ಗೊಂದುತ್ತರವನ್ನು ಕೊಡುವ ಕೈವಾಡವು ಪ್ರಸ್ತುತ ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಸಮಗ್ರವಾಗಿದೆ. ದೇಶಹಿತದ ಸಾಧನೆಯಲ್ಲಿ ಶರೀರಾರ್ಪಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದರೂ ಸರ್ವಸುಂದರಿಯ ಅತ್ಮಜ್ಯೋತಿಯೂ ದೇಶಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಬೆಳಗಿತು —ಎಂದಿಷ್ಟೇ ಈ ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಿದ್ದರೂ ಅದರಿಂದ ಅನೇಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನೂ ಸಡಿಲಿಸಿದಂತಾಗಿದೆ. ಐತಿಹಾಸಿಕ ಸಾಹಿತ್ಯವು—ಹಿಂದಿನ ಆಗು ಹೋಗುಗಳನ್ನು ಇಂದಿನ ಜನಜೀವನಕ್ಕೆ ಅದರ್ಶಮಯವಾಗಿರಿಸಿ, ಹಿಂದಿನವರ ಉದಾರ ಚರಿತಾಮೃತದಿಂದ ಇಂದಿನವರ ನಿರ್ಬಲತೆಯ ತೃಷ್ಣೆಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವುದು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬಿ. ಎಸ್. ವೆಂಕಟರಾಮ್‌ರವರ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಇದು ತಕ್ಕ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಾಧಿಸಿದೆ. ಶೈಲಿಯು ವೀರರಸಕ್ಕೆ ತಕ್ಕದಾಗಿದೆ.

—ಜಯಕರ್ನಾಟಕ.

ಸೋಲಾ ಏಜೆಂಟ್ಸ್:—

ಸ್ವಾಮಿಂಡರ್ಸ್ ಬುಕ್ ಡಿಪೋ,
ಅನೆನ್ಯೂ ರೋಡ್, ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ.

ಆ
ರಾ
ಣೆ.

ಮಕ್ಕಳಿವರೇನಮ್ಮ?

ಎಡು ಚಿಕ್ಕ ನಾಟಕಗಳು.

ಬಿ. ಎಸ್. ವೆಂಕಟರಾಮ್.

●ಇದರ ಸರ್ವಸ್ವಾಮ್ಯವೂ ಗ್ರಂಥಕರ್ತನದು.

ಬೆಂಗಳೂರು ಸುಜೋಧ ಮುದ್ರಣಾಲಯದಲ್ಲಿ ಮುದ್ರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು.

ಮುನ್ನುಡಿ

‘ಚಾರಿತ್ರಹೀನ’ ಎಂದೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವರನ್ನು ನೋಡಿದಾಗಲೆಲ್ಲ
 ‘Men Sacrifice everything to ambition, women to love’
 ಎಂದು ಮೇರಿ ಕ್ಲೋರೆಲ್ಲಿಯು ಹೇಳಿರುವುದು, ಅಕ್ಷರಶಃ ದಿಟವೆನಿಸ
 ದಿರದು. ಅವರ ಆ ನಿಸ್ವಾರ್ಥ ಪ್ರೇಮಕ್ಕೆ ನಮ್ಮಿಂದ ದೊರೆಯುತ್ತಿರುವ
 ಅದರವೆಂತಹುದು?

ಮೋಹಪರವಶರಾದ ಪುರುಷರು, ನಿಷ್ಕಲ್ಮಷ ಮನಸ್ಸಿನ ಯುವ
 ತಿಯರನ್ನು ಮೋಸಗೊಳಿಸಿ, ತಮ್ಮ ಪಾಶವ ಇಚ್ಛೆಯು ಪೂರ್ಣವಾ
 ಗುತ್ತಲೂ, ತಮಗೆ ಸರ್ವಸ್ವವನ್ನೂ ಒಪ್ಪಿಸಿದ ಆ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಕೈ
 ಬಿಟ್ಟು ಅವರ ಜೀವನವನ್ನೇ ಹಾಳುಮಾಡುವುದರೊಂದಿಗೆ, ಅವ
 ರನ್ನು ಚಾರಿತ್ರಹೀನೆಯರೆಂದು ತಾವೇ ಹಳೆಯುತ್ತ ಹೋಗುವರು.
 ಆ ಬಡಪಾಯಿಗಳು ಅನಂತರ ಆಪಮಾನ, ದಾರಿದ್ರ್ಯ, ರೋಗ,
 ಕಷ್ಟ, ಹಿಂಸೆಗಳಿಗೆ ಬಲಿಯಾಗಿ, ಜೀವಿತದ ಹೆಣಗಾಟದಲ್ಲಿ ಹತಶ
 ರಾಗಿ ಕೊನೆಗೆ ಜೀವನವು ನರಕ - ಸಾವೇ ಸ್ವರ್ಗವೆಂದು ಮೃತ್ಯು
 ವನ್ನಪ್ಪಿದರೆ, ಅಗಲೂ ಅವರ ಆ ದುರ್ವಿಶೇಷ ಕಾರಣರಾದ, ಸದ್ಗುಣವ
 ಭಾಂಡಾರದಂತೆ ಮೆರೆಯುವ ಆ ಸಜ್ಜನರ ನಾಲಗೆಯು ಸುಮ್ಮನಿರದು.
 ದೋಷಿಗಳೆಂದು ಇತರರನ್ನು ದೂರುವವರು ತಾವು ನಿರ್ದೋಷಿಗಳೆ?

ಈ ಸಂಗ್ರಹದಲ್ಲಿನ ೧, ೨, ಮತ್ತು ನಾಲ್ಕನೇಯ ನಾಟಕಗಳನ್ನು
 ನಿರ್ಭಾಗ್ಯ - “ಚಾರಿತ್ರಹೀನ”ಯರ ಪರವಾಗಿ ಓದುಗರಿಗೆ ಒಪ್ಪಿ
 ಸಿದ್ದೇನೆ. ಅವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಏನನ್ನೂ ಹೇಳದೆ, ಕೇವಲ
 ನಿತ್ಯಜೀವನದ ಸತ್ಯ ವಿಚಾರವನ್ನು ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವೆನೆಂದು
 ಮಾತ್ರ ಹೇಳಿ, ಲಾರ್ಡ್ ಬೇಕನ್ನಿನ ವಾಕ್ಯವೊಂದನ್ನು ಮುಂದಿಟ್ಟಲ್ಲಿ
 ನನ್ನ ಮುನ್ನುಡಿ ಮುಗಿಯಿತೆಂದಾಯ್ತು.

‘Read not to contradict and confute, nor to believe
 and take for granted, nor to find talk and discourse,
 but to weigh and consider’.

71/4—1, 5ನೇ ರಸ್ತೆ,
 ಚಾಮರಾಜಪೇಟೆ,
 ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ.

ಬಿ. ಎಸ್. ವೆಂಕಟರಾಮ್.

ಪ ರಿ ವಿ ಡಿ

೧. ಮಕ್ಕಳಿವರೇನಮ್ಮ.....?	ಪುಟ ೧
೨. ಅನಾಥೆ	೧೩
೩. ಸರ್ವೇಕಾಮಾನ್ಯ	೨೫
೪. ದಂಚೆ	೩೩
೫. ದೇವ್ರಂಗಿ ದ್ಯಾವೀನೂ	೬೦

ನಿ. ಪೂ :—ನೆಂದಿರಿನೆಂದು ನಾಟಕಗಳು ಏಕಾಂಕ ನಾಟಕವೆಂದು ಅಚ್ಚಾಗಿದೆ.
 ಆವು ಏಕಾಂಕವಲ್ಲ.
 ಅನಾಥೆಯ ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಗೀತೆಯು ಪೂಜ್ಯ 'ತ್ರಿ'ಗಳ
 ಎರ 'ಪ್ರೇಮಸೇತು' ಎಂಬ ಗೀತೆಯೊಡನೆ ಅದ್ಭುತವಾದುದು.

ಮಕ್ಕಳಿವರೇನಮ್ಮ....?

ಏಕಾಂಕ ನಾಟಕ

ದೃಶ್ಯ ೧

[ಒಂದು ಬಡವರ ಮನೆಯ ಮುಂಭಾಗ. ಜೀರ್ಣ ವಸ್ತುಗಳ ನ್ನುಟ್ಟಿರುವ ಲಲಿತಮ್ಮ - ಮತ್ತು ಅಕೆಯ ಮಗು ಇಬ್ಬರೂ ತಮ್ಮ ಆ ಮನೆಯ ಬಾಗಿಲನ್ನು ನೋಡುತ್ತ ನಿಂತಿದ್ದಾರೆ. ಮನೆಯ ಮಾಲೀಕನು ಬಾಗಿಲಿಗೆ ಬೀಗ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಬಂದು “ಬಾಡಿಗೆ ದೊರೆಯುತ್ತೆ” ಎಂಬ ತಗಡನ್ನು ತೂಗುಹಾಕಿ ಹೋಗುತ್ತಾನೆ. ಲಲಿತಮ್ಮನು ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕಣ್ಣೀರು ಹಾಕಿ ನೋಡುತ್ತ ಅವನು ಮರೆಯಾಗುವವರೆಗೂ ಅವನನ್ನೇ ನೋಡುವಳು. ನಂತರ]

ಲಲಿತಮ್ಮ—‘ ಆಯಿತು. ಬಿಸಿಲು-ಮಳೆಗಳಿಗೆ ಮರೆಯಾಗಿದ್ದ ಗೂಡೂ ಹೋಯಿತು. ದೇವರಿಗಿನ್ನೂ ದಯೆ ಬರಲಿಲ್ಲ.’

[ಎಂದು ಅಕಾಶವನ್ನೇ ದಿಟ್ಟಿಸಿ ನೋಡುತ್ತ ನೆಲದಮೇಲೆ ಕೂಡುವಳು. ಮಗನು ನೋಡಿ ಬೇಸತ್ತು]

ಮಗ—‘ಅಮ್ಮಾ ನನಗೆ ಹಸಿವು. ಏನಾದರೂ ಕೊಡಮ್ಮಾ’
(ಎಂದಳುವನು. ಅವನನ್ನು ತೊಡೆಯ ಮೇಲೆ ತಾಯಿಯು ಮಲಗಿಸಿಕೊಂಡು ತಲೆ ಸವರುತ್ತ.....)

ಲಲಿ—‘ತಾಳು ಮಗೂ-ಅವರು ಪೇಟೆಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಏನಾದರೂ ಕೆಲಸ ಸಿಕ್ಕಿರಬಹುದು. ಬರುವಾಗ ಹಾಗೇ ತಿಂಡಿ ತರುತ್ತಾರೆ-ಅಳಬೇಡಮ್ಮಾ’

ಮಗ—(ಅಚ್ಚುತಲಿ) ‘ಸುಳ್ಳು ಹೇಳ್ತೀ - ಅಪ್ಪ ಮನೆಗೆ ಬಂದಾಗೆಲ್ಲಾ ಹಾಗೇ ಬಂದು - ಮರತ್ತಿಟ್ಟೀಂತ ಹೇಳ್ತಾನೆ-ನಂಗೆ ಹಸಿವು - ಈಗಲೇ ಕೊಡಮ್ಮ—’

ಲಲಿ—‘ದೇವರೇ— ಬಡನರಿಗೆ ಹೊಟ್ಟೆಯೇಕೆ ಕೊಟ್ಟಿ. ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದು ದೆಲ್ಲವೂ ಮಾರಿಯಾಯ್ತು. ಎರಡು ದಿನಗಳಿಂದ ಮಕ್ಕಳು ಹೊಟ್ಟೆಗಿಲ್ಲದೆ ನರಳುತ್ತಿವೆ. ಒಂದು ಬಾರಿ ನಮ್ಮ ಕಡೆ ನೋಡು-ಲೋಹ, ಕಲ್ಲುಗಳಲ್ಲಿ ನಿನ್ನನ್ನ ಮಾಡಿ ಪೂಜಿಸುವುದು ನಿನಗೆ ಪೂರ್ಣ ಒಪ್ಪುವುದು. ನಿನ್ನ ಹೃದಯವೂ ಅದೇ ಲೋಹದಂತೆ, ಕಲ್ಲಿಂತೆನ ಕಠಿಣವಾಗಿದೆ. ಮಕ್ಕಳು ಹೊಟ್ಟೆಗಿಲ್ಲದೆ ಸಾಯುತ್ತಿರಲು ಒಂದು ಹಿಡಿ ಅನ್ನ ಕೊಟ್ಟರೆ ನಿನ್ನ ಧನಭಂಡಾರವು ಕರಗಿಹೋಗುವುದೇ?’

ಮಗ—‘ಅಮ್ಮಾ - ಹಸಿವು ’

ಲಲಿ—‘ಮಗೂ-ಮಾರಲು ಏನೂ ಉಳಿದಿಲ್ಲ. ಇದ್ದುದೆಲ್ಲವೂ ಹೋಯ್ತು. ಈಗ ನಿನ್ನ ಕೈ ಹಿಡಿದು ಬೀದಿ ಬೀದಿ ತಿರುಗುತ್ತ ಭಿಕ್ಷೆ ಬೇಡುವುದೊಂದು ಉಳಿದಿದೆ. ಇನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತು-ಅವರೇನೂ ತರದೆ ಬಂದರೆ ಆಮೇಲೆ ಅದೂ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ’

[ಲಲಿತಮ್ಮನ ಮಗಳು ಮಡಿಲಲ್ಲಿ ಸೊಪ್ಪು ತುಂಬಿಕೊಂಡು ಓಡಿ ಬಂದು ತಮ್ಮನ ಮುಂದೆ ಹಿಡಿದು]

ಮಗಳು—‘ತಮ್ಮಾ-ಇಲ್ಲಿ ನೋಡು, ತಿನ್ನಲು ತಂದಿದ್ದೇನೆ. ಬಾ ಎಲ್ಲರೂ ಇದನ್ನು ತಿನ್ನೋಣ.’

ಲಲಿತ—(ನೋಡಿ) ಮಗೂ- ಇದು ಮನುಷ್ಯರು ತಿನ್ನುವ ತಿಂಡಿಯಲ್ಲ. - ಮೃಗಗಳು ತಿನ್ನುವ ಸೊಪ್ಪು. ನಾವು ತಿನ್ನುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.’ (ಕಿತ್ತುಕೊಳ್ಳುವಳು.)

ಮಗಳು—‘ಏಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ?’

ಲಲಿತ—‘ಏಕೇಂತ ಹೇಳಲಿ.... ಬಹುಶಃ ನಮ್ಮ ಮೈಗದು ಒಂಟದೇನೋ.....’

ಮಗಳು—‘(ಕಿತ್ತು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು) ಇಲ್ಲಾ - ನನಗೆ ಹಸಿವು ನಾನು ಇದನ್ನೇ ತಿನ್ನುತ್ತೇನೆ.’.....

[ಎಂದು ತಿನ್ನಲು ಹೋಗುವಳು. ತಾಯಿ ಕಿತ್ತು ಬಿಸುಟು, ದುಃಖ—ಕೋಪದಿಂದ ಆಕಾಶದ ಕಡೆ ನೋಡುತ್ತ.]

ಲಲಿ—‘ಕೇಳಿಸಿತೆ?—ನಿದ್ದೆಯಿಂದ ಇನ್ನೂ ಎಚ್ಚರವಾಗದೆ? ನಿನ್ನ ಸೃಷ್ಟಿಯ ಮಕ್ಕಳು ಹೊಟ್ಟೆಗಿಲ್ಲದೆ ಮೃಗಗಳಂತೆ ಹುಲ್ಲು-ಸೊಪ್ಪನ್ನಾದರೂ ತಿನ್ನುವೆವೆಂದಿರುವ ಹೊತ್ತು ಬಂದಿದೆ. ಇನ್ನು ದುಷ್ಟಜಂತುಗಳಂತೆ ಒಬ್ಬರನ್ನೊಬ್ಬರು ಕೊಂದು ತಿನ್ನುವ ವೇಳೆಗೆ ಎಚ್ಚರಗೊಳ್ಳುವೆಯಾ?

[ಶಾಮರಾಯನು ಕೈಲೊಂದು ಹಣದಚೀಲವನ್ನು ಹಿಡಿದು ಓಡಿ ಬರುವನು. ಬಂದವನು ಆತುರದಿಂದ ಮನೆಗೆ ನುಗ್ಗಿ ಹೋಗಿ ಬಾಗಿಲು ಮುಚ್ಚಿದ್ದುದನ್ನು ಕಂಡು ದಿಕ್ಕು ತೋರದೆ ತಿರುಗುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಲಲಿತಮ್ಮನು ಬಳಿಗೆ ಬಂದು]

ಲಲಿತಮ್ಮ—‘ಇದೇನು? ಹೀಗೆ ಓಡಿ ಬಂದಿರಿ. ಕೈಲೇನು? ಶಾಮ—“ಆಮೇಲೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ—ಈಗ ಮೊದಲು ತೆಗೆದುಕೋ-ಹುಡುಗರಿಗೆ ತಿನ್ನಲೇನಾದರೂ ತಂದು ಕೊಡು ನಾನಾಮೇಲೆ ಬರುತ್ತೇನೆ. ಇಲ್ಲಿಯೇ ಇರಿ.’

[ಎಂದು ಹೇಳುವನು. ದೂರದಲ್ಲಿ “ಹಿಡಿ-ಹಿಡಿಯಿರಿ-ಕಳ್ಳ” ಎಂಬ ಕೂಗು ಕೇಳಿಬರುವುದು. ಶಾಮರಾಯನು ಕೇಳಿ ಓಡುವನು. ಹಿಂದೆಯೇ ಇಬ್ಬರು ಪೋಲೀಸಿನವರು ಓಡಿ ಹೋಗುವರು. ದೇಶ ಶಾಂತೆಯು ಓಡುತ್ತ ಬರುವನು. ಪೋಲೀಸಿನವರು ಶಾಮರಾಯನು

ನನ್ನು ಹಿಡಿದು ತರುವರು. ಲಲಿತಮ್ಮನು ದಿಕ್ಕುಕಾಣದೆ ಸತಿಯ ಮುಖ ನೋಡುವಳು. ಶಾಮರಾಯನು ತಲೆ ತಗ್ಗಿಸುವನು. ಪೋಲೀಸ್ ಕಾನ್ಸ್ಟೇಬಲನು ಶಾಮರಾಯನ ಕುತ್ತಿಗೆ ಹಿಡಿದು]

ಪೊ. ಕಾ.—“ಎಲ್ಲಿ ಹಣದ ಚೀಲವೆಲ್ಲಿ” [ಎಂದು ಗುದ್ದುವನು]
[ಲಲಿತಮ್ಮನಿಗೆ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲವೂ ಹೊಳೆಯುವುದು. ಮುಖವು ವಿವರ್ಣವಾಗುವುದು. ಹಣದ ಚೀಲವನ್ನು ಮುಂದೆ ಮಾಡಿ]

ಲಲಿತಮ್ಮ—‘ಅಯ್ಯಾ- ಇಲ್ಲಿದೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ. ಮಕ್ಕಳು ಉಪವಾಸದಿಂದ ಸಾಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಅವರು ಈ ಹಣವನ್ನು ತಂದಿರಬಹುದು. ನಾನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಅವರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡಿ.’

ಪೊ. ಕಾ.—“ಉಪವಾಸದಿಂದ ಸಾಯುತ್ತಿದ್ದರೆ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಿರುವವರ ಕೈಲಿರುವ ಹಣವನ್ನು ಕಿತ್ತು ಕೊಂಡು ಓಡಬೇಕೋ? ಇಂಥ ಕಳ್ಳಮಕ್ಕಳು ಹೆಚ್ಚಿನಮಗೆ ವಿಶ್ರಾಂತಿಯೇ ಇಲ್ಲವಾಗಿದೆ.

(ಎಂದು ಲಲಿತಮ್ಮನ ಕೈಲಿದ್ದ ಹಣದ ಚೀಲವನ್ನು ಕಿತ್ತು ದೇಶ ಪಾಂಡೆಯ ಕೈಲಿಟ್ಟು)

‘ನೋಡಿ ಸ್ವಾಮಿ—ಹಣ ಸರಿಯಾಗಿದೆಯೇನೋ?’ ಇವನನ್ನು ತಾಣೆಗೆ ಒಯ್ದು ಅಲ್ಲಿ ಕೂಡುತ್ತೇನೆ. ಹೊತ್ತಾಯಿತು.....ನೀವೂ ಬರಬೇಕು’

[ಎನ್ನುವನು. ದೇಶಪಾಂಡೆಯು ಹಣವೆಣಿಸಿ “ಸರಿಯಾಗಿದೆ” ಎನ್ನುವನು. ಲಲಿತಮ್ಮನು ಅವನ ಕಾಲಮೇಲೆ ಬಿದ್ದು ಕಣ್ಣೀರು ಡುತ್ತು]

ಲಲಿತಮ್ಮ—‘ಅಪ್ಪಾ- ನಿಮ್ಮ ಹಣ ಬಂತು.

ದಯೆ ತೋರಿ..... ನೀವೂ ಮಕ್ಕಳೊಂದಿಗರು....
.....ಈ ಮಕ್ಕಳ ಮೇಲೆ ಕೃಪೆ ಮಾಡಿ.....

(ಪ್ರೋಲೀಸ್ ಕ್ಲಾಸ್ಟೇಬಲ್ ಶಾಮರಾಯನನ್ನು ಎಳೆದೊಯ್ಯುವನು. ಲಲಿತಮ್ಮನು ಅಳುತ್ತ ಮಕ್ಕಳೊಂದಿಗೆ ಅವರನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸಿ ಓಡುವಳು, ದೇಶಪಾಂಡೆಯೂ ಅನುಸರಿಸುವನು.)

ದೃಶ್ಯ ೨

[ದೀದಿ. ನಾಗರಿಕ ಶ್ರೀಮಂತರೊಬ್ಬರು ಕೈಬೆತ್ತವನ್ನು ಒಂದು ಕೈಯಲ್ಲಿ ರೀನಿಯಿಂದ ತಿರುವುತ್ತ ಮತ್ತೊಂದು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಒಂದು “ಸಿಗಾರ್” ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಪ್ರವೇಶಿಸುವರು. ಮಲಿನವಾದುದುಹಿನಿಂದ ಕೂಡಿದ ಲಲಿತಮ್ಮನು ಮಕ್ಕಳೊಡನೆ ಭಿಕ್ಷೆಬೇಡುತ್ತ ಬರುವಳು]

ಲಲಿತಮ್ಮ—(ದೈನ್ಯತೆಯಿಂದ) ಸ್ವಾಮಿ ಹೊಟ್ಟೆಗಿಲ್ಲದ ಭಿಕಾರಿಗಳು ನಾವು..... ಭಿಕ್ಷೆ ಬೇಡಿ ಹೊಟ್ಟೆ ಹೊರೆಯಲೂ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ..... ಯಾರೂ ಕೈ ಎತ್ತಿ ದಾನ ನೀಡರು..... ತಾವಾದರೂ ಕೃಪೆಯಿಟ್ಟು ನಿರ್ಗತಿಕರಿಗೆ ಒಂದು ರೊಟ್ಟಿ ಕೊಳ್ಳಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡಲಾರಿಗಾ.... ದೇವರು ನಿಮಗೆ ಸಂಪತ್ತು.....

ಶ್ರೀಮಂತ—‘ಛೆ! get away.....’(ತೊಲಗು)

(ಎಂದು ಅಸಹ್ಯದಿಂದ ಮುಂದುವರಿಯುವ ವೇಳೆಗೆ ಇಬ್ಬರು ದೇವಾಲಯದ ಧರ್ಮದರ್ಶಿಗಳು ಪ್ರವೇಶಿಸುವರು. ಒಂದು ನಮಸ್ಕರಿಸಿ)

ಒಬ್ಬಾತ—(ನಮ್ರತೆಯಿಂದ) ರಾಯರಲ್ಲಿಗೇ ಹೊರಟಿದ್ದೆವು.... ಇಲ್ಲೇ ಸಿಕ್ಕೋಣವಾಯ್ತು.....

ಶ್ರೀಮಂತ—“ಏನು ಸಮಾಚಾರ?”

ಎರಡನೆಯಾತ—(ದೇಶಾಪ್ಧಾರದನಗೆ ಚಿಲ್ಲುತ್ತ)ಆ!.... ಮತ್ತೇನೂ ಇಲ್ಲ..... ದೇವಾಲಯಕ್ಕೆ ಲೋಹದ ಕಳಶ

ವಿಡಿಸಲು ತಾವು ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದಾಗಿ ವಾಗ್ದಾನ ಮಾಡೋಣವಾಗಿತ್ತು..... ಆ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ.....

ಶ್ರೀಮಂತ—‘Oh! Yes-Yes.....I remember (ಹೌದು....ನೆನಪಿದೆ).....ಈಗಲೇ ಬೇಕೇನು?

ಒಬ್ಬತ—ಹೌದು ರಾಯರೆ!....ಈಗಲೇ ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ ತುಂಬಾ ಉಸಕಾರ.....ದೇವರ ಕಾರ್ಯ..... ನಿಲ್ಲಿಸೋದುಚಿತವಲ್ಲ.....

ಶ್ರೀಮಂತ—It’s alright.....What is the amount? (ಸರಿ! ಮೊತ್ತವೆಷ್ಟು?)

ಎರಡನೆಯಾತ—.....ಹೆಚ್ಚೇನೂ ಇಲ್ಲ.ಮೊಟ್ಟ ಕಳಶವಾಗಬೇಕು.....ಎಲ್ಲಾ ಹತ್ತಿರ ಹತ್ತಿರ ಒಂದು ಸಾವಿರ ರೂ. ಆಗಬೇಕಾಗುತ್ತೆ.....

ಶ್ರೀಮಂತ—(ಬಾಯಲ್ಲಿ ಚುಟ್ಟು ಕಚ್ಚಿಕೊಂಡು, ಬೆತ್ತವನ್ನು ಕಂಕುಳಿಗೇರಿಸಿ, ಕಿವಿಯಿಂದ ಚಿಕ್ಕು ಬುಕ್ಕು ತೆಗೆದು ಭರ್ತಿಮಾಡಿ ಒಂದು ಹಾಳೆಕರಿದು ಅನರ ಕೈಗಿತ್ತು) ...Here you are ರಶೀತಿ ಕಳುಹಿಸಿ ಬಿಡಿ.....ಆ! ಈ ವಿಷಯ ಪೇಪರುಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ತಿಳಿಸುವಿರಿ ತಾನೆ?

ಒಬ್ಬತ—“ಆಹಾ!.....ಈ ಕೂಡ್ಲೆ ಸಾವಕಾಶಮಾಡೋದುಂಟೆ ರಾಯ್ರೆ.....ಇಂಥಾ ಉದಾರ ದಾನ ದೇವರ ಸೇವೆಗೇಂತ ಅಂದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ತಮ್ಮಂಥವರ ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಕೊಡದಿದ್ದರೆ ದೇವರು ಒಪ್ಪುವನೆ?.....

ಇಬ್ಬರೂ—‘ತುಂಬಾ ತೊಂದರೆ ಕೊಟ್ಟಿವು ರಾಯ್ರೆ..... ಕ್ಷಮಿಸಿ.....ನಾವು ಬರೋಣವೆ?

ಶ್ರೀಮಂತ—“Oh! Yes.....(ತಿರುಗಿ ಹೊರಡಲಗುನುವಾ
ವನು. ಒಬ್ಬ ಅಂಗ್ಲೀಯ ಉಡುಪು ಧರಿಸಿರುವ ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ ತರು
ಣಿಯು ಒಂದು ಕಾಗದದ ಹೂಗಳ ಬುಟ್ಟಿ ಹಿಡಿದು ಪ್ರವೇಶಿಸಿ)

ತರುಣಿ—“(ಹಸನ್ನು ಖಳಾಗಿ) Won't you buy
a flower, please? It's the Armistice
dayThe money goes to the Army
Fund ... Won't you? (ಆರ್ಮಿಸ್ಟೈಸ್ ದಿನ.
ಹಣವು ಸೈನ್ಯದ ವಿಧಿಗೆ ಹೋಗುವುದು. ಒಂದು ಹೂ ಕೊಳ್ಳಲಾ
ರಿರಾ?)

(ಎಂದು ಒಂದು ಹೂವನ್ನು ಎತ್ತಿ ಮುಂದೆ ಹಿಡಿಯುವಳು)
ಶ್ರೀಮಂತನು ಕಿಸೆಯಿಂದ ಹಣದಚೀಲ ತೆಗೆದು ನಸುನಗುತ್ತ, ಬಿಚ್ಚಿ

ಶ್ರೀಮಂತ—‘How much is it?(ಇದರ ಬೆಲೆಯೇನು?)

ತರುಣಿ—‘You are rich. You can afford to
pay a good round sum for a flower.
(ನೀವು ಶ್ರೀಮಂತರು ಒಂದು ಹೂವಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಬೆಲೆ
ಕೊಡಲು ಚೈತನ್ಯವಿದೆ)

ಶ್ರೀಮಂತ—‘Name it. (ಎಷ್ಟು ಹೇಳಿದಿರು)

ತರುಣಿ—“Shall I say ten rupees? (ಹತ್ತು ರೂ.
ಹೇಳಬಹುದೇ? ಎನ್ನುತ್ತ ಹೂವನ್ನು ಅವನ ಕೋಟಿಗೆ ಸಿಗಿಸು
ವಳು.)

ಶ್ರೀಮಂತ—‘ (ಚತ್ತು ರೂಪಾಯಿ ನೋಟು ತೆಗೆದು ಕೊಡುತ್ತ)
Does the fair Flower girl go with it?
(ಹೂಮಾರುವವಳೂ ಅದರೊಂದಿಗೆ ಸೇರಿರುವಳೋ?)

ತರುಣಿ—‘(ವಾರೆನೋಟ ಬೀರುತ್ತ) It will cost you

a lot more. (ಹಾಗಾದರೆ ನಿಮಗಿನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಖರ್ಚಾಗುವುದು)

ಶ್ರೀಮಂತ—‘Don’t you Worry (ಚಿಂತಿಸ ಬೇಡ)
(ಎಂದು ಹಣದಚೀಲವನ್ನೇ ಅವಳ ಕೈಗಿತ್ತು ನಗುತ್ತ) Shall
we move? (ಹೊರಡೋಣವೆ?)

ಲಲಿತಮ್ಮ—‘ಸ್ವಾಮಿ!.....ದೀನರು.... ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ಅನ್ನ
ಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.....

ಶ್ರೀಮಂತ—“Oh ! These beggars are a
nuisance.....come on, let’s go.
(ಓ! ಈ ಹಾಳು ಭಿಕ್ಷುಕರೊಂದು ಸೀಡೆ.ಬಾ
ಹೋಗೋಣ)

ತರುಣಿ—‘Sure— (ಖಂಡಿತವಾಗಿ)—(ತೆರಳುವರು.)

[ಲಲಿತಮ್ಮನು ಅವರನ್ನೇ ನೋಡುತ್ತಾ ಕ್ಷಣಕಾಲ ವಿಷ್ಣು
ಳಾಗಿ, ನೀಲಗಗನವನ್ನೀಕ್ಷಿಸುತ್ತ ನಿಲ್ಲುವಳು]

ದೃಶ್ಯ ೨

[ದೇವಾಲಯದ ಹೊರ ಅವರಣದ ಮಗ್ಗುಲಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಲ್ಲ
ಮೇಲೆ ಲಲಿತಮ್ಮನು ಕಣ್ಣೀರಿಡುತ್ತಾ ಕುಳಿತಿದ್ದಾಳೆ. ಉಟ್ಟಿರುವ
ವಸ್ತ್ರಗಳು ತೀರ ಜೀರ್ಣವಾಗುತ್ತ ಬಂದಿವೆ. ಮಕ್ಕಳು ಹಸಿವೆಂದು
ಅಳುತ್ತಿವೆ. ಒಬ್ಬ ಹರಿದಾಸನು ಪ್ರವೇಶಿಸುತ್ತ]

“ಉದರ ವೈರಾಗ್ಯವಿದು! ನಮ್ಮ ಪದುಮನಾಭನಲಿ
ಲೇಶ ಭಕುತಿಯಿಲ್ಲ ||ಉದರ||

(ಎಂದು ಹಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುವನು. ಒಬ್ಬ ವೇಶ್ಯೆಯು ಪೂಜೆ
ಮುಗಿಸಿಕೊಂಡು ದೇವಾಲಯದಿಂದ ಹಿಂತಿರುಗುತ್ತಿದ್ದು ಎದುರು

ದಿಕ್ಕಿನಿಂದ ಬಂದ ದಾಸನ ಜೋಳಿಗೆಗೆ ತನ್ನ ತಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಹಣ್ಣು-
ಕಾಯನ್ನು ಹಾಕಿಬಿಡುವಳು. ಲಲಿತಮ್ಮನು ಮುಂದೆ ಬಂದು)

ಲಲಿತ—‘ತಾಯಿ! ಈ ಮಕ್ಕಳು ಹಸಿದಿವೆ.....ದಯ
ವಿಟ್ಟು ಸಹಾಯ ಮಾಡಲಾರಿರಾ?

ವೇಶ್ಯೆ—‘(ಹುಡುಗಿಯ ಮುಖವನ್ನು ಕುತೂಹಲದಿಂದ ನೋಡಿ)
ಏನು ಮಾಡಲಮ್ಮ? ತಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿದ್ದುದನ್ನೆಲ್ಲ ಹರಿದಾಸ
ರಿಗೊಪ್ಪಿಸಿ ಬಿಟ್ಟಿ. ಮುಂಚೆಯೇ ಕೇಳಿದ್ದರಿ.....?

ಲಲಿತ—‘ಹೋಗಲಿ ಬಿಡಿ, ತಾಯಿ..... ನಮ್ಮ ದುರಾ
ದೃಷ್ಟಿ.....

ವೇಶ್ಯೆ—‘.....‘ನೀನು ಭಿಕ್ಷುಕಿ..... ಈ ಮಕ್ಕಳನ್ನು
ಹೇಗೆ ಸಾಕಬಲ್ಲೆಯೆ....?

ಲಲಿತ—‘ಊರ ಜನಗಳ ಔದಾರ್ಯ ಕಂಡೆನಮ್ಮ....ಇನ್ನು
.....ಸಾಕಲಾಬಿ ತಾಯಿ.....

ವೇಶ್ಯೆ—‘(ಹುಡುಗಿಯನ್ನೀಕ್ಷಿಸಿತನ್ನಲ್ಲಿ ರೂಪವಿದೆ.....
(ಎಂದುಕೊಂಡು) ಆ ಹುಡುಗಿಯನ್ನು ನನಗೆ ಕೊಟ್ಟು
ಬಿಡು.....ನನ್ನ ಮಗಳಿಗಿಂತ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಸಾಕಿಕೊಳ್ಳು
ತ್ತೇನೆ....

ಲಲಿತ—‘(ತನ್ನಲ್ಲಿ)ಕುರುಬನು ಕುರಿ ಸಾಕಿದಂತೆ....

ವೇಶ್ಯೆ—‘ಏಕೆ ಮನಸ್ಸಿಲ್ಲವೇನೆ?

ಲಲಿತ—‘(ಮನಸ್ಸು ಹೃದಯಗಳನ್ನು ಕಲ್ಲುಮಾಡಿ) ಇಬ್ಬರನ್ನೂ
ಸಾಕಿಕೊಳ್ಳುವುದಾದರೆ ಕೊಟ್ಟೇನು.....

ವೇಶ್ಯೆ—‘(ಯೋಚಿಸಿ, ನಗುಮುಖವಾಗಿ)ಹೂ! ಆಗಲಿ.

ಲಲಿತ—‘ಹಾಗಾದರೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗು....ಇಂದಿ

ನಿಂದ ಅವರು ನನ್ನ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲ.....ನಿನ್ನ ಮಕ್ಕಳು
(ಮಕ್ಕಳನ್ನೊಮ್ಮೆ ಆಸ್ತಿ ಮುದ್ದಿಟ್ಟು)ನೀವಿ
 ಬ್ಬರೂ ಇವರೊಂದಿಗೆ ಹೋಗಿರಿ....ಊಟ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ.
 ನಾನು ಆಮೇಲೆ ಬರುತ್ತೇನೆ. (ಎಂದು ಅವರನ್ನು ವೇಶ್ಯ
 ಯೊಂದಿಗೆ ಕಳುಹಿ ಮತ್ತೆ ಶೂನ್ಯದೃಷ್ಟಿ ಬೀರುವಳು. ಮುಖದಲ್ಲಿ
 ಕ್ರೂರವು ಎದ್ದು ಕಾಣುವುದು.)

ಹರಿದಾಸ—‘....ನಿನ್ನ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ವೇಶ್ಯೆಗೇಕೆ ಕೊಟ್ಟಿ?
 ಅನಾಥಾಲಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಿದ್ದರೆ ಆಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲವೆ?

ಲಲಿತ—‘ಅನಾಥಾಲಯದಲ್ಲಿ ಅವರು ನನ್ನ ಮಕ್ಕಳಿಗೆಡೆ
 ಯಿಲ್ಲವೆಂದರು.

ಹರಿದಾಸ—‘ಛೇ! ಪಾಪ, ಪಾಪ! ಹಾಗಾಗಬಾರದಾಗಿತ್ತು.
ಭಗವತ್ಸಂಕಲ್ಪ ಹೇಗಿದೆಯೋ? (ಯೋಚಿಸಿ) ನಿನ್ನ
 ಸ್ಥಿತಿ ನೋಡಿ ನನಗೆ ‘ಅಯ್ಯೋ’ ಎನಿಸುತ್ತಿದೆ.....
 ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಸಹಾಯಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಮನಸ್ಸು....
 • ದೈವೇಚ್ಛೆ ಹೇಗಿದ್ದರೆ ಹಾಗಾಗುತ್ತೆ.....ಪ್ರಯತ್ನಿಸು
 ವುದು ಪುರುಷನದು; ಫಲವೀಯುವುದು ಪುರುಷೋತ್ತ
 ಮನದು.....ಇಲ್ಲಿ ನೋಡೂ—ನಿನಗಾರೂ ದಿಕ್ಕಿಲ್ಲ—
 ನನಗೂ ಯಾರೂ ಗತಿಇಲ್ಲ..... ಏನೋ ನಾಲ್ಕು
 ಕೇರ್ತನೆ ಹಾಡಿ ಭಿಕ್ಷು ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಅಕ್ಕಿ ತರ್ದೀನಿ....
 ಆದರೆ ದಿನಾ ಅನ್ನ ಬೇಯಿಸೋದು ಒಂದು ಗೋಳಾಗಿ
 ಬಿಟ್ಟಿವೆ.ಮನೇಲಿ ಏನೋ ಒಬ್ಬ ಗೃಹಿಣೀಂತ
 ಇದ್ದಾರೆಗಂಡಸು ಮನೇಗೆ ಧಾನ್ಯ ಹೇಗಾದರೂ
 ತಂದ್ದಾಕಿ ಬಿಡ್ತೇನೆ....ನೀನು....ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿದರೆ
 ನನಗೂ ಒಂದು ಸೆಲೀಂತ ಸಿಕ್ಕಿದ ಹಾಗಾಗುತ್ತೆ.....

ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಹರಿದಾಸರ ಸೇವೆ ಮಾಡಿದರೆ ಇಹಕ್ಕೆ ಸುಖ-ಪರಕ್ಕೆ ಪುಣ್ಯವಾಯ್ತು....

ಲಲಿತ—‘(ವ್ಯಂಗ್ಯ ನಗು ನಕ್ಕು) ಹರಿದಾಸರಿಗೂ ಮೋಹ ತಪ್ಪಿದ್ದಲ್ಲ (ಗಂಭೀರಳಾಗಿ ತನ್ನ ಲೈಲಿ) ಮಕ್ಕಳಿಗಂತೂ ತಿನ್ನಲು ದಾರಿಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟಾಯ್ತು.... ಇನ್ನು ನಾನು ಇದ್ದೇನು ಪ್ರಯೋಜನ? ಈ ಹಾಳುಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಇದ್ದಷ್ಟು ದಿನವೂ ಹೊಟ್ಟೆಗಾಗಿ ಇತರರ ಮುಂದೆ ಗೋಗರೆಯುವುದು ತಪ್ಪದು ಜೀವಿಸಿದ್ದ ರಲ್ಲವೇ ಹೊಟ್ಟೆಯ ಚಿಂತೆ—ನನಗಿನ್ನಾವ ಬಂಧನ..... ಇಂದೇ ಈ ಹಾಳು ಬಾಳನ್ನೇಕೆ ಕೊನೆಗಾಣಿಸಬಾರದು? (ಎಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಿಕೊಂಡು ತೆರಳುವಳು)

ಹರಿದಾಸ—‘(ಲಲಿತಮ್ಮನು ಹೋದಡೆ ಬಾಯಿಬಿಟ್ಟು ಕೊಂಡು ಪುಣ್ಯಕಾಲ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದು, ನಂತರ ಚೇತರಿಸಿಕೊಂಡು)

“ನಿತ್ಯವಿಲ್ಲ ನೀ ದೇಹ ನಿತ್ಯವಲ್ಲ”

(ಎಂದು ಹಾಡುತ್ತ ತನ್ನ ದಾರಿ ಹಿಡಿಯುವನು.)

(ತೆರೆಯುರುಳುವುದು)

ಅನಾಥ

ಏಕಾಂಕ ನಾಟಕ

ದೃಶ್ಯ ೧

[ಗಿರಣಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣು ಕೂಲಿಗಳ ಭಾಗ. ಕೂಲಿಗಳು ಬಾಬಿನ್ನುಗಳಿಗೆ ನೂಲು ಸುತ್ತುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹುಡುಗನೊಬ್ಬನು ನೂಲಿನ ಒಂದು ಕಟ್ಟನ್ನು ಹೊತ್ತು ತಂದು ಕೆಳಗೆ ಹಾಕಿ, ಅದರಮೇಲೆ ಕುಳಿತು ವಿಶ್ರಮಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರಲು ಒಬ್ಬ ಹೆಣ್ಣಾಳು]

ಹೆಣ್ಣಾಳು:—“ಎಲ್ಲಾ ಮಗಾ ಒಂದ್ವದಾ ಏಳ್ಳೆತ್ತೀಗ, ಕೇಳಾನಿ” (ಎಂದು ನಗುನಗುತ್ತ ಅವನಡೆ ನೋಡುವಳು)

ಹುಡುಗ—(ಹಲ್ಲುಕಿರಿದು, ನೂಲಿನಕಟ್ಟು ಬಿಚ್ಚುತ್ತ ಹಾಡುವನು)

“ಸಕಲಕೆಲ್ಲಕೆ ನೀನೇ ಅಕಳಂಕ ಗುರುವೆಂದು

ನಿಬಿಳಶಾಸ್ತ್ರವು ವೇಳುತಿರಲರಿದೆನು ||

ಅವರವರ ದೆರುರನಕೆ| ಅವರವರ ವೇರವಲಿ|

ಅವರವರಿಗೆಲ್ಲ ಗುರು ನೀನೊಬ್ಬನೆ ||

ಅವರವರ ಭಾವಕ್ಕೆ| ಅವರವರ ಅರ್ಜನೆಗೆ|

ಅವರವರಿಗೇ ದೇವ ನೀನೊಬ್ಬನೆ||

೧

[ಈ ವೇಳೆಗೆ ಗಿರಣಿಯ ಮೇನೇಜರ್ ಕೈಯುಲ್ಲೊಂದು ಬೆತ್ತವನ್ನು ಹಿಡಿದು ಪ್ರವೇಶಿಸಿದವನು, ಹುಡುಗನ ಹಾಡನ್ನು ಕೇಳಿ ಮುಖ ಗಂಟುಹಾಕಿ ಮರೆಯಲ್ಲೇ ನೋಡುತ್ತ ನಿಲ್ಲುವನು. ಹುಡುಗನಿದನ್ನು ಕಾಣದೆ, ಮುನ್ನಿನಂತೆ ಹಾಡಿಕೊಂಡು ನಿಧಾನವಾಗಿ ತನ್ನ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರುವನು.]

ಹುಡುಗ—‘ಹೋರಾಟವಿಕ್ಕಿಸಲು| ಬೇರಾದೆಯಲ್ಲದೆ|
 ಬೇರುಂಟೆ ಜಗದೊಳಗೆ| ಎಲೆ ದೇವರೆ ||
 ಆರು ಅರಿಯರು ನೀನು| ಬೇರಾದ ಪರಿಗಳನು
 ಮಾರಾರಿ ಶಿವ| ಪಡಪ್ಪರಿ ಲಿಂಗವೆ || ೨ ||

[ಮೇನೇಜರ್ ಮುಂದೆ ಬಂದು ಹುಡುಗನನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾ ಕ್ಷಣಕಾಲ ನಿಲ್ಲುವನು. ಹುಡುಗನು ಗಾಬರಿಗೊಂಡು ಸರಸರನೆ ತನ್ನ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ತೊಡಗುವನು; ಆಗ]

ಮೇನೇಜರ್—(ಹುಡುಗನನ್ನು ಕುರಿತು) ಬಾರೋ ಇಲ್ಲಿ,

ಹುಡುಗ—(ಬಿಳುಪೇರಿದ ಮುಖದೊಡನೆ, ಕೈಗಳನ್ನು ಜ್ವತ್ತ ಮೆಲ್ಲನೆ ಮುಂದುವರಿದು ಬಳಿಗೆ ಬರುವನು)

ಮೇನೇಜರ್—ಕೆಲಸ ಮಾಡೋಕೋ, ಹಾಡೋ ಕೋ ಬರೋದಿಲ್ಲೆ....ನೀನು?.....ಆ...?

ಹುಡುಗ—(ನಡುಗುತ್ತ)ನಾನ್ವಾಡ್ತಿರಲ್ಲ ಸಾರ್—
ಅವಳು ಹಾಡೂಂದಲ್ಲ ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ...

(ಎಂದು ಹಾಡಲು ಹೇಳಿಬವಳ ಕಣೆ ಕೈತೋರು)

ಹೆಣ್ಣಾಳು—(ತಟ್ಟನೆ)....ನೋಡಿ ಬುದ್ಧಿ... ..ನಾನೇಳ
 ದ್ದಂತೆ.....ಕೇಳಿ ಬೇಕಾದ್ರೆ ಇಲ್ಲರೋಪಶ್ಚೇಯ
 ನಾನ್ಯಾಕೇಳಾಕೋಗ್ನಿ ನನ್ನೊಡ್ಡಾ ಸುಂಕಿ
 ರ್ನಾರ್ದೆ.....?....

ಮೇನೇಜರ್—(ಪಟಪಟನೆ ಬೆತ್ತದಿಂದ ಹುಡುಗನನ್ನು ಹೊಡೆ
 ಯುವನು. ಹುಡುಗನು ಕುಣಿಯುತ್ತ—ಅಳುತ್ತ)

ಹುಡುಗ—ತಪ್ಪಾಯ್ತು ಸಾರ್....ಹಾಡೋಡಿಲ್ಲಾ ಸಾರ್
ಇನ್ನೇಲೆ....

ಮೇನೇಜರ್—ನಾನೂ ಹೊಡ್ಚೋದಿಲ್ಲ....ಇನ್ನೇಲೆ.....
Get out....ಕೆಲಸಕ್ಕರಬೇಡಾ ಹೋಗು....ಇನ್ನೇಲೆ
....(ಮತ್ತೆ ತಡೇಟು ಹೊಡೆಯಲು, ಹುಡುಗನೋಡುವನು)

[ಮೇನೇಜರ್ ಒಮ್ಮೆ ಕ್ರೂರದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಸುತ್ತಲೂ ಬೀರಿ
ಮರೆಯಾಗುವನು.]

ಹೆಣ್ಣಾಳು—(ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿದ್ದ ಮತ್ತೊಬ್ಬಳಿಗೆ) ...ನೋಡ್ಬೇನವ್ವಾ
.....ವುಡಗನ್ನ....ನನ್ನಾಯಿಗ್ಮಣ್ಣಾ ಕುಟ್ಟಿದ್ದಲ್ಲಾ.....
ಸ್ವಲ್ಪದ್ರಾಗೆ....ಆ....?....ಶಿವ್ವೇಂತ ನನ್ನಷ್ಟಕ್ಕಾದ್ರೆ
ನಾನ್ ಪದಾ ಏಳೊಂದೇಂತ.....ಎಲ್ಲಾ ಅವರಕ್ಕನ್
ತಯಾರಿ.....ಅಲ್ವಾ?....ಈವಿಂಗ್ ಮಾಷ್ಟ್ರ ಕಣ್ಣಿಗ್ಮಂ
ಣ್ಣಾರಿ, ಏನೋ ಗಿಲೀಟ್ಮಾಡಿ ತಮ್ಮನ್ನಿಲ್ಲಿ ಕೆಲ್ಸಕ್ಕೇರೀ
ಸ್ವುಟ್ಟು. ಆನಯ್ಯ ಆ ವುಡಗನ್ನಾತಾಡೀಸ್ಬೇ ಬುಟ್ಟಿ,
ಮೇನೇಜರಿ ಸುಂಕೆದ್ದಾರಾ....ತಿಂಗಳ್ಳಾಯಿತೂ ನೂವೆ
ಕೂಲಿ ಎಣಿಸ್ತಡ್ಲಾ ಕೆಲ್ವಾ ಮುಂದೆ....ದುಡ್ಡು ಸುಂಕೆ
ಬತ್ತದಾ?....

ಮತ್ತೊಬ್ಬಳು—ಪದಾ ಆಡ್ಪೊಂಪ್ರ ಏನಾಯ್ತೋ ಕಾಣ್ಣವ್ವ
....ಗೇಯಾಕೆಲ್ವಾ.... ? ಮಕ್ಕು ಪದಾ ಆಡ್ಪೊಂಡು
ದುಡ್ಡೇ ಇವರಪ್ಪನ ಗಂಟೋಯ್ತದೇನೋ.....ಉ....
ಅವನ್ನ ಎಂಡ್ರ—ಮಕ್ಕು ಇದ್ದಿದ್ರಲ್ವಾ ಕಳ್ಳುಮಿಡಿ
ದಾತು?....ಅವ್ರೊ ಇಲ್ಲಾ ಅವ್ರನೂವೆ ಇವನ್ನಾಟಾ
ತಡೀನಾರ್ದೇ ಶಿವ ಶಿವಾಂದ್ರೋ? ...(ರಂಗಮ್ಮನು ಬಂದು
ಪನ್ನು ಕಂಡು ಅವಳನ್ನು ಕುರಿತು)ಮ್ಯೋವ್.....
ರಂಗವ್ವ.....ನಿನ್ ತಮ್ಮ ಪದಾ ಆಡ್ಪೊಂಡಿದ್ದಾಗ
ಮೇನೇಜರಿ ಕಂಡ್ಪೊಂಬುಟ್ಟು ಒಡ್ಡಟ್ಟುಟ್ಟಾನೆ. ಕೂಲೀ

ಗೃಬ್ಬೇಡಾಂತಂದು.....ಓಗು.....ಓಡೋಗಿ ಮಾಷ್ಟ್ರ
ಗೇಳು.... (ರಂಗಮ್ಮ ನು ದಿಕ್ಕು ತೋಚದೆ ನಿಲ್ಲುವಳು)

ಮೊದಲನೆಯವಳು—ಮಾಷ್ಟ್ರ ಕೈಲೇನಾದಾತು ಈಗ....
....?.....ಮೇನೇಜರಿ ಬಂಗ್ಲೇಗೇ ಓಗಿ ಕಾಲಿಗ್ಬಿದ್ದು
ಕುಯ್ಯೋ-ಮರ್ರೋಂತಂದು, ಅಪ್ರೇಳ್ಳೆಂಗೆ ಕೇಳ್ಕೊಂ
ಡಿದ್ದಂದ್ರೆ ಏನಾರಾ ಆದಾತು....ಸಾಸ !ಅವರೂ
ಒಬ್ಬಂಟಿಗರು....ಅಲ್ವೇನವ್ವಾ?.....

[ಎಂದು ಇತರರ ಕಡೆ ತಿರುಗಿ ಅರ್ಥಗರ್ಭಿತವಾದ ದೃಷ್ಟಿಬೀರಿ,
ನಸು ನಗುವಳು. ಇತರರು ಘೊಳ್ಳೆಂದು ನಗುವರು. ರಂಗಮ್ಮನ
ಮುಖವು ವಿವರ್ಣವಾಗುವುದು. ವೀವಿಂಗ್ ಮಾಷ್ಟ್ರರನ್ನರಸಲು
ಅಲ್ಲಿಂದ ಸರ್ರನೆ ತೆರಳುವಳು. ಅದನ್ನು ಕಂಡು]

ಮೊದಲನೆಯವಳು—....ಉ ... ನೋಡವ್ವ ಈಯವ್ವನ್
ದಿಮಾಕ್ಷ.....ಇನ್ನೋಗಿ ಈವಿಂಗ್ ಮಾಷ್ಟ್ರತಾವ
ನನ್ನೇಗೆ ದೂರು ಏಳಾಕೋದ್ಲೇನೊ....ನೋಡವ್ವ....
ನಾನೇನಂತಾದ್ದು ಅನ್ನಾರದ್ದನ್ನಾ....ಆ..... ?
ಇದ್ದಿದ್ದೇಳ್ವೆ.....ಏನಿಲ್ಲಿ ಕೂಲೀಗ್ಬಂದ ಚೆಂದೊಳ್ಳೇ
ಎಣ್ಣುಳೆಲ್ಲಾ ನೆಟ್ಟಿರೋದು? ಅಪ್ರೆಲ್ಲಾ ಎಂಗಾದ್ರೋ
ಅಂಗೇನೆ ಇವ್ವೂನಾವೆ ಅದೂ ಸಾಲದ್ದಮ್ಮಿಗೆ
ಈಯವ್ವನ್ನೂ ಗಂಡ ಬುಟ್ಟುಟ್ಟವ್ವೇಂತ ಆದ್ಮೇಕೆ....
ಯಾರಾರಾ ಇನ್ನಿರ್ದೇ ಬೇಕಲ್ವಾ?.....ಮೇನೇಜರಿ
ಮನ್ನೋಗಿ ಬರೋದ್ಯಾ ನಸೀಬು ಇರ್ದೇಕಲ್ವಾಂತಂದೆ
....ಅದ್ದೇ ಸೆಟ್ಟೊಂಡೋದ್ದು.... ಅಷ್ಟಲ್ಲೇ ಏಳಾರಾ
ಸಾಚಾ ಮಾತಾಡೋರಿಗ್ಯಾಲಾ ಅಲ್ಲಾ ಇದೂಂತ....

ದೃಶ್ಯ ೨

[ಗಿರಣಿಗೂ ಗಿರಣಿಯ ಕಛೇರಿಗೂ ಮಧ್ಯೆ ಕೂಲಿಯವರು ಯಾರೂ ಓಡಾಡದ ದಾರಿಯಲ್ಲೊಂದು ಭಾಗ. ರಂಗಮ್ಮನೂ ವೀವಿಂಗ್‌ಮಾ ಸ್ಟರ್ ಮಾಧವನೂ ಮಾತನಾಡುತ್ತ ಬಂದು ನಿಲ್ಲುವರು]

ಮಾಧವ—ನಾನೇನು ಮಾಡೋಕಾಗತ್ತಮ್ಮಾ ? ಮೇನೇ ಜರ್ರೀ ಅವನ್ನ 'ಡಿಸ್‌ಮಿಸ್' ಮಾಡಿದಮೇಲೆ, ನಾನು ಪುನಃ ಅವನ್ನ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿಡೋದು ಸಾಧ್ಯವೇ? ಒಂದು ವೇಳೆ ಮತ್ತೆ ಹಾಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೂ, ಅವನ್ನ ಯಾರಾದರೂ ಮೇನೇಜರ್ ಕಿವಿಗೆ ಹಾಕಿಬಿಟ್ಟ್ರಂದ್ರೆ ಆಮೇಲೆ ನನ್ನ ಕೆಲ್ಸಕ್ಕೆ ಕಲ್ಲು ಬೀಳುತ್ತೆ. ಏನು ಮಾಡ್ಲಿ ಹೇಳು?

ರಂಗಮ್ಮ—ನಾವು ದಿಕ್ಕಿಲ್ಲದವರಣ್ಣಾ ... ಏನೋ ಕೈಹಿಡಿದವರಾದರೂ ನಮಗೆ ನೆರೆವಾಗಿದ್ದಿಲ್ಲರೆ ನಮಗೀ ದುಃಸ್ಥಿತಿ ಬರ್ತಿಲ್ಲ... ನಮಗೂ ಹೊಟ್ಟೆ ಅನ್ನೋವನ್ನ ಹಾಳಾದ ದೇವರು ಕೊಟ್ಟು, ಅವನ್ನ ತೃಪ್ತಿಪಡಿಸೋಕೆ ಚೈತನ್ಯವಿಲ್ಲದ ಹಾಗೆ ಮಾಡ್ತಿದಾನೆ ... ಬರೋ ಕೂಲೀನೇ ಕಡಿಸು ... ಕೈಗೂ ಬಾಯಿಗೂ ಸಾಲ್ದೇ ಇಸೆ ... ಇವರ ಜತೆಗೆ ನನ್ನಮ್ಮನಿಗೆ ಬರ್ತಿದ್ದ ನಾಲಕ್ಕಾಸೂ ಹೋಯ್ತೊಂದ್ರೆ ಜೀವನ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತೆ.... ನೀವೇನಾದ್ರೂ ಮೇನೇಜರಿಗೆ ಹೇಳಿ....

ಮಾಧವ—ಅಯ್ಯಯ್ಯೋ.... ಅವರು ನೋಡ್ತೀರು.... ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದದ್ದು ಮಾಡಬಹುದು ನಾವ್ವೇಳಿದ್ದು ಕೇಳ್ತಾರ್ಯೇ..... ? ಇಲ್ಲಾ ನಾವು ಹೇಳೋಕ್ತಾನೇ ಆಗುತ್ತೋ....?

ರಂಗಮ್ಮ—ನೀವು ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿದ್ರೆ ಆಗತ್ತೇನೋಂತ ನನಗಾಸೆ.... ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಸಹಾಯಮಾಡಿಪ್ಪ.....

ನಾವಿನ್ಯಾರನ್ನ ಕೇಳೋಣ ನಿಮ್ಮನ್ನಲ್ಲೆ....ನಿಮ್ಮಾಲಿಗೆ
ಬೀಳ್ತೇನೆ (ಎಂದು ಕಾಲು ಹಿಡಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಹೋಗುವಳು)
ಮಾಧವ— (ತಡೆದು)....ಛೇ! ಛೇ! ಏಳಮ್ಮ.... ಸಕ್ಕದಲ್ಲಿ
ಮೇನೇಜರ್ ಬರುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಿ) ... ಅಗೊ (ಮೇನೇ
ಜರ್ ಇತ್ತ ಕಡೆಯೇ ಬರಿದ್ದಾರೆ....ನೀನೇ ಕೇಳು....
(ಎಂದು ಹೊರಡಲಿತ್ತು ಸುವ ವೇಳೆಗೆ, ಮೇನೇಜರ್ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ,
ಇಬ್ಬರನ್ನೂ ನೋಡಿ)

ಮೇನೇಜರ್—ಏನ್ ಮಾಡ್ತಿದ್ದೀರಿ....ನೀವಿಬ್ಬರೂ ಇಲ್ಲಿಂ
ತೊಂಡು....ಆ....? What is the meaning
of wasting your time here Madhava-
Rao? (ನೀವಿಬ್ಬರೂ ಕಾಲ ಕಳೆತಿರೋದರ ಅರ್ಥವೇನು, ಮಾಧವ
ರಾವ್?)

ಮಾಧವ—ಏನಿಲ್ಲ ಸರ್....ಈಕೆ ಏನೋ ಕಂಪ್ಲೈಂಟ್
ಹೇಳಿದ್ದು.....ಅದನ್ನ ತಮ್ಮ ಹತ್ರ ಹೇಳೋಂತ
ಹೇಳಿದ್ದೆ ಅಷ್ಟೆ....

ಮೇನೇಜರ್—(ರಂಗಮ್ಮನ ರೂಪವನ್ನೇ ದಿಟ್ಟಿಸಿ ನೋಡುತ್ತಿ
ದ್ದವನು)I see....ಹುಂ....ನನಗೀಗ ಪುರಸ್ತಿಲ್ಲ
....ನನ್ನ ಕ್ವಾರ್ಟರ್ಸ್‌ಗೆ ಕಳ್ಳಿ....ನೋಡೋಣ.... (ಎಂದು
ಹೊರಟು ಹೋಗುವನು.)

ಮಾಧವ—ಕೇಳಿದೆಯಾ ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದು?

ರಂಗಮ್ಮ—ಅವರ ಮನೇಗ್ಗೇಗ್ಗೋಗೋದು ?....ಕೂಲಿ
ಯವರು ಅವರ ವಿಷಯ ಏನೇನೋ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ....

ಮಾಧವ—(ತಟ್ಟನೆ)....ಎಲ್ಲಾ ಕೆಲಸವಿಲ್ಲದ ಮಾತುಗಳು
....ಯಾವುದೂ ನಿಜವಲ್ಲ.....ನೀನು ಹೆದರ್ದೆ ಅವರ
ಮನೇಗ್ಗೋಗು.....ಶುಭ್ರವಾದ ಬಟ್ಟೆನುಟ್ಟೊಂಡು
ಹೋಗು....ಇಲ್ಲೇ ಇದ್ದೆ ಒಳಗೆ ಸೇರೊಲ್ಲ....

ರಂಗಮ್ಮ—ಇಲ್ಲ.....ನನಗೇಕೊ ಭಯವಾಗುತ್ತೆ.....
ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ಕಡಮೆಯಾದರೂ ಅನುಭವಿಸ್ತೇನೆ.....ನಾನವ
ರಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗೋಲ್ಲ.....

ಮಾಧವ—(ಹಿಡರಿ) ಮಹರಾಯ್ತಿ....ಹಾಗೆಮಾಡಿ ನನ್ನಾ
ಯಿಗೆ ಮಣ್ಣಾ ಕ್ಷೇಡ,....ನಾನ್ನಿ ನ್ನೋತೇಲಿ ಇಲ್ಲಿದ್ದದ್ದು
ನೋಡಿದ ಮೇನೇಜರು, ನೀನ್ಮೋಗ್ಗೇ ಇರೋದಕ್ಕೆ
ನಾನೇ ಕಾರಣಾಂತ ತಿಳೊಂಡು, ಆಮೇಲೆ ನನ್ನ ಕೆಲ
ಸಕ್ಕೆ ಚಕ್ಕರ್ ಹಾಕಿ, ತಮ್ಮ ಸೇಡು ತೀರಸ್ಕೊಂಡ್ವಿ
ಡ್ತಾರೆ.....ನಿನ್ನಮ್ಮಯ್ಯ.....ತಪ್ಪೆ ಹೋಗು....

ರಂಗಮ್ಮ—(ಮೌನ)

ಮಾಧವ—ನಿನ್ನ ರೂಪಕ್ಕೆ ಯಾರಾದರೂ ಸೋಲ್ತಾರೆ....
ರಂಗಮ್ಮ ಮೇನೇಜರ್ ನಿನ್ನ ಮನೇಗೆ ಕಳ್ಳಾಂತ
ಹೇಳಿದ್ದು ನಿನ್ನ ಅದೃಷ್ಟ ...ಹೋಗು....ಅವರು ಹೇಳಿ
ದ್ದಾಗೆ ಕೇಳಿದ್ದೆ....ಆಮೇಲೆ ನೀನು ಹೀಗೆ ಕೂಲಿ ಕೆಲಸ
ಮಾಡಬೇಕಾದ್ದೇ ಇಲ್ಲ ...

ರಂಗಮ್ಮ—(ಅಸಹ್ಯದಿಂದ).... ನೀವೂ .. ಹೀಗೆ....?

ಮಾಧವ—(ವಿವರಣೆಮುಖನಾಗಿ, ತಲೆ ತಗ್ಗಿಸುವನು. ಮತ್ತೆ ಕ್ಷಣ
ಕಾಲಾನಂತರ, ಉಗುಳು ನುಂಗುತ್ತ) ಮಿಲ್ಲಿನ ಕೂಲಿ
ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬರೋರು ಯಾರೂ ಆ ದಾರಿಯಿಂದ ದೂರ
ವಾಗಿಲ್ಲಇಲ್ಲಿದ್ದ ಮೇಲೆ ಹಾಗಿರದಿದ್ದರೆ ಬೇರೆ ಗತಿ
ಇಲ್ಲ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಹೇಳ್ವೆ.....ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಮೇಲೆ
ಮಾನ-ಮರ್ಯಾದೆ ಬಿಟ್ಟುಡಬೇಕು.....ರಂಗಮ್ಮ.....

[ರಂಗಮ್ಮನು ಸ್ತಂಭಿತಳಾಗಿ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದವಳು,
ಅಮೇಲೆ ಕೋಪದಿಂದ]

ರಂಗಮ್ಮ—ನೀವೆಲ್ಲ ಚೈತನ್ಯವಿದ್ದವ್ರಂತ ತಿಳೊಂಡು
 ಏನೋ ನನ್ನಮ್ಮನಿಗೂ, ನನಗೂ ಎರಡೊತ್ತು ಉಟ
 ಕ್ಕನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡೀಂತ ನಿಮ್ಮಂದೆ ಅಂಗಲಾ
 ಚಿದೆ....ಜೀವನಕ್ಕೆ ಇರೋದಿದೊಂದೇ ದಾರೀಂತ ಒಂದು
 ಹೊಸವೃತ್ತಿಯ ಉಪದೇಶ ಮಾಡಿದ್ರೀ.... ಸಂತೋಷ
ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ಮೇನೇಜರ್ ಮನೇಗ್ಲೋಗ್ತೀನೆ....
 ಏನೆಂದರೇಡಿ....

ಮಾಧವ—ಇದ್ದದ್ದು ಹೇಳ್ವಿ ರಂಗಮ್ಮ....ನನ್ನ ಮೇಲೆ
 ಕೋಪ ಮಾಡ್ಕೋ ಬೇಡ....

ರಂಗಮ್ಮ—ಛೇ! ಕೋಪ ಏಕೆ. ಏನೋ ಹಿಂದೆ ಕಷ್ಟಾಂ
 ದಾಗೆಲ್ಲ ಕೈಲಾದಸಹಾಯ ಮಾಡಿದ್ರಿ..... ಅದರಂತೆ
 ಈಗ್ಲಾ ಹೇಳ್ಕೊಂಡದ್ದಕ್ಕೆಇನ್ನೊಂದು ಸುಲಭ
 ಜೀವನದ ದಾರಿ ತೋರಿಸ್ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲಾ.....ಇವೆಲ್ಲಕ್ಕೂ
 ನಾನು ನಿಮ್ಮ ಋಣದಲ್ಲಿರೋವಾಗ ಕೋಪಿಸ್ಕೊಳ್ಳೋ
 ದೊಂದ್ರೇನು? (ಎಂದು ಕೃತಕ ನಗುವಿನೊಡನೆ ವ್ಯಂಗ್ಯವಾಗಿ
 ನುಡಿಯುವಳು.)

ಮಾಧವ—(ಅರ್ಥವಾಗದೆ) ... ರಂಗಮ್ಮ?

ರಂಗಮ್ಮ—ನಿಮ್ಮನನ್ನಲ್ಲಿರೋದೂ ಬಲ್ಲೆ. ನೀವೂ.....
 ಹೆಂಗ್ಸಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿದ್ರೆ ಆಗ್ಲೊತ್ತಾಗ್ಲೋದು.....ಯಾವಾ
 ಗ್ಲಾದ್ರೂ ಪುರುಷತ್ತಾಗಿರೋವಾಗ ಬನ್ನಿ.....ನಿಮ್ಮಾ
 ಲಾನೂ ಅದೇ ರೀತೀಲೇತೀರಸ್ಬಿಡ್ತೀನೆ.....(ಎಂದು ನುಡಿದು
 ದುಃಖವು ಉಕ್ಕಿಬರಲು ಕೈಗಳಿಂದ ಮುಖ ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡು
 ಸರ್ರನೆ ಹೊರಟು ಹೋಗುವಳು.)

[ಮಾಧವನು ಕಳೆಗುಂದಿ ತಲೆಬಗ್ಗಿಸಿ ನಿಲ್ಲುವನು.]

ದೃಶ್ಯ ೩.

[ಅರು ತಿಂಗಳ ನಂತರ ಒಂದು ರಾತ್ರಿ. ರಂಗಮ್ಮನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸೀನೆಯೆಣ್ಣೆಯ ದೀಪ ಉರಿಯುತ್ತಿದೆ. ನೆಲದಮೇಲೆ ಹಾಸಿರುವ ಚಾಪೆಯಮೇಲೆ ರಂಗಮ್ಮನು ಕುಳಿತಿದ್ದಾನೆ. ಮುಖದಲ್ಲಿ ರೌದ್ರಭಾವವು ಮೂಡಿದೆ. ಅವಳ ತೊಡೆಯಮೇಲೆ ತಲೆಯಿಟ್ಟು ಕೊಂಡು ಅವಳ ತಮ್ಮನು ಮಲಗಿ, ಅವಳ ಮುಖವನ್ನೇ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಅವನ ಮುಖದಲ್ಲಿ ಭಯವು ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ಸ್ವಲ್ಪಕಾಲ ಮೌನ. ಅನಂತರ]

ಹುಡುಗ—(ಮೆಲ್ಲನೆ).....ಅಕ್ಕ....

ರಂಗಮ್ಮ—(ಮೌನ)

ಹುಡುಗ—.....ಅಕ್ಕ....ಇದೇಕೇ ಹೀಗಿದ್ದಿ ಇವತ್ತು?

ರಂಗಮ್ಮ—(ಮೆಲ್ಲನೆ ತಮ್ಮನ ಕಡೆ ತಿರುಗಿ ನೋಡುವಳು)

ಹುಡುಗ—....ಅಕ್ಕ....ನನಗ್ಯಾಕೋ ಭಯವಾಗತ್ತೆ ಕಣೆ..

ರಂಗಮ್ಮ—ಭಯವ್ಯಾಕೆ ಮಗೂ....?

ಹುಡುಗ—ನಿನ್ನೋಡಿದ್ದೆ ಹಾಗಾಗ್ತಿದೆ.....ಯಾಕೇ

ಹೀಗಿದ್ದೀ? ಮೇನೇಜರ್ ಏನಾದ್ರೂ ನಿನ್ನ ಇನ್ನೇಲೆ

ತಮ್ಮನೇ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬರಬೇಡಾಂದ್ರೇನೆ....?

ರಂಗಮ್ಮ—(ನಗಲೆತ್ತಿ ಸುತ್ತ)..... ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚೂ ಕಡಿಮೆ

ಹಾಗೇ.....ನಿನಗವೆಲ್ಲಾ....ಹೇಳಿದ್ದೆ ಅರ್ಥವಾಗೊಲ್ಲ

ಮಗೂ....ಸುಮ್ಮನೆ ಮಲಕ್ಕೊಂಡು ನಿದ್ರೆಮಾಡು.

[ಕ್ಷಣಕಾಲ ಮೌನ. ಆ ಮೌನದಲ್ಲಿ ಕತ್ತಲೆಯಿಂದ “ಜಾರೆ ಜಾರೆ, ಕುಲಟಿ—ತೊಲಗು, ಈ ಬೀಳಿಗಿಂತ ಸಾವುಮೇಲೆ—ಜಾರೆ—ಎಂದು ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ದಸಿಗಳು (Hoarse whispers) ಕೇಳಿ ಬರುವುವು. ರಂಗಮ್ಮನು ತಡೆಯಲಾಗದೆ ಕಿವಿ ಮುಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳುವಳು. ಇದನ್ನು ಗುಮುಸಿದ]

ಹುಡುಗ—ಅದೇಕಕ್ಕ ?.... ಏನಾಗುತ್ತೆ?

ರಂಗಮ್ಮ—(ಚೀತರಿಸಿಕೊಂಡು) ಏನಿಲ್ಲ ಮಗೂ.....

(ಸ್ವಲ್ಪಕಾಲ ಸುಮ್ಮನಿದ್ದು ಆಮೇಲೆ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ದೃಢಮಾಡಿ
ಕೊಂಡು) ...ಮಗೂ ನಾಳಿನಿಂದ ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ನೀನೊ
ಬ್ಬನೇ ಎದುರಿಸಬೇಕು.....ಹೆದರ್ಡೆ ಎಷ್ಟು ಕಷ್ಟ
ವಾದ್ದೂ ನಿನ್ನ ಹೊಟ್ಟೆಪಾಡು ನೀನು ನೋಡ್ಕೊಬೇಕು
ಮಗೂ....ಯಾರು ನಿನಗೆ ಅನ್ನ—ಬಟ್ಟೆಕೊಟ್ಟರೆ ಅವರು
ನಿನ್ನ ತಂದೆ — ತಾಯಿಯಂತಂದ್ಕೊಂಡು ಅವರ ಕೆಲಸ
ಮಾಡು. ಅವರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಇನ್ಯಾರನ್ನೂ ನಂಬಬೇಡ
ಗೊತ್ತಾಯ್ತೆ....ಮಗೂ?

ಹುಡುಗ—.....ನೀನೇನಾಡ್ತೀಯಕ್ಕ?..... ನಾನೂ
ನಿಂಜೊತೇಲಿರಬೇಡ್ವೇನೆ?

ರಂಗಮ್ಮ—(ದూಖವನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟು) ನಾನು ನಿನ್ನೊತೇಲಿ
ರೊಲ್ಲ ಮಗೂ.....ನಾನೇರೇ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗ್ಬೇಕು....
.....ಬೆಳಗಾದ್ಮೇಲೆ, ವೀವಿಂಗ್ ಮಾಸ್ಟರಿದ್ರಲ್ಲಾ
ಅವರ ಮನೆಗೊಗ್ಗಿ, ಅವರು ನಿನ್ಯಾರ್ಮನೆಗಾದ್ದೂ
ಕಳ್ಳೋವರೂ ನೀನವರ್ಮನೆಲೇ ಸ ದ್ಯ ಕ್ಕಿ ರು,
ಗೊತ್ತಾಯ್ತೆ?

ಹುಡುಗ—(ಅರ್ಥವಾಗದಿದ್ದ ರೂ)ಹೂ..... (ಎನ್ನು
ವನು.)

ರಂಗಮ್ಮ—ನೀನೂ ಬೆಳೆದು ಈ ಎಲ್ಲ ಗಂಡಸರ ಹಾಗಾ
ಗ್ಬೇಡ ಮಗೂ, ಮನಷ್ಯನಾಗು.

[ರಂಗಮ್ಮನು ಅವನ ತಲೆ ನೇವರಿಸುತ್ತಿರಲು ಹಾಗೆಯೇ ಸಿದ್ಧ
ಹೋಗುವನು. ಆಮೇಲೆ ಮತ್ತೆ “ಜಾರೆ..... ಜಾರೆ” ಎಂಬ

ದನಿಗಳು ಕೇಳಿಬಂದಂತಾಗಿ ರಂಗಮ್ಮನ ಮುಖದಲ್ಲಿನೊದಲು ಭಯವು ಕಂಡುಬಂದು ಕ್ರಮೇಣ ಕ್ರೋಧವು ಎದ್ದು ಕಾಣುವುದು. ಮೆಲ್ಲನೆ ತಮ್ಮನ ಮುಖವನ್ನು ಮುದ್ದಿಟ್ಟು, ಗೋಡೆಗೆ ತೂಗುಹಾಕಿದ್ದ ದೇವನ ಪಠವನ್ನು ಈಕ್ಷಿಸುತ್ತ]

ರಂಗಮ್ಮ—ದೀನರಕ್ಷಕಾಂತನ್ನೆಷ್ಟೊಂಡ ನೀನು ನನ್ನ ಮೊರೆ ಕೇಳಿ ಕಾಪಾಡೋದು ನಂಗೆ ಸುಳ್ಳಾಯ್ತು?.....ಈ ಮಗೂನ ನಿನ್ನ ಮಡಿಲಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದ್ದೇನೆಇವ ನ್ನಾ ದ್ರೂ ಕಾಪಾಡು.

[ಎಂದು, ಸ್ವಲ್ಪಕಾಲದ ಮೇಲೆ ತಮ್ಮನ ತಲೆಯನ್ನು ತಲೆದಿಂಬಿ ಗಿಳಿಸಿ, ಮೆಲ್ಲನೆ ಕಂಬಳಿಯನ್ನವನಿಗೆ ಹೊದಿಸುತ್ತ, ದೇಖ ತಡೆಯ ಲಾರದೆ ಬಿಕ್ಕಿ ಬಿಕ್ಕಿ ಅಳುವಳು.]

(ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತಿನ ಮೇಲೆ ಮೆಲ್ಲನೆ)

.....ಮಗೂ.....ಇದುವರೆಗೆ ನನ್ನ ದೇಹ ಮಾರಿ ಕೊಂಡಾದ್ರೂ ನಿನ್ನ ಸಾಕಿದೆ.....ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಅದೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ....ಮಗೂ; ಪಾಪಿ ಜನಗಳು ಕೊಡ್ತಿ ರೋಹಿಂಸೆ ತಡ್ಕೊಂಡು ಇನ್ನು ಬದುಕಿರಲಾರೆ....ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ನಿನಗೆ ನೀನೇ ದಿಕ್ಕು, ಎಲ್ಲಾದ್ರೂ ಸುಖವಾ ಗಿರು.....(ಎಂದು ಕಣ್ಣೀರುಳ್ಳುತ್ತಿರಲು, ಸಂಗೀತವೂತ್ತಿ ಕೊಳುತ್ತು ಮುದ್ದಿಟ್ಟು, ಅವನನ್ನೇ ನೋಡುತ್ತ ನೋಡುತ್ತ, ಹೊರಟು ಹೋಗುತ್ತಿರಲು)

[ಹಿಂದಿನಿಂದ ಈ ಗೀತೆಯನ್ನು ಯಾರೋ ಹಾಡುತ್ತಿರುವಂತೆ ಕೇಳಿಬರುವುದು—]

* * *

“ಹುಚ್ಚು ಹಿಡಿಸಿದ ಹಾಳು
ಬಾಳ ತೆಗೆದೊಗೆದು,

ಏನಿದೆಯೋ ಳರಿಯದಿಹ,

ಸಾವ ಕೆಳೆ ಬಗೆದು,

ಎಲ್ಲಾ ದರೂ ಸರಿಯೆ,

ಎಲ್ಲಾ ದರೂ ಸರಿಯೆ,

ಈ ಲೋಕ ಬೇಡೆಂದು

ಹಾರಿದಳು ನೆಗೆದು.

ಹಾರಿದಳು, ಮುಳುಗಿದಳು,

ತೇಲಿದಳು, ಕೊಚ್ಚಿದಳು,

ಕೊರೆವ ಹೊಳೆಯೊಳಗೆ,

ಎಲವೊ ಕಾಮುಕ, ಕಟುಕ,

ಇಲ್ಲಿ ಬಾ, ನೋಡುಬಾ,

ಎಲ್ಲಿ ಬೆಚ್ಚಗೆ ಮಲಗಿ

ಸಲ್ಲಾಪವಾಡುತಿಹೆ,

ಈಗ ಬಾ, ನೋಡುಬಾ,

ಇವಳೊಡನೆ ಮುಳುಗು ಬಾ,

ಮುಳುಗು ಬಾ, ಪಾಪಿ!

* * *

ಅನಾಥೆ ಇವಳಿನ್ನೊಬ್ಬ

ಳೀ, ಜನ್ಮ ರೋಸಿ,

ವೇಧೆಯನು ತಾಳದೆಯೆ

ಮುಳುಗಿದಳು ಹೊಳೆಗೆ."

[ಈ ಗೀತೆ ಗಾನವು ದೂರವಾಗುತ್ತ ಬಂದಂತೆ ತೆರೆಯು ಮೆಲ್ಲನುರುಳುವುದು]

ಸರ್ವೇ ಸಾಮಾನ್ಯ

ಒಂದು ದೃಶ್ಯ

[ಬೀದಿಯೊಂಪರಲ್ಲಿ ಅಯ್ಯರಿ - ಉಪದ್ರವಯ್ಯ ಇಬ್ಬರೂ ಬಲು ಬಿಗಿಯಾಗಿ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬರುವರು. ಅಯ್ಯರಿ ಒಂದು ಬಿಳಿ ಮಲ್ಲು ಲುಂಗಿ ಸುತ್ತಿಕೊಂಡು ಒಂದ ಟವಲು ಹೊದಿದ್ದಾನೆ. ಹಣೆ, ಮೈ, ಕೈ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮವಾಗಿ ವಿಭೂತಿ ಭಸ್ಮ ಹಚ್ಚಿಕೊಂಡು, ಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಅವರ ಮೇಲೆ ಕುಂಕುಮದ ಬೊಟ್ಟಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ. ದವಡೆಯಲ್ಲಿ ತಾಂಬೂಲದಮುದ್ದೆ, ಕೈಯ್ಯಲ್ಲಿ ಕೊಂಚ ವೀಳ್ಯೆಯದೆಲೆ. ಉಪದ್ರವಯ್ಯ ಸಾಧಾರಣ ವಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು (ಪಂಚೆ ಕೋಟು ಟೋಪಿ) ಧರಿಸಿದ್ದಾನೆ.]

ಉಪದ್ರವಯ್ಯ—ನೀವು ಎಷ್ಟೇಹೇಳಿ ಅಯ್ಯರಿ ನಾನೊಪ್ಪೋದಿಲ್ಲ ... ಹೆಂಗಸರಿಗೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಕೊಡ್ಲೇಬೇಕೊಂತ ಯಾರು ಎಷ್ಟು ಹೊಡಕೊಂಡರೂ ನಾನೈರೇ ಒಪ್ಪೋದಿಲ್ಲ ...

ಅಯ್ಯರಿ—ಅಂಗೆಲ್ಲಾ ಪುತ್ತಿಯಲ್ಲಾದೆ ಅಟ ಪಣ್ಣುವಾಶೆ ಶಿಂವಾಕಲ್ಲ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ.... ಜನಗಳು ಶಿರಿಚಿಪಿಟ್ಟಾರೆ.... ಕೊತ್ತಾಯ್ತಾ.... ...ಪೊಮ್ಮಂಡಾಟಿಕ್ಕುಕ್ಕೊ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ನೀವುದಾ ಕೊಟೀರಾ?.... ...ಪುರುಷರು ಆಕುವುತಿಲ್ಲಾ ಅನಿ ಏಳಿತರೆ ಮನೇಲಿ ರಮೇಲು ಪಣ್ಣು ತೆ ನಿಮಕ್ಕೊ ಒಟ್ಟಿ ಕಿಲ್ಲಾದಂಗೆ ಪಣ್ಣಿವುಟ್ಟು, ಆ ಮೇಲೆ ತಲೆ ಮೇಲೆ

ಒಟಿತು ಎಡತುಕೊತ್ತಾರೆ ನ್ವಾಮಿ....ನಿಮಕಿನ್ನು ಪ್ರಪಂಚ ಕೊತ್ತಿಲ್ಲ.

ಉಪದ್ರವಯ್ಯ—ಅದೆಲ್ಲಾ ನಾನ್ನಂಜೋದಿಲ್ಲ....ಅದೆಲ್ಲಾ ಕೈಲಾಗೋರು ಹೆಂಗಸಿಗೆ ಹೆದರಿ ಹೇಳೋ ಮಾತೇ ಹೊರ್ತು ಇನ್ನೇನೂ ಇಲ್ಲ....ಅಡಿಗೆಮಾಡೋದಿಲ್ಲಾಂತ ಹೆದರಿಸಿದ್ರೆ ಹೋಟಲ್ಲಿಂದ ತಂದು ತಿನ್ನೋದು ಇಲ್ಲಿದ್ರೆ ನಾವೇ ಮಾಡ್ಕೊಂಡು ತಿನ್ನೋದು.....ಅದ ಕೈಲ್ಲಾ ಇದ್ದಾಡೋದೆ? ನಾವು ಹೇಡಿಗೃಹಾಗೆ ಅವ ರೈಲೇನಾದ್ರೂ ಜುಬ್ಬೊಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟೋ, ಪೂರಾಹಿಡಿದು ಬಗ್ಗೇ ಬಿಡ್ತಾರೆ ಹೆಂಗಸು.....

ಅಯ್ಯರಿ—ಆಕೆಮಾತ್ರ ಏಳಪೇಟೆ ಸಾರ್.....ಎನ್ನಾ..... ಎಲ್ಲ ಪೊಮ್ಮಂಡಾಟಕ್ಕೂ ಅಂಗೆ ಇರುವುತಿಲ್ಲ ಸಾರ್..... ಎಂಗೆ ಅನಿ ಕೇಳಿತೀರೋ....ಸಿಮ್ಮ ಪೊಮ್ಮಂಡಾಟಕಳು, ಚುಟ್ಟು ಶಿಕ್ಕಿಸಿಟ್ಟೂನ್ನಾ ಹಿಟಿತು ಪಕ್ಕಿಸಿ ಪಿಟ್ಟಾರೆ ಅನಿ ಏಳಿತಿರಲ್ಲವಾ? ನಂಬ ಪೊಮ್ಮಂಡಾಟಕಳ ಕೈಲೆ ಚುಟ್ಟು ಶಿಕ್ಕಿತರೆ ಆವರ್ ಒಟಿನೆಯೇ ಕತ್ತರೀಲೆ ಕತ್ತರಿಶಿವುಟ್ಟು ಟೋಪ್ ಪಣ್ಣಿವುಟ್ಟು ನಾಟಕತ ಕಂಪೆನೀಕೆ ಮಾರಿ ವುಟ್ಟು ತುಟ್ಟು ಎಡತ್ ಕೊತ್ತಾರೆ ಸಾರ್....ತುಟ್ಟು.... ಕೊತ್ತಾಯ್ತಾ?....ಅದಕೆದಾ ನಂಬ ಜನಕಳು “ಟೆಫ್ಟ್” ವೆಚ್ಚಿ ಕೊಂಟಿರುವತು.

ಉಪದ್ರವಯ್ಯ—ಸಿಮ್ಮುಟ್ಟು ಕತ್ತರಿಸಿ ಮಾರಿದ್ದುಡ್ಡು ಸಿಮ್ಮೇ ಕೊಡ್ತಾರೋ ಇಲ್ಲಾ ಅದ್ನಾ ಕತ್ತರಿಸಿ ಬಿಡ್ತಾರೋ?

ಅಯ್ಯರಿ—ನಂಬ ಪೊಮ್ಮಂಡಾಟಿಕಳು ರೊಂಬ ಬಿಸಿನೆಸ್
ಮೈಂಡೆಡ್ ಉ ಸಾರ್....ತೆರಿಯಮಾ?

ಉಪದ್ರವಯ್ಯ— ಓ ! ನಿಂಹೆಂಗಸ್ತು ಬಿ ಸಿ ನೆ ಸ್
ಬೇರೆ ಮಾಡೋದೂ ಉಂಟೋ?

ಅಯ್ಯರಿ—ನಿಮ್ಮ ಎಂಕಸರಂಗಿ ಕಾಲೇಜಿಕೆ ಓ ತ ರೂ,
ಕೆಲಸಂ ಪಣ್ಣ ತೆ ಇರುವತಿಲ್ಲ ಸಾರ್ ನಂಬವರ್.....
ಈಕ ನೋಟಿ, ಆಪ್ಪಳಂ ಪಣ್ಣ ತಾರೆ, ಶಂಡಿಕೆ, ಶಾವಿಕೆ
ಪಣ್ಣ ತಾರೆಅಂಗಿಂದ ಮಶಾಲೆಪುಡಿ ಇತು ಎ ಲ್ಲ
ಪಣ್ಣ ವತಿಲ್ಲವಾ ಸಾರ್?

ಉಪದ್ರವಯ್ಯ—ಹಾಗಾದ್ರಿದಿಷ್ಟೇ ಸಂಪಾದ್ನೇಗೆ ಮಾರ್ಗ?

ಅಯ್ಯರಿ—ಇದ್ದಾನಾ.... ? ಆ.....? ಚಿಂದಾಕಿ ಕೇಳಿ
ತಿರಿ..... ನಂಬ ಪಾಟಿ ಇತ್ತರಲ್ಲಾ.....ಅವರಕೂ,
ನಮಕೂ ಶಂಡೆ ಆಕಿ ಅವರು ಅಮೆರಿಕಾಕಿ ಓಗಿವುಟ್ಟರೂ
ಸಾರ್—ಅಮೆರಿಕಾಕಿ....ಕೊತ್ತಾ? ಅವರ ಕೈ.....
ಕೈಸಾರ್, ಉತ್ತಿನವಟಿ—ಸಾಂಬಾರ್ ಅವರ ಕೈ
ಕಾಂಬಿನೇಷನ್.....ಆಮಾ. ಶಾವುತಾ ಇರೋರಕ್,
ನಂಬ ಪಾಟಿ ಪಣ್ಣ ತ ಉತ್ತಿನವಟಿ—ಸಾಂಬಾರ್ ಕೊಟ
ತಿನಿ ಅನ್ನಾ ಅವರ್ ಶಾಯುವತೆಲ್ಲಿ ಪಂತು ಸಾರ್ ?
ಶನಿ ಪತುಕಿ ಪಿಟ್ಟಾನೆ. ಅದ್ದಾ ಎಳಲಿಲ್ಲವಾ ಅವರು ಅಮೆ
ರಿಕಾಕಿ ಓಗಿತ್ತರೂ ಅನಿ....ಅವರು ಒರದಿನಂ ಶಮುದ್ರ
ತೀರತ್ತಿಲೆ ಉತ್ತಿನವಟಿಕಿ ಉಪ್ಪು ಪಣ್ಣವತಕ್ಕೆ ಓಗಿ
ತ್ತರು. ಅಂಗೇ ಇತ್ತರೆ ಒಂದು ಚಿನ್ನ ಅಟಕು ತೇಲಿ ಪಂ
ತು. ನಂಬ ಪಾಟಿ ಅಂಗೇ ನೋಟಿತರು....‘ಇದೆನ್ನ ಡಾ

ఇదలే ఎదూంశత్తమే కాణోం'... అని అటచినల్లి
 నోటితరు.... తోట్ట మనుశ్య-ఇన్నా అంగే ఇత్త
 ఎట్ట-పత్తా జనంగళా రావుతా పిత్తిత్తరు. అతు
 నోటి నంబ పాటి అవరికే తట్టనే టుత్తినవటి
 కేండు వందార్.... ఆగ యోజనే మాటితరు,
 ఇవరు యారిరపమతు అని..... అంగే యోజనే
 మాటితరే అవరిగే తట్టనే కేంత్తాకి ఓయ్యు. అడ
 డా! ఇవను కేలంబస్స్ ... ఇవ రత్తు ఓతరే ఆ
 మేలే అమేరిక యారు డిస్కవర్ పణ్ణువత్ అసి
 మోతలు కేలంబస్సికే టుత్తినవటి - సాంబార్
 కేంట్టపిట్టరు ఆమేలే కేలంబస్ వాపస్
 ఓదమేలే, అవను అవర తేరతల్లి నంబపాటి
 టుత్తినవటి-సాంబార్ పేరే ఏళలిల్ల స్వామి....
 నోటి కాల ఏకితే?

ఁటద్రవయ్య-హాగాద్రే నిమ్మజ్జి కేలంబస్ గిన్నా
 మోదలే అమేరికాకే యోగి, అల్లి యోటిలూ
 ఇట్టుబిట్టద్రా అన్ని ?

అయ్యరి-ఓటిలల్ల స్వామి.... 'పాలక్వాట్ క్లబ్'....
 అని ఏళి.

ఁటద్రవయ్య-ఆసాధ్య.... అయ్యరే ఇదు ఆసాధ్య....

అయ్యరి-ఆసాధ్య.... అతు ఏకే స్వామి?.... నేవోలి
 యన్ డిక్ష్ణ రిలే ఇంపాసిపల్ అనిఏళువ వర్డే
 ఏగే ఇరలిల్లవో ఆతే మాత్రి ప్రిఫేస్ లే ఇంద

ಎರಾಟಾ (errata) ವರದ್ಯಾ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್‌ಲೈಟ್ ಇಟಿ
ತು ನೋಟಿತರೂ ನಂಬ ಅಯ್ಯರ್ ಡಿಕ್‌ಷನರೀಲೆಯೂಂ
ಅಸಾತ್ಯ ಎನ್ನುವ ಪೇಶೇ ಕಡೆಯಾದ್ ಸ್ವಾಮಿ....

ಉಪದ್ರವಯ್ಯ—ಹಾಗೇನೂ?

ಅಯ್ಯರಿ—ಅಲ್ಲತೆ ಏನು ಸ್ವಾಮಿ....ಈಕ ನೋಟಿ....
worldನಲ್ಲಿ ಎಂದ city, nook-cornerನಲ್ಲಿ ಓಗಿ
ಕೇಳಿ, ಅಲ್ಲೆಲ್ಲ ಅಯ್ಯರಿದಾ ಡಾಮಿಸೈಲ್ ಆಕಿ ಓಗಿ
ದ್ದಾರೆ....ಎಂದ ಸ್ಟೇಟ್ ಆಫೀಸರ್, ಇಂಟರ್ ನೇಷ
ನಲ್ ಫಿಗರ್, ಇಂದ ಇಟಿತು ಓಟಲ್ ಸಪ್ಲೈಕಾರನವ
ರೆಕೂ ನೋಟಿ ಅಯ್ಯರಿಕಳೇ ನಿಮಕೆ ತಿಕ್ಕುವತು.

ಉಪದ್ರವಯ್ಯ—ಅಬ್ಬಾಡಿ....!

ಅಯ್ಯರಿ—ಅಬ್ಬಾಡಿಯೂಂ ಇಲ್ಲ ಅಮ್ಮಾಡನೂ ಇಲ್ಲ ...
ಏನು ಆಕಂತರೆ....ಕೊಂಚ ಕಾಲತ್‌ಕ್ಮಿನ್ನೆ Mount
Everest Expedition ಓಗಿತ್ತರಲ್ಲ, ಆಕ ಮೇಲೆ
ಅವರು ಓಗತಾ ಓಗತಾ ಒಂದು ಕಟಿ ಅವರಿಗೆ ಸುಸ್ತಾಕಿ
ಇನ್ನು ಅಲ್ಲಿಂದಮೇಲೆ ಓಗುವತು ಅಸಾತ್ಯ ಅನಿ ಪಿತ್ತು
ಪಿಟ್ಟರು. ಆಗ ಅವರಿಕಿ ಸಡನ್ ಆಕಿ “ಶುಡು—ಶುಡು
ಕಾಫೀ” ಅನಿ ಯಾರೊ ಕತ್ತಿದ್ದು ಕೇಳಿಪಿಟ್ಟು. ಅಲ್ಲಿಂದ
ಶುಶ್ತಾಗಿತ್ತವರೆಲ್ಲಾ ಒಟನೆಯೇ ಎತ್ತು ಬರ್ರನೆ ಮೇ
ಲೇರಿ ಓಗಿ ನೋಟ್ದಾರೆ....‘ಪಾಲಕ್ಯಾಟ್ ರೆಸ್ಟೋರಾಂಟ್’
ಅನಿಪೋರ್ವು ಹಾಕಿತೆ....ಒಳಕೆ ಓಗೆ ನೋಟಿತರೆ ನಂಬ
ತೋಪನಾರ್ ನಾಲು ಫುಲ್‌ಕಪ್ ಫಸ್ಟ್‌ಕ್ಲಾಸ್ ಶುಡು
ಕಾಫಿ ಕೊಂಡಂದು ಕುಡ್ತಾರ್....ಅದು ಕುಟಿತ ಒಡ

ನೆಯೇ Mallory—Irwin ರೆಂಡು ಪೇರು ನಲ್ಲಕಾಫಿ ಶಿಕ್ತಿ ರಿಜುವಿನೇಟ್ ಆಗಿಪಿಟ್ಟು ಅನಿ ಇನ್ನೂ ಮೇಲೇರಿ ಓಗಿ ಬಿಟ್ಟೇವಿ ಅನಿ ಓತರುನಂಬ ತೋಪನಾರ್ “ಅಯ್ಯಾ....ಈಕ ಪೇಟೆ, ನಾನು ನಾಳೆ ಪೆಳೆಕ್ಕೆ ಶೂರ್ಯ ನಮಶ್ಚಾರಂಪಣ್ಣು ವುತಕ್ಕೆ ಕೌರಿಶಂಕರತ್ವಾಓಗತೀನೀ.... ಆಕ ನನ್ನೊ ಟನೆ ಪನ್ನಿ. ಸಲೀಸಾಕಿ ಕರಕೊಂಟು ಓಗ ತೀನಿ; ಈಕ ಪೇಟೆ, ನರೆಯಾ ಕ್ಲಾಟ್ ಪರತ್ತೆ” ಅನಿ ಎಳಿತರೆ ಅವರು ಕೇಳಪೇರಿಲ್ಲವಾ.....ಗಮ್ಮನೆ ಓಗಿ ಪಿಟ್ಟು; ನಂಬ ತೋಪನಾರ್, ಓಡೆಲ್, ನಾರ್ಬನ್ ಇವಾ ಎಲ್ಲಾ ಅಂಗೇ ನೋಟತಾ ನಿಂದಿಕೊಂಟೆರೋವಾಕ ಕ್ಲಾಟು ಪಂತೇ ಪಿಟ್ಟುತು.....ಒಂದು ಕ್ಷಣ ತ್ತಿ ಲೆ Mallory-Irvin ರೆಂಡು ಪೇರೂಂ ಅಂದ ಕ್ಲಾಟೆ ನಲ್ಲಿ ಅವರೂ ಕ್ಲಾಟಾಕಿ ಓಗಿಯೇ ಪಿಟ್ಟರು. ಉಳಿತ ವರನ್ನ ನಂಬ ತೋಪನಾರು, “ಊರಿಕೆ ಓಗಿ ಇಂ ಗಾಯ್ತು ಅನಿ ಎಳೆಪಿಡಿ” ಅನಿ ವಾಪಸ್ ಮಾಟೆಪಿ ಟ್ಟರು. ಇತಾತ ಕೊಂಚ ಮಾಸತಲ್ಲಿ ನಂಬ ತೋಪನಾ ರಿಕಿ ಒರ Epic of Mount Everest ಪುಸ್ತು ಕಂ ಕಡಚಿಪಿಟ್ಟುತು. ಅತರಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿ ನೋಟೆತರೂ ನಂಬ ತೋಪನಾರ ಓಟಲ್ ಎಸರೇ ಆಂಬಡಲಿಲ್ಲ. ಅತರಿಂತ ಅವರಿಕಿ Heart failure ಆಕಿ ಅಂಗೇ ಶ ತ್ತು ವೋಗಿಪಿಟ್ಟು....ಇದೇ ಮಾತ್ರಿ ಇಂಗೇ ನಮಿಕೆ ಬಿಸಿನೆ ಸ್ಕಾಲೆ ರೊಂಬ ಲಾಸ್ ಆಕಿವೋಯ್ತು.....ಇಂದೆ, ತುಂಬ ಇಂದೆ, ನಂಬ ಚಿತ್ತಪ್ಪ ಮಹೆಂಜದಾರೊ— ಹರಪ್ಪತ್ತಲೆ ಓಟಲ್ ಪೆಚ್ಚೆವುಟ್ಟು ಆಮೇಲೆ ಸ್ವಂತ

ಕಟ್ಟಡಂ ಕಟ್ಟಿಸಿವುಟ್ಟರು.....ಅಂಗೇ ಆಮೇಲೆ ಕೊಂ
ಚಕಾಲತ್ತಿಲೇ ನಂಬ ಚಿತ್ತಪ್ಪ ತಾಪತ್ರಯಂ ಅಯ್ಯರಿ
ತ್ತರಲ್ಲಾ ಅವರಿಕೆ ಏನೋ ತಾಪತ್ರಯ ಆಕಿಪಿಟ್ಟು
ಪತ್ತಾವೇ ಇಲ್ಲಾದೆ ಓಗಿಪಿಟ್ಟರು.....ಅದೇ ನೋಟಿ
ಮೊನ್ನೆ ಅಲ್ಲಿ ಏನೋ ಎಂಚು-ಗಿಂಚು Tablet ಎಲ್ಲಾ
ಕಡಚಿತಂತೆ ...ಅದೆಲ್ಲಾ ನಂಬ ಚಿತ್ತಪ್ಪಾವರ್ ಓಟಲ್
ಕಟ್ಟಡತ್ ದಾ. ಅತು ಆಯಿತೋ.....ಈಗ ನಾನು
ನೋಟಿ. ಇಲ್ಲಿಗೆ ಪಂತೆ....ನೋಟಿ.....ಇಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ
ಉಡುಪಿ ಓಟಲು.....ಒಣ್ಣಾ ಪಾಲಕ್ಕಾಟ್ ಅಯ್ಯರಿ
ಓಟಲು ಕಡೆಯಾದ್....ನಾನು ಒಂತು open ಮಾಡಿ
ವುಟ್ಟು....ಈಗ ಗಿರಾಕಿ ಎಚ್ಚೇನಿಲ್ಲ ಆದ್ರೆ ನಾನೂ
ಮೀಲೆ ಒಂತು ವೆಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಪಿಟ್ಟರೆ ಎಲ್ಲರೂ ಆಮೇಲೆ
ಎನ್ನ ನೇ ಉಡುಪಿ ಓಟಲುಕಾರ ಅನಿ ನೆನಚಿಕೊಂಡು
ಪಿಟ್ಟು, ನನ್ನ ಓಟಲಿಕೇ ಕುರಿಕಳ ಆಕೆ ನುಕ್ಕಿಪಿಟ್ಟರೆ
.....ಔತೋ ಅಲ್ಲವೋ?

ಉಪದ್ರವಯ್ಯ—ಸರಿ....ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಒಂದು Family of
Hotel keepers ಆಯ್ತಲ್ಲಾ ನಿಮ್ಮಗನ್ನ ಯಾಕೆ
ಹಾಗೆ ಬಿಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟು....ಇನ್ನೂ ಚಿಕ್ಕೋನೂಂತೋ?

ಆಯ್ಯರಿ—ಛೇ! ಛೇ! ಅಪ್ಪಡಿಯಲ್ಲ ಸ್ವಾಮಿ. ಅವನಿಕೆ
ಆಕಲೆ ವೋಟಲ್ ಎದ್ದುಕೇಷ್ ಕೋರ್ಸ್ ಕಂಪ್ಲೀಟ್
ಆಗಿ ಓಯ್ತು....

ಉಪದ್ರವಯ್ಯ—ಹಾಗಾದ್ರೆ ಅವನ್ನ ಸಹರಾಗೆ ಕಳ್ಳಿ ಹೋ
ಟ್ಟಡಸ್ಸಿಡಿ.....ಸರಿಹೋಗತ್ತೆ.

ಅಯ್ಯರಿ—ಛಿ! ಅಲ್ಲಿ ಗಿರಾಕಿ ಕಟಮೆ ಸ್ವಾಮಿ ಕಡಂ ಜಾಸ್ತಿ
ನಂಬ ಉಟಕನ್ನ ಅಂಟಾರ್ಕಟೆಕ್ ರಿಜಿಯ....ಅತೇ
ಇಂದ ಸೌತ್ ಪೋಲ್ ಲೇ ಓಟಲ್ ಬಿಸಿನೆಸ್ ಕಿ ಆಕಿ
 ಪಿಟ್ಟೇನೆ....ಇತೆಲ್ಲ ಯಾಕೇ ಏಳಿತೇಂತೀರೋ ಎಂಗಸರ
 ಮಾತಿಗೆ ಇತೆಲ್ಲಾ ಪಂತುನೋಟಿ ಏನುಪಣ್ಣು ಪೇಕು
 ಅನಿ ಏಳಿತರೂ ಪೊಮ್ಮಂಡಾಟೆಕಳಿಲ್ಲತೆ ಎದೂಂ ಆಕು
 ವತೇ ಇಲ್ಲಾ ಅವರಿಂದ ದಾ ಪ್ರಸಂಜ ಇರುವತು.
 ಅವರಿಲ್ಲಾ ದೆ ಶಮೇಲು ಯಾರು ಸ್ವಾಮಿ ಪಣ್ಣುವತು?
 ಉಪದ್ರವಯ್ಯ—ಈಗ್ಗಾ ನೇ ಮಾಡ್ಕೋತಾ ಇಲ್ವೇ? ಅದೆ
 ಲ್ಲಾ ನಾನೊಪ್ಪೋದಿಲ್ಲಾ ಬಿಡಿ....

ಅಯ್ಯರಿ—ಅಡಡ!....ಈಕ ನಿಮಿಕೆ ಪ್ರಾಕ್ಟೀಸ್ ಇತ್ತರ
 ಲ್ಲವಾ ಮಾಸತಲ್ಲಿ ಮೂಣು ದಿನಂಗಳೂ ಶಮೇಲು
 ಪಣ್ಣುವತಕ್ಕೆ ಪರುವತು. ಅದಕೆ ದಾ ತೊಟ್ಟವರು
 ಏಳುವತು ಈಕಿನ ಕಾಲತವರಿಕೆ ತಲೇಯೆ ಇಲ್ಲಾ ಅನಿ.
 ಉಂ!....ಓಗಲಿ....ಮಡ ಮಡ ಪನ್ನಿ ...ಪೊತ್ತಾಯಿತು
ಪನ್ನಿ....ನಿಮಿಕೆ ಈಕ ಎಂಗಿ ಕೊತ್ತಾ ಕಪೇಕು.....
 ಊರೂರು ಶುತ್ತಿ ಶುತ್ತಿ ಇತ್ತರಲ್ಲವಾ ಕೊತ್ತು.....
 ಪನ್ನಿ.....

ಉಪದ್ರವಯ್ಯ—ಒಟ್ಟಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮಂಥೋರಿಗೆ ಹೆದರೊಂಡೇ
 ಮಳೇ ಬೆಳೇ ಎಲ್ಲಾ ನಿಂತೋಗಿರೋದೂಂತಾಣತ್ತೆ—
 ನಡೀರಿ.

[ಇಬ್ಬರೂ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಮರೆಯಾಗುತ್ತಿರುವಂತೆ ತೆರೆಯುರುಳು
 ವರು]

ದಂಡ

(ಐದು ದೃಶ್ಯಗಳು)

ದೃಶ್ಯ ೧.

[ಬೀದಿಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ 28—29 ವಯಸ್ಸಿನ ಯುವಕನು ಅಲ್ಲಿಂದಿಲ್ಲಿಗೆ - ಇಲ್ಲಿಂದಲ್ಲಗೆ ಅಸಹನೆಯಿಂದ ಓಡಾಡುತ್ತ ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ನಿಂತು ಕೈಗಡಿಯಾರವನ್ನು ನೋಡಿ, ಉತ್ಸುಕನಾಗಿ ದಾರಿಯುಂಟು ಪಾರ್ಶ್ವವನ್ನು ಗಮನಿಸಿ, ಉತ್ಸಾಹ ಕುಂದಿ ಮತ್ತೆ ಅಸಮಾಧಾನದಿಂದ ಮೊದಲಿನಂತೆ ಓಡಾಡುತ್ತಲಿರುವನು. ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಸುಂದರ. ಉಡುಪೂ ಉತ್ತಮ. ಮುಖವನ್ನು ನೋಡಿದೊಡನೆಯೇ ನಿಷ್ಕರಾಸಕ್ತನೆಂದು ಗೂಚಿಸುವಂತಹ ಮುಖಕಾಂತಿ. ಕೈಯಲ್ಲೊಂದು ತುಂಡು ಕಾಗದದಲ್ಲಿ ಸುತ್ತಿದ ಕಲಾಬತ್ತಿನ ಸೀರೆ. ಪಕ್ಕದಿಂದ 14—15 ವಯಸ್ಸಿನ ಸುಂದರ ಮಲಿನ ವಸ್ತ್ರಧಾರಿ ಹುಡುಗಿಯೊಬ್ಬಳು ಓಡಿಬಂದು, ತಟ್ಟನೆ ನಿಂತು ಯುವಕನ ಕೈಹಿಡಿದು, ಹಿಂತಿರುಗಿ ಬಂದ ದಾರಿಯನ್ನು ಭಯದಿಂದ ನೋಡಿ, ಮತ್ತೆ ಯುವಕನ ಕಡೆ ತಿರುಗುವಳು.]

ಯುವಕ—ಏಕೆ ನಾನಾ ಇಷ್ಟು ಹೊತ್ತು ಕಾಯಿಸಿದೆ?
ನಳಿನಾ—ಮಾತನಾಡಲು ಈಗ ವೇಳೆಯಿಲ್ಲ—ದಯವಿಟ್ಟು
ಹೊರಟುಹೋಗಿ.... .. ನಾಳೆ

ಯುವಕ—ಎಷ್ಟು ಹೊತ್ತಿನಿಂದ ನಿನಗಾಗಿ ಕಾದಿದ್ದೆ
ಗೊತ್ತೆ?.....

ನಳಿನಾ—ಗೊತ್ತು.... ನೀವು ಬಂದಿದ್ದುದನ್ನು ಆಗಲೇ ಕಿಟಕಿ
ಯಿಂದ ನೋಡಿದೆ ಆದರೇನು ಮಾಡಲಿ.... ನಾಳೆ

ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ ಬೇಗ ಬರುತ್ತೇನೆ; ಈಗ ಹೊರಟು ಹೋಗಿ.....

ಯುವಕ—ಇದನ್ನು ಹೇಳಲಿಕ್ಕೋ ಇಷ್ಟು ಮೊತ್ತೂ ನನ್ನನ್ನು ಕಾಯಿಸಿದ್ದು?

ನಳಿನ—ಏಲ್ಲ.....ಏಲ್ಲ.....ನಿಮಗರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ... ಅಷ್ಟು ಸಂದಯಪಟ್ಟಂತೆ ಕಾಣುತ್ತೆ.....ಈ ಎರಡು ಮೂರು ದಿನದಿಂದ ನನ್ನ ಪ್ರತಿ ಜಲನೆಯನ್ನೂ ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ.....ನನಗೇಕೋ ಭಯವಾಗುತ್ತಿದೆ.ಒಂದೊಂದು ಸಲ ಅವಳ ತೀಕ್ಷ್ಣದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಕಂಡು ಉಸಿರೇ ಸಿಕ್ಕಿಕೊಂಡಂತಾಗುವುದು....

ಯುವಕ—ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಕೇಳು ನಳಿನಾ.... ನನ್ನೊಡನೆ ಈಗ—ಈಕ್ಷಣ ಹೊರಟು ಬಾ ನಿನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೊಪ್ಪುವ ಒಡವೆ—ವಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಡುತ್ತೇನೆ; ನಿನಗಾಗಿ ಒಂದು ಮನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.....ಆ ಮನೆಯ ಯಜಮಾನಿಯಾಗುವೆಯಂತೆ.....ನೀನು ನೋಡಲಪೇಕ್ಷಿಸುವ ಊರುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ನಿನಗೆ ತೋರಿಸುವೆನು.....ಇದಕ್ಕಿಂತಲೂ ನಿನಗೆ ಹೆಚ್ಚೇನು ಬೇಕು.... ನಳಿನಾ?....

ನಳಿನಾ—ಆ ಮಾರು ಈಗ ಬೇಡ....ನೀನೀಗ ದಯವಿಟ್ಟು ಹೋಗಿ.... ಸ್ವಲ್ಪ ಯೋಚಿಸಲು ಅವಕಾಶಕೊಡಿ.....

ಯುವಕ—ಈ ಮಲಿನ ವಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿ, ಆರಿಹೊಟ್ಟೆ ತಿಂದು, ತಾಯಿ ಕೊಟ್ಟ ಹಿಂಸೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಸಹಿಸಿಕೊಂಡಾ ದರೂ ಈ ನರಕದಲ್ಲರಬೇಕೆಂಬಂಶಯೇ?....ನಳಿನಾ....

ಎಲ್ಲ ಹುಡುಗಿಯರಂತೆ ನನ್ನನ್ನು ಜೀವನದ ಸವಿಯನ್ನೂ
ಭವಿಸಗೊಡದೆ, ನಮ್ಮ ತಾಯಿಯು ತನ್ನ ಸ್ವಾರ್ಥಕ್ಕೆ
ಬಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವಳು.... ಹೊರಟು ಬಾ
ನಳಿನಾ ... ಏಕೆ ಅನುವರಿಸುವೆ ?

ನಳಿನಾ--(ತಲೆಬಾಡಿಸಿ).... .. ಇಲ್ಲ ... ಇನ್ನೆರಡು ದಿನ ತಾಳಿ
.... .. ನಮ್ಮ ತಾಯನ್ನು ಹೀಗೆ ಏಕಾಏಕಿ ಬಿಟ್ಟು ಬರಲು
ಹೃದಯಬಿಟ್ಟದು. ಅಮ್ಮನಷ್ಟೇ ಕಣ್ಣಿ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ
ವರ್ತಿಸಿದರೂ ಅಷ್ಟಕ್ಕಷ್ಟೂ ಅವಳ ಹೃದಯವು ನನ
ಗಾಗಿ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ತುಡಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರದೆ ?.....
ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನನ್ನನ್ನು 'ನಾಳೆ' - ಸಲಹೆ ಇಷ್ಟು ಮೊದ್ದವ
ಳನ್ನೇಕೆ ಮಾಡುತ್ತಿವಳು

ಯುವಕ-- ಹಾಗೆ ಪ್ರೀತಿಯಿದ್ದರೆ ನೀನು ಬಯಸಿದು
ದನ್ನು ಕೊಡಲು ಹೈಲನ್ಯಸಿದರೂ ನನ್ನನ್ನು ಪಂಚಿಸಿ,
ಒಬ್ಬ ಭಿಕ್ಷುಕಿಯಂತೆ ನನ್ನನ್ನು ಬೆಳೆಸುತ್ತಿರುವುದೇಕೆ....?
ನಳಿನಾ-- ನೀವು ಹೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ನಿಜವಿರಬಹುದು.....
ಆದರೆ ... ಇನ್ನೂ ಎರಡು ದಿನ ...

ಯುವಕ-- ಆಗದು ನಳಿನಾ- ಈ ಘಳಿಗೆ ನೀನು ನಿಶ್ಚಿಸ
ಬೇಕು ನಾನಿನ್ನು ಹೆಚ್ಚುಕಾಲ ಕಾಯಲಾರೆ.....
ನಮ್ಮ ಪ್ರಯಾಣಕ್ಕೆಲ್ಲವನ್ನೂ ನಮ್ಮ ಗೊಳಿಸಿ ಬಂದಿ
ದ್ದೇನೆ ಈಗ ನಿರಾಕರಿಸಿದರೆ ... ನೀನು ಮತ್ತೆ
ನನ್ನನ್ನು ನೋಡಲಾರೆ.... ಅಜನ್ಮ ಕೊರಗುವುದು ನನ್ನ
ಪಾಲಿಗೆ ಬೀಳುವುದು ಏನು ನಳಿನಾ ?

ನಳಿನಾ--(ಹೃದಯವನ್ನು ಕಲ್ಲುಮಾಡಿ) ಆಗಲಿ ಬರುತ್ತೇನೆ.

ಯುವಕ— (ಸಂತೋಷದಿಂದ) ಹಾಗಾದರೆ ಬೇಗಹೋಗಿ ಈ ಸೀರೆಯನ್ನು ಟ್ಟು ಬಾ ನಾನಿಲ್ಲೇ ಮರೆಯಲ್ಲಿರುತ್ತೇನೆ..... (ಎಂದು ಕೈಲಿದ್ದ ಸೀರೆಯನ್ನು ಕೊಡುವನು. ಸೀರೆಯನ್ನು ನೋಡಿ ಹರ್ಷಿತಳಾಗಿ, ಮೆಲು ನಗೆ ನಕ್ಕು ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನಳಿನಳು ಓಡಿಹೋಗುವಳು. ಯುವಕನು ಅವಳು ಹೋದದೆಯಲ್ಲೇ ನೋಡುತ್ತಾ ಸಂತುಷ್ಟನಾಗಿ ಅದೇ ಪಾರ್ಶ್ವ ಮರೆಯಾಗುವನು.)

“ ದೃಶ್ಯ ೨ ”

[ನಳಿನಳ ಕೂತಡಿಯಲ್ಲಿ. ಒಂದು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬಾಗಿಲಿನ ಗಿಳಿ ದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪೆಟ್ಟಿಗೆ, ಪೆಟ್ಟಿಗೆಗಾಚೆ ಒಂದು ಹಲಗೆಯ ಮಂಚ. ಅದರ ಮೇಲೊತ್ತಟ್ಟಿಗೆ ಒಂದು ಹಾಸಿಗೆಯನ್ನು ಸುತ್ತಿ ರಿ ಸಿದೆ. ಮಂಚದ ಮಗ್ಗುಲಿಗೆ ಸಾಧಾರಣಮೇಜು ಅದರ ಮೇಲೆ ಕೆಲವು ಪುಸ್ತಕಗಳು, ಶಾಯಿಕುಡಿಕೆ, ರೂಲರ್ ಇತ್ಯಾದಿ. ಮೇಜಿನ ಮಗ್ಗುಲಿನಲ್ಲಿ ಕಿಟಕಿಯಿದೆ. ಆ ಕಿಟಕಿಯ ಮುಖಾಂತರ ಏನನ್ನೋ ನೋಡುತ್ತ ನಳಿನಳ ತಾಯಿ ವೈಮರ್ಶಿದ್ವಾಳಿ ಮುಖಮುದ್ರೆಯು ಕೂರವಾಗಿದೆ. ವಯಸ್ಸು ೩೫-ರಿಂದ ನಲವತ್ತರೊಳಗೆ. ಸೀರೆಯನ್ನು ಎದೆಗವಚಿಕೊಂಡು ನಳಿನಳು ಹಿಂದು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಬಂದು ತಿರುಗುವಾಗ ತಾಯಿಯನ್ನು ಕಂಡು ಬೆದರಿ ಸರಕ್ಕನೆ ಸೀರೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹಿಂದೆ ಮರೆಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಳು. ತಾಯಿಯು ನಳಿನಳ ಕಡೆ ನೋಡದೆಯೇ]

ತಾಯಿ—(ಗಂಭೀರವಾಗಿ) ಪುನಃ ಆತನನ್ನು ನೋಡಿ ಬಂದೇ?

ನಳಿನಳ—(ನಿರುತ್ತರ ಮುಖವು ಬೀಳುಪೇರಿ, ತುಟಿಗಳು ಕಂಪಿಸುತ್ತಿರುವವು. ದೃಷ್ಟಿಯು ತಾಯಿಯ ಮೇಲೆ ನೆಲೆಸಿರುವುದು. ತಾಯಿಯು ಮೆಲ್ಲನೆ ತಿರುಗಿ ನಳಿನಳನ್ನು ಸವಾಸಿಸಿ]

ತಾಯಿ—ಮಾತನಾಡೋರಿ(ಕೆ ? ಬಾಯಿಲ್ಲವೇ ?.....

ನಳಿನ—(ತಿರಸ್ಕಾರ ಭವಿಷ್ಯ).... ಹೌದು .. ನೋಡಿವೆ ...

ತಾಯಿ—... ಏನದು ...ಹಿಂದೆ ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡಿರುವುದು ?

ನಳಿನ—.... ನನಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ್ದು....

ತಾಯಿ—(ನಳಿನಳ ಭುಜಹಿಡಿದು ತಿರುಗಿಸಿ, ಸೀರೆಬಿಟ್ಟು ಕಿತ್ತು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನೋಡಿ) ...ಓಹೋ! ಈ ಮುಟ್ಟುಕ್ಕೆ ಬಂದಿ ದೆಯೋ ?....ಎಂದಿನಿಂದವನ ಸೂಕೆಯಾದೆ ?....(ಸೀರೆ ಬಿಟ್ಟು ಕೆಳಗೆಸೆಯುವಳು)

ನಳಿನ—(ಕೋಪ-ಅಸಹ್ಯಗಳಿಂದ) ...ಅಮ್ಮಾ?...ಹಾಗೆನ್ನಲು ನಿನಗೆ ಮನಸ್ಸಾದರೂ ಹೇಗೆ ಬಂತು ?....

ತಾಯಿ—ಈಗಾಗಲೇ ಅಗಿರದಿದ್ದರೆ ಮುಂದಾಗುವೆ....

ನಳಿನ—(ತಿರಸ್ಕಾರಪೂರ್ವಕ)....ನೀನು ಮನುಷ್ಯಳಲ್ಲ.....ಹಾಗಿದ್ದಿದ್ಧರೆ ನೀನೇ ರೀತಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ.....ನಿನ್ನೇ ಹೃದಯವು ಕಟುಕನ ಹೃದಯಕ್ಕಿಂತಲೂ ಕಲ್ಲು..... ನೀನು ಪ್ರೇಮವನ್ನು ಕಂಡರಿಯೆ..... ನಾವಿಬ್ಬರೂ ಒಬ್ಬರನ್ನೊಬ್ಬರು ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತೇವೆ.....

ತಾಯಿ ನನಗಿಂತಲೂ ನಿನಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗಿದೆ ?.....

ನಳಿನ—ಹೌದು ಗೊತ್ತಿದೆ.... ನಾನವರನ್ನು ಅನೇಕ ದಿನಗಳಿಂದ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆಅವರ ಹೃದಯವು ನಿನ್ನ ಹೃದಯದಂತೆ ಕಠಿಣವಲ್ಲ.....ಅದು ನನಗಾಗಿ ಮರು ಗುವುದು..... ನೀನು ನನಗೆ ಜೀವನದಲ್ಲೇನನ್ನು

ವಂಚಿಸಿರುವೆಯೋ ಅವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಅವರು ಕೊಡಲು
ಕಾತುರರಾಗಿರುವರು.....

ತಾಯಿ—ವಿವಾಹಿತ ಪತ್ನಿ ಎಸಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಹಕ್ಕೊಂದನ್ನು
ಳಿದು, ಮಿಕ್ಕೈವನ್ನೂ ಕೊಡುವರು..... ಅಲ್ಲವೇ?

ನಳಿನ—ಅಲ್ಲ..... ಆ ಹಕ್ಕನ್ನೂ ಕೊಡುವರು.....

ತಾಯಿ—ಕೇಳಿರುವೆಯಾ?

ನಳಿನ—ನನಗಾಗಿ ಪ್ರಾಣವನ್ನೂ ದರೂ ಕೊಡುವೆನೆನ್ನು
ವಾಗ ಅದನ್ನು ಕೇಳಬೇಕಿತ್ತೆ?.....

ತಾಯಿ—(ವ್ಯಗ್ರಳಾಗಿ, ನಳಿನಳ ಭುಜಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದು ನೆಟ್ಟದೃಷ್ಟಿ
ಯಿಂದವಳನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾ) ಪಿತಾಚೀ ಪ್ರಾಣ
ಕೊಡುವ ಇಂತಹವರನೇಕರು ನಿನ್ನಂಥವರ ಪ್ರಾಣಗಳನ್ನು
ನುಂಗಿದ್ದಾರೆ..... ನೀನೂ ಅವರಲ್ಲೊಬ್ಬಳಾಗಲು
ನಾನು ಬಿಡೆ (ಎಂದು ಅವಳನ್ನು ಒರಟಾಗಿ ತಳ್ಳಿ)
..... ತಿಳಿಗೇಡಿ ಹೆಜ್ಜೆ ಹೆಜ್ಜೆಗೂ ನಿನ್ನಭೃದರು
ವನ್ನೇ ಗುರಿಯಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬಂದ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನೂ
ಅದ ಅಪಮಾನಗಳನ್ನೂ ನುಂಗಿ—ಎದೆಗೆಡದೆ ನಿನ್ನನ್ನು
ಮಗುವಿನಿಂದ ಸಲಹಿ, ಈಗ ಒಬ್ಬ ದಾರಿ ಹೋ ಕ ನ
ಭೋಗದ ಬೊಂಬೆಯಾಗಲು ಬಿಡಲೇ ?
.... ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ನಾನೇ ಕೈಯಾರ ನಿನ್ನನ್ನು ಕೊಂದು
ಬಿಡುವೆನು..... (ಎರಡು ಹೆಜ್ಜೆ ಮುಂದಿಡುವಳು. ನಳಿನಳು
ಬೆದರಿ ಮಂಚದಂಚಿಗೆ ಸರಿದು ಪಕ್ಕದ ಮೇಜನ್ನು ಸವಿಸಿಸಿ,
ಅದರ ಮೇಲಿದ್ದ “ರೂಲರ್”ನ್ನು ಕೈಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅದನ್ನು
ಜುಟ್ಟು)

ನಳಿನ—ಅವ್ಯಾ, ಜೋಕೆ! ನನಗೆ ನೀನು ಚಿತ್ರಹಿಂಸೆ
ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದ ದಿನಗಳು ಹಿಂದೆ ಕಳೆದವು.... ನನ್ನನ್ನೊಬ್ಬ
ಭಿಕ್ಷುಕಿಯಂತೆ ನೀನು ಬೆಳೆಸಿದೆಇಲ್ಲಿ ನಿನ್ನೊಡನೆ
ಇದ್ದು ಸಂಕಟಪಡುವುದಕ್ಕಿಂತ ಹೊರಗೇ ಭಿಕ್ಷುಕಿಯಂತೆ
ಜೀವಿಸಿಕೊಂಡಿರುತ್ತೇನೆ. ನಾನೂ ಜೀವನದಲ್ಲೇನು
ಸುಖವಿದೆಯೆನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.....ಅದ
ರಿಂದ ನಾನು ದೋಷಿಯಾದರೆ ಅದು ನಿನ್ನ ತಪ್ಪು.....
ನನ್ನನ್ನು ಹೋಗಗೊಡು....

ತಾಯಿ—(ಕೋಪದಿಂದ ಉನ್ಮತ್ತಳಾಗಿ ಮುಂದೆ ನುಗ್ಗಿ ನಳಿನ
ಳನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಮುಂಚಡಮೇಲಿದ್ದ ಹಾಸಿಗೆಗೊತ್ತಿ ಬಿಕ್ಕಿ,
ಕುತ್ತಿಗೆ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು)ಪಾಪಿ!....ಹೌದು....ನೀನು
ಕೆಟ್ಟರೆ ತಪ್ಪು ನನ್ನದು....ಹುಟ್ಟಿದೊಡನೆಯೇ ನಿನ್ನ
ಜೀವನವನ್ನು ಸಮಾಪ್ತಿಗೊಳಿಸದೆ ನಿನ್ನನ್ನಿಂದಿನವರೆಗೂ
ಉಳಿಸಿ ಸಲಹಿದುದೇ ನನ್ನ ಪಾಪಕ್ಕೆ ನಾನು ಕೊಟ್ಟ
ದಂಡ.....ನೀನೂ ಮುಂದೆ ನಿನ್ನ ಅಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಬೆಲೆ
ಕೊಡುವ ದಿನ ಬರುವ ಮುಂಚೆಯೇ ನೀನು ಸತ್ತೆ
ಯೆಂಬ ಸಮಾಧಾನವಾದರೂ ನನಗುಳಿದಿ
ರುವುದು.....(ಎಂದು ಕುತ್ತಿಗೆಯನ್ನು ಕೈಬೆರಳುಗಳಿಂದ
ಬಲವಾಗೊತ್ತುವಳು. ಆ ಸಂಕಟವನ್ನು ತಾಳಲಾರದೆ
ಕೈಲಿದ್ದ “ರೂಲರಿ”ಂದ ಬಲವಾಗಿ ತಾಯಿಯ ತಲೆಗೆ ಹೊಡೆಯು
ವಳು. ತಾಯಿಯ ಕೈಗಳು ನಳಿನಳ ಕುತ್ತಿಗೆಯಿಂದ ಸರಿದು
ಕ್ಷಣಕಾಲ ಸ್ತಂಭಿತಳಾಗಿ ಮುಂಚಡಮೇಲೆ, ತಲೆಯನ್ನೆರಡು ಕೈಗ
ಳಿಂದಲೂ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವಳು. ನಳಿನಳು
ತನ್ನ ಕೃತ್ಯದಿಂದ ದಿಗ್ಭ್ರಮೆಗೊಂಡು ವೆಲ್ಲಮೆಲ್ಲನೆ ಸೀರೆಯೊ
ಡನೆ ಹೊರಟು ಹೋಗುತ್ತಿರುವಂತೆ)

ತಾಯಿ— (ಕಂಗೆಟ್ಟು, ಮಗುವಿನಂತೆ ಅಳುತ್ತ)ನಳಿನಾ
 ನಳಿನಾ ಹೋಗದಿರು ಮಗೂ..... ತಪ್ಪಾ
 ಯಿತು ನಳಿನಾ ಪ್ಲಮಿಸು ಹಿಂತಿರುಗು
 (ಎಳಲು ಹೋಗಿ, ಕಣ್ಣು ಕಪ್ಪಿಟ್ಟು ಗಿರುಗುತ್ತ ನೆಲಕ್ಕುರು
 ವಳು. ನೀರುತುಂಬಿದ ಕಣ್ಣುಗಳಿಂದ ನಳಿನಳೊಮ್ಮೆ ನಿಂತು
 ಹಿಂತಿರುಗಿ ತಾಯಿಯನ್ನು ನೋಡುವಳು.)

ತಾಯಿ—(ಮುಖ ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡು) .. ನಳಿನಾ....ನಿನಗೆ ಹೇಳ
 ಬೇಕಾದ ವಿಷಯವೊಂದಿದೆ....ಅದನ್ನು ಕೇಳಿ ನಂತರ
 ನಿನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ತೋರಿದಂತೆ ಮಾಡು.. (ನಳಿನಳು ಕಣ್ಣು ರೆ
 ಯಾಗುವಳು)....ಮಗೂಕೇಳದೇ ಹೋಗಬೇಡ.....
 (ತಲೆಯೆತ್ತಿ ನಳಿನಳನ್ನು ಕಾಣದೆ)..... ನಳಿನಾ.....
 ನಳಿನಾ.....ನಳಿ.....ನಾ..... (ನಿರಾಶಳಾಗಿ-
 ಮುಖ ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡುಮರುಗುತ್ತಿರುವಂತೆ)

ತೆರೆಯುರುಳುವುದು

ದೃಶ್ಯ ೩

(ನೊದಲನೇ ದೃಶ್ಯದಂತೆಯೇ, ಯುವಕನು ಶಿಲ್ಪಹಾಕುತ್ತ ಅತ್ತಿಂದಿತ್ತ, ಸುತ್ತುತ್ತ, ನಳಿನಳ ದಾರಿ ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ನಳಿನಳು ಭ್ರಮಿಸ್ವಳಂತೆ ಬರುವಳು ಯುವಕನು ಗಾಬರಿಗೊಂಡು ಬಳಸಾರಿ)

ಯುವಕ—(ನಳಿನಳ ಮೈ ಅಲುಗಿಸಿ) .. ಬಟ್ಟೆ ಬದಲಿಸಲಿಲ್ಲ.....
 ಏಕೆ ನಳಿನಾ.....ಏನಾಯ್ತು ...ಕಣ್ಣೀರೇಕೆಡುತ್ತಿರುವೆ..?
 (ನಳಿನಳು ಮಾನದಿಂದಿರುವಳು) .. ನಿನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿರುವು
 ದೇನು ನಳಿನಾಮಾತನಾಡದಿದ್ದರೆ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಾ
 ಗುವ ಬಗೆ ಹೇಗೆನನ್ನೊಡನೆ ಬರಲು ಮನಸ್ಸಿ
 ಲ್ಲವೇ ...ನಡೆ ನಳಿನಾನೀನು ಇದುವರೆಗೂ ಕಂಡರಿ
 ಯದ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ನಿನ್ನದಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ
 ಮನಸ್ಸಿಗೊಪ್ಪುವ ಮನೆ, ಕಣ್ಣಿಗೊಪ್ಪುವ ಒಡವೆ.....
 ವಸ್ತ್ರಗಳು.....ಬೇಕಾದಂತಿರಲು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೆಂಗ
 ಸಿಗೆ ಇವಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬೇಕಾದುದು ಯಾವು
 ದಿದೆ?ನಿನಗಾಗಿ ಇಷ್ಟೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಮಾಡುವೆನು.....
 ನಳಿನ.....

ನಳಿನ—“ನನ್ನನ್ನಷ್ಟು ಪ್ರೀತಿಸುವಿರಾ?”

ಯುವಕ—ಖಂಡಿತವಾಗಿ....ನಿನಗಾಗಿ ನನ್ನ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ
 ತುಂಬಿರುವ ಪ್ರೇಮವನ್ನು ತೋರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದ್ದಿ
 ದ್ದರೆ ಹೃದಯವನ್ನೇ ಬಿಚ್ಚಿ ತೋರಿಸುತ್ತಿದ್ದೆ....ಅದನ್ನು
 ನೀನರಿಯೆಯಾ ನಳಿನಾ?

ನಳಿನ—ನಿಮ್ಮ ನಿವಾಹಿತ ಪತ್ನಿಯಾಗುವ ಹಕ್ಕನ್ನು
 ಕೊಡುವಿರಾ?

ಯುವಕ— (ಕಕಿತನಾಗಿ ನಿರುತ್ತರನಾಗುವನು)

ನಳಿನ—(ಎದೆಯು ಡವಗುಟ್ಟುತ್ತಿರಲು) ...ಕೊಡುವಿರಾ.....

ಯುವಕ—(ಉಗುಳು ನುಂಗುತ್ತ)ನೀ....ನು.....

ಮನಃಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ನೀನು..... ಅದನ್ನು.....

ಕೋರುತ್ತಿ.... ದ್ದ.....ರೆ

ನಳಿನ—(ಸ್ತಂಭಿತಳಾಗಿ ಅವನ ಸೀರೆಯನ್ನು ಅವನಿಗೇ ಹಿಂದಕ್ಕೆ
ಕೊಟ್ಟು ಹಿಂತಿರುಗಿ ಮನೆಯ ಕಡೆ ಹೊರಡುವಳು)

ಯುವಕ—(ಕಳೆಗೆಟ್ಟು) ... ನಳಿನಾ ನಳಿನಾ

(ಅವಳನ್ನು ತಡೆಯಲು ಭುಜದಮೇಲೆ ಕೈಯಿಡುವನು. ಸಳಿ
ನಳು ಕ್ರೂರ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದವನನ್ನು ದಿಟ್ಟಿಸಿ, ಅವನ ಕೈ ಕೊಡ
ಹುವಳು. ಯುವಕನು ಪರಾಜಿತ ನಗುಬೀರಿ ಮರೆಯಾಗುವನು.
ನಳಿನಳು ಮುಖಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡೋಡಿ ಹೋಗುವಳು.

ದೃಶ್ಯ ೪

[ಎರಡನೇ ದೃಶ್ಯದ ಸ್ಥಳ: ತಾಯಿ ಮುನ್ನಿನಂತೆ ಕೊರಗುತ್ತ ನೆಲ
ದಮೇಲೆ ಬಿದ್ದಿದ್ದಾಳೆ...ನಳಿನಳು ನಿಧಾನವಾಗಿ ಬಂದು ನೆಲವನ್ನೆತ್ತಿ
ಅಳುತ್ತಲಿದ್ದ ತಾಯಿಯನ್ನು ನೋಡಿ, ಮೆಲ್ಲನೆ ಅವಳೆಡೆಗೆ ಹೋಗಿ,
ಬಳಿ ಕುಳಿತು ಮುಟ್ಟಲಾರವೆ ಮುಟ್ಟುವಳು. ತಾಯಿಯ ಕಕಿತಳಾ
ಗೆದ್ದು ಕುಳಿತು ದೈನ್ಯದೃಷ್ಟಿ ಬೀರಿ, ಮಗಳ ಮುಖವನ್ನೆರಡು ಕೈಗಳಲ್ಲಿ
ಹಿಡಿಸು ಎನೆ ಗೌಡಿಕೊಳ್ಳುವಳು. ಬಹು ಶ್ರಮದಿಂದ ತಡೆ
ಗಟ್ಟಿದ್ದ ನಳಿನಳ ಅಳುವು ಈಗ ತಡೆಯಿಲ್ಲದೆ ಉಕ್ಕುವುದು.
ತಾಯಿಯು ಮೆಲ್ಲನೆ ಚೇತರಿಸಿಕೊಂಡು ಮಗಳನ್ನು ಸಂತೈಸಲು,
ಅವಳ ಮೈದಡವುತ್ತ—]

ತಾಯಿ—ಅಳದಿರು ...ಮಗೂ....ನನ್ನ ಸರ್ವಸ್ವ ನೀನು....
 ನೀನು ಕತ್ತಲಿನಿಂದ ನನ್ನನ್ನು ಹೊರಕ್ಕೆಳೆದೆ. ನಳಿನಾ....
 ಅಳದಿರು ...ನಿನಗಾಗಿ ಹಗಲೂ-ರಾತ್ರಿ ಶ್ರಮಿಸಿದ್ದೇನೆ.
ನಿನ್ನ ಮೇಲೆ ನನಗೆ ಪ್ರೀತಿ-ಮಮತೆ ಇಲ್ಲವೇ.....?
ನೀನಿರದಿದ್ದರೆ ಈ ದೇಹವೆಂದೋ ಒಂದು ಹಿಡ
 ಮಣ್ಣಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅಳಬೇಡಮ್ಮ.....
 (ನಳಿನಳು ಕಣ್ಣೀರಿನಿಂದ ಸೀಳಲ್ಪಟ್ಟಳು.)

ತಾಯಿ—ನಿನ್ನ ಮೇಲೆ ಪ್ರೀತಿ ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದೀತೆ ...ನಳಿನಾ?
ನಾನಷ್ಟು ಕಠಿಣವಾಗಿದ್ದುದಕ್ಕೆ ನಾನನುಭವಿಸಿದ
 ಕಷ್ಟಗಳು ಕಾರಣ ...ಮಗೂ ...ಅವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ನೀನು
 ತಿಳಿಯಲಾರೆನಳಿನಾ....ನನ್ನ ಅಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಬಲು
 ಭಾರಿ ದಂಡ ತೆತ್ತಿದ್ದೇನೆ ...ನೀನೂ

ನಳಿನ—(ಬೆಚ್ಚಿ, ತಲೆಯೆತ್ತಿ).....ಅಮ್ಮಾ....?

ತಾಯಿ—(ತಲೆದೂಗುತ್ತ) .. ಹೌದುಮಗೂ ... ನಾನು
 ತೆತ್ತ ದಂಡದ ಗುರ್ತುನೀನು ನನಗಾಗ ನಿನ್ನ
 ವಯಸ್ಸು. ನಿಮ್ಮ ತಾತನವರು, ನನಗೆ ಕೊಟ್ಟ
 ಮದುವೆಮಾಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಮನೆಯಲ್ಲೊಬ್ಬ ಬಡ
 ಹುಡುಗನನ್ನು ಸಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಅಳಿಯನಿಗೂ
 ಮಗಳಿಗೂ ತಮ್ಮಾಸ್ತಿಯೊಪ್ಪಿಸಿ ತಾವು ನೆಮ್ಮದಿಯಾಗಿ
 ಪ್ರಾಣಬಿಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದರು. ಅವರಾಸೆ ತೀರಲಿಲ್ಲ. ಹುಡು
 ಗನು ದೊಡ್ಡವನಾಗಿ ದುರ್ಮಾರ್ಗಿಯಾಗಲು ನಿಮ್ಮ
 ತಾತನು ಆತನನ್ನು ಮನೆಯಿಂದೋಡಿಸಿ ಬಿಟ್ಟರು.
 ಆಗ ನಾನು ತೀರ ಮುಗ್ಧ. ಹುಡುಗನ ಮೋಸಕ್ಕೆ ಬಲಿ

ಬಿದ್ದೆ. ಮಾತೆಯಾಗೆ. ತಂದೆಯು ಎದೆಯೊಡೆದು
 ಸತ್ತರು. ಊರಿಗೆಲ್ಲ ದೋಷಿಯಾಗಿ ಕಂಡೆ. ಪಡ
 ಬಾರದ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟೆ. ಕೊನೆಗಿಲ್ಲಿ ಬಂದೆ ನಳಿನಾ
 ನನ್ನಮ್ಮ ನೀನೂ ಆ ರೀತಿ ಬಲಿಯಾಗದಿರೆ ತಾಯಿ

[.... ಇಬ್ಬರೂ ಒಬ್ಬರ ಮುಖವನ್ನೊಬ್ಬರು ನೋಡುವರು ...
 ವೆ.ಲ್ಲನೆ ನಳಿನಳು “ಕ್ಷಮಿಸಮ್ಮ.....ತಪ್ಪಾಯ್ತು” ಎಂದು ತಲೆ
 ತಗ್ಗಿಸುವಳು. ತಾಯಿಯ ಮುಖದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಮೆಲುಕುಗೇರು
 ಸುಳಿದು ಮಾಯವಾಗುವುದು. ಮಗಳ ತಲೆ ನೇವರಿಸುತ್ತಿರುವಳು
 ಕ್ಷಣಕಾಲ ಮೌನ.]

ನಳಿನ—ಅಮ್ಮಾ ?

ತಾಯಿ --ತಾಯಿ ?

ನಳಿನ—

ತಾಯಿ— ಕೇಳು ಮಗೂ

ನಳಿನ—ಅ....ಆತನನ್ನಷ್ಟು ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತಿದ್ದೆಯಾ....?

ತಾಯಿ— ಈಗಷ್ಟು ದ್ವೇಷಿಸುತ್ತಿರುವೆನೋ ಅಷ್ಟು ಆಗ
 ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತಿದ್ದೆ ತಾಯಿ ...

[ಮತ್ತೆ ಮೌನವಾಳುವುದು]

ಶೆರಿ.

ಜನೆಯ ದೃಶ್ಯ

[ನಡುಮನೆಯಲ್ಲಿ, ಒಂದೆರಡು ಪೆಟ್ಟಿಗೆಗಳು ಒಂದೆಡೆ, ಎರಡು ಹಾಸಿಗೆಗಳೊಂದೆಡೆ ಒಂದರಮೇಲೊಂದು ಒಪ್ಪವಾಗಿಟ್ಟಿವೆ. ಗೋಡೆಯಮೇಲೆ ಕೆಲವು ಪಠಗಳು ಮೊಳಿಗೆ ತೂಗುಹಾಕಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಗೂಟದಮೇಲೆ ಎರಡು ಸೀರೆಗಳಿವೆ. ನೆಲದಮೇಲೆ ಕುಳಿತು, ಒಂದು ಕಬ್ಬಿಣದ ಒರಳಿನಲ್ಲಿ ಏನನ್ನೋ ಸಣ್ಣಹಾರೆಯಿಂದ ನಳಿನಳು ಕುಟ್ಟಿ ಪುಡಿಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ. ಅವಳ ತಾಯಿ ವಿಮಲೆಯು ಭಯ ವಿಹ್ವಲೆಯಾಗಿ ಸರಸರನೆ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ, ಕೈಲಿದ್ದ ಬುಟ್ಟಿಯನ್ನು ಕೆಳಗಿರಿಸಿ, ಕಿಟಕಿಯನ್ನು ಸಮಾಪಿಸಿ ಹೊರಗಿನದೇನನ್ನೋ ಈಕ್ಷಿಸುತ್ತ ನಿಲ್ಲುವಳು. ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ಕಾತುಕದಿಂದ ಕಂಡ ನಳಿನಳು, ಕುಟ್ಟುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ.....]

ನಳಿನ—ಏನಾಯ್ತಮ್ಮ?

ತಾಯಿ—(ಎದೆಯು ಡವಗುಟ್ಟುತ್ತಿರಲು ತನ್ನೆರಡು ಕೈಗಳಿಂದ ಎದೆಯನ್ನಾಕಿಕೊಂಡು ಮೌನದಿಂದಿರುವಳು)

ನಳಿನ—(ಎದ್ದು ತಾಯಿ ಬಳಿ ಸಾರಿ).....ಅಮ್ಮಾ ?

ತಾಯಿ—ಮತ್ತೇನೂ ಇಲ್ಲ ಮಗೂ.....ನನ್ನ ದುರ್ದೈವವು ಬೆನ್ನು ಬಿದ್ದು ಕಾಡುತ್ತಾ ನನಗೆ ಶಾಂತಿಯೇ ಇಲ್ಲ ದಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ, ಅಷ್ಟೆ.....ಎಳೆತನದ ತಿಳಿ ಗೇಡಿತನಕ್ಕೆ-ನನ್ನ ಪಾಪಕ್ಕೆ ನಾನಿನ್ನೂ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ದಂಡ ತೆತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ತೋರುವುದು.....ಇನ್ನೂ ಏನೇನು ಕಷ್ಟಗಳು ನನಗಾಗಿ ಕಾದಿವೆಯೋ ಕಾಣೆ!

ನಳಿನ—ಈಗೇನಾಯ್ತು ಹೇಳಲಾರೆಯೇನಮ್ಮ?

ತಾಯಿ—ಏನುತಾನೆ ಹೇಳಲಿ ಮಗೂ?.....ಆತ.....
ಆತನಿನ್ನೂ ಜೀವಂತನಾಗಿದ್ದಾನೆ.

ನಳಿನ—ಯಾವಾತನಮ್ಮ?

ತಾಯಿ—(ಮನನೊಂದು)..... ಓ! ನಿನಗೆ ಹೇಗೆ ತಿಳಿಯ
ಹೇಳಲಿ.....ನೀನು ಪ್ರಶ್ನೆ ಸುತ್ತಹೋಗುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿ
ಸಿದರೆ.....ಆತನು.....ನಿ..... ನಿನ್ನ.....

ನಳಿನ—ಓ! ಕ್ಷಮಿಸಮ್ಮ, ಮರೆತಿದ್ದೆ.....(ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತು
ಸುಮ್ಮನಿದ್ದು) ಕಣ್ಣಾರೆ ಕಂಡೆಯಾ?

ತಾಯಿ—.....ಇಲ್ಲ..... ಪೇಟೆಯಿಂದ ಹಿಂದಿರುಗುತ್ತಿ
ದ್ದಾಗ ಹಿಂದಿನಿಂದ ಯಾರೋ ನನ್ನ ಹೆಸರು ಹಿಡಿದು
ಮೆಲ್ಲನೆ ಕೂಗಿದಂತಾಯ್ತು ಬಹಳ ಹಿಂದೆ, ಆ ರೀತಿ
ಆತನು ನನ್ನನ್ನು ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದುದು ತಟ್ಟನೆ ನೆನಪಾ
ಗಲು ಬೆಚ್ಚಿ- ನಡುಗಿ ನಿಂತೆ, ಮತ್ತೆ ಅದೇ ಮೆಲ್ಲನೆಯ
ಕೂಗು ಕೇಳಿ, ತಿರುಗಿ ನೋಡಲಂಜಿ ಸರಸರನೆ ಮನೆ
ಗೋಡಿ ಬಂದೆ ನನ್ನನ್ನಾತನು ಹಿಂಬಾಲಿಸಿ
ಬರುತ್ತಲೇ ಇರುವನೆಂದು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಭಾಸವಾಯ್ತು....
ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗೇನು ಮಾಡುವುದೆಂದು ದಾರಿಕಾಣದವ
ಳಾಗಿದ್ದೇನೆ.....ಅಗೋ ನೋಡು.....ಅಲ್ಲಿ ನಿಂತು
ಯಾರನ್ನೋ ಮಾತನಾಡಿಸುತ್ತಿರುವಾತ.....ಬಹುಶಃ
ನನ್ನ ಮನೆಯು ಇದೇ ಎಂದು ಖಂಡಿತಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು
ವಿಚಾರಿಸುತ್ತಿರುವಂತಿದೆ.....ಆತನೇ....ಸ್ವಲ್ಪವೂ
ಬದಲಾವಣೆಯಿಲ್ಲ.....ಅದೇ ರೀತಿ-ಅದೇ ಬಗೆಯಲ್ಲಿ
ತಲೆಯನ್ನೋರೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡುವುದು,

ಕೈ ತಿರುಗಿಸುವುದು.... ಎಲ್ಲವೂ ಹಾಗೆಯೇ ಇದೆ. ನಳಿನ
.....(ತನ್ನಲ್ಲಿ)..... ಹೃದಯವೂ ಮೊದಲಿನಂತೆಯೇ
ಇರಬಹುದು.....

ನಳಿನ—ಯಾರಾದರೂ ನೋಡಿದೊಡನೆ ಸದ್ಗೃಹ
ಸ್ಥನೆಂದೇ ಹೇಳುವ ಹಾಗಿರುವನಲ್ಲಮ್ಮ?.....
ಜೊತೆಗೆ ರೂಪವೂ ಇದೆ.....

ತಾಯಿ—ಹೌದು ಮಗೂ.... ಆ ಸುಂದರಾಕೃತಿಯಲ್ಲಿ
ತನ್ನನ್ನು ನಂಬಿದವರಿಗೆ ನಿಶ್ಚಿಂತೆಯಿಂದ ದ್ರೋಹ ಬಗೆ
ಯುವ ಕರುಣರಹಿತ ಹೃದಯವೂ ಇದೆ..... ತಾನು
ಮಾಡಿದ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಸವಿಮಾತುಗಳಿಂದ ಮುಚ್ಚಿಕೊ
ಳ್ಳುವ ಚತುರ ನಾಲಿಗೆಯೂ ಇದೆ....(ತನಗೆ ತಾನೇ).....
ಆದರದು ಈಗ ನನ್ನನ್ನು ಮತ್ತೆ ವಂಚಿಸಲಾರದು.

ನಳಿನ—ಆತನಿಗೆ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರುವನೇನು?

ತಾಯಿ—ಹಾಗೆಯೇ ಕಾಣುವುದು..... ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಹಿಂದೆ
ಬರುವನೇಕೆ?..... ಮತ್ತೆ ಆತನ ಮುಖವನ್ನು ನೋ
ಡುವ ಇಚ್ಛೆ ನನಗಿಲ್ಲ.... ಆದರೇನು ಮಾಡಲಿ?.....
ನೋಡಬೇಕಾಗಿ ಬಂದಿದೆ.... ವಿಧಿಯಿಲ್ಲ.....

ನಳಿನ—ನೋಡಲೇಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯ ಪಡಿಸುವರಾರು? .
ಹಾಗೇನಾದರೂ ಆತನು ಕೇಳಿಕೊಂಡು ಬಂದರೆ ನೀನು
ಮನೆಯಲ್ಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿ ಬಾಗಿಲುಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚಿ
ಬಿಡುತ್ತೇನೆ.....

ತಾಯಿ—ನೀನಿನ್ನೂ ಆತನನ್ನರಿಯೆ, ನಳಿನ..... ಅದನ್ನೆಲ್ಲ
ಆತನು ನಂಬದೇ ಹೋಗಬಹುದು.... ಅಲ್ಲದೆ ಆತನು

ಹೊರಗಿದ್ದಷ್ಟೂ ನಮಗೆ ಹಾನಿ ಹೆಚ್ಚು....ಅದರಬದಲು
ಆತನನ್ನು ಕಂಡು ಆತನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿರುವುದೇನೆಂದಾ
ದರೂ ತಿಳಿದು, ಅದನ್ನೆ ದುರಿಸಲು ಸಿದ್ಧರಾಗಬಹುದು
.....ಅಗೋ....ಇತ್ತ ಬಂದೇಬಂದನು ...ನಳಿನಾ....
ಇನ್ನು ನೀನಿಲ್ಲಿರಬೇಡ ತಾಯಿ....ನಿನ್ನ ಕೋಣೆಗೆಹೋಗಿ
ಕದಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡಿರು.....ನಾನಾಗಿ ನಿನ್ನನ್ನು ಕೂಗು
ವವರೆಗೂ ಹೊರಕ್ಕೆ ಬರಬಾರದು....ತಿಳಿಯಿತೆ?

ನಳಿನ—(ತಾಯನ್ನ ಪಿಕ್ಕೊಂಡು)..... ನನಗೇಕೋ ಅಂಜಿಕೆ
ಯಾಗುತ್ತಿದೆಯಮ್ಮ....ನನ್ನ ನಿಲ್ಲಿಯೇ ಇರಗೊಡು....
ತಾಯಿ—(ಮಗಳ ತಲೆ ನೇವರಿಸಿ) ಬೇಡಮ್ಮ.....ಈ ಹೊತ್ತಿ
ನಲ್ಲಿ ನನಗಿಷ್ಟು ನೆರವಾಗಲಾರೆಯಾ ತಾಯಿ.....
ಹೋಗು.....

[ಎಂದು ಮಗಳನ್ನು ಬಳಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿ ನಿಟ್ಟುಸಿರಿಟ್ಟು, ಯೋಚನಾ
ಮಗ್ನಳಾಗಿ ನಿಲ್ಲುವಳು. ದೃಢ ಸಂಕಲ್ಪವನ್ನು ಸೂಚಿಸುವ ನೂತನವಾ
ದೊಂದು ಭಾವವು ಮುಖದಲ್ಲಿ ಮೂಡುವುದು. ಹಿಂದಿನ ದಿನಗಳ
ನೆನಪಾಗಿ ಕಣ್ಣುಗಳು ಕ್ರಮೇಣ ಕೆಂಪೇರುವುವು. ಹುಬ್ಬು ಗಂಟಿಕ್ಕು
ವುದು. ಅಗ ಉತ್ತಮ ವಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿರುವ, ಕಾಮುಕನಂತೆ
ತೋರುವ, ಮಧ್ಯಮಯಸ್ಸಿನ ಸುಂದರಪುರುಷನೊಬ್ಬನು “ವಿಮಲಾ”
ಎಂದು ಕೂಗುತ್ತ ಪ್ರವೇಶಿಸುವನು. ಮನುಷ್ಯನ ಮುಖವನ್ನು ನೋ
ಡಿದರೆ ಆತನ ಶತ್ಯತ್ವವನ್ನು ಗಳಿಸದಿರುವುದೇ ಶ್ರೇಯಸ್ಕರವೆಂದು
ಎರಡನೆಯ ನೋಟಕ್ಕೆ ಕಾಣಬರುವುದು. ಆತನು ಬಂದೊಡನೆಯೇ
“ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಮಾರ್ಗಕಾಣದೆ ಕೇವಲ ಭೀತಿಯಿಂದ ಅತ್ಮರಕ್ಷಣೆ
ಗಾಗಿ, ಹಿಂದಟ್ಟಿ ಬರುವ ಹುಲಿಯನ್ನು ಪ್ರತಿಭಟಿಸಿ ನಿಲ್ಲುವ ಹಸುವಿ
ನಂತೆ” ವಿಮಲೆಯು ತಟ್ಟನೆ ತಿರುಗಿ ಬಂದಾತನನ್ನು ದುರದುರನೆ
ನೋಡುವಳು. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯು ಸಲಿಗೆಯಿಂದ ಬಳಿ ಬರುವ ಆತನ

ನಡೆಯನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಿ, ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರದಲ್ಲಿಯೇ ನಿಲ್ಲಿಸಲು, ಆತನ ಮುಖವು ಕಳೆಗಿಡುವುದು ಕ್ಷಣಕಾಲ ಎಲ್ಲವೂ ಮೌನ..]

ಆತ—ವಿಮಲಾ.....?

ವಿಮಲ—(ಕೋಪೋದ್ರೇಕದಿಂದ ಮುಖವು ಕೆಂಪೇರಿ ತುಟಿಗಳು ಕಂಪಿಸುತ್ತಿವೆ ಮುನ್ನಿನಂತೆಯೇ ನೋಡುತ್ತಿರುವಳು.)

ಆತ—(ಕೃತಕ ನಗೆ ಬೀರುತ್ತ) ಮಾತನಾಡಲಿಷ್ಟವಿಲ್ಲ ವೇನು ವಿಮಲಾ?.....ನಿನ್ನ ಗೂಡಿನ ಪತ್ತೆಹಚ್ಚಿದೆ ನೆಂದು ಕೋಪವೇ?

ವಿಮಲ—ಚೇತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗದಷ್ಟು ದ್ರೋಹ ಬಗೆದು ತಲೆಮರೆಸಿಕೊಂಡು, ಈಗ ಮತ್ತೆ ನಾಚಿಕೆಯಿಲ್ಲದೆ ಬಂದೆದುರಿಗೆ ನಿಲ್ಲುವ ನಿಮ್ಮ ನೀಚಸಾಹಸವನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿದೆ ಕೋಪಿಸಿಕೊಂಡರಾದೀತೆ?

ಆತ—.....ಬಹಳ.....ಬದಲಾಗಿ ಹೋಗಿರುವೆ.....

ವಿಮಲ—ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿನೂ ಮಾರ್ಪಾಟಾಗಿದ್ದಂತಿಲ್ಲ..... ಬಹುಶಃ ನಿಮ್ಮ ದುರ್ಗುಣಗಳನ್ನೂ—

ಆತ—(ಹುಬ್ಬು ಗಂಟಿಕ್ಕಿ)ವಿಮಲಾ?

ವಿಮಲ—ಒಮ್ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಪರರಿಗುಪಕಾರ ಮಾಡುತ್ತಿರುವವರನ್ನು ಬಹು ಬೇಗ ಮೃತ್ಯುವು ಎಳೆದೊಯ್ಯುತ್ತ.... ಮೃದು ವಚನಗಳಿಂದ ಮುಗ್ಧ ಬಾಲಕಿಯರನ್ನು ಮೋಸಗೊಳಿಸಿ, ಅವರು ತಮ್ಮ ಬಲೆಗೆ ಬಿದ್ದ ನಂತರ ಅವರ ಜೀವನವನ್ನೇ ಮಣ್ಣುಗೂಡಿಸಿ ಓಡುವ ನಿಮ್ಮಂತಹ ವಿಷಸರ್ಪಗಳನ್ನೇಕೆ ಮೃತ್ಯುವು ಮರೆಯುವುದೋ ಕಾಣೆ.....

ಆತ.—ಸತ್ತವರು ಬದುಕಿ ಬಂದಂತೆ ಇಷ್ಟು ವರ್ಷಗಳ ಮೇಲೆ ಅಕಸ್ಮಾತ್ತಾಗಿ ಮನೆಗೆ ಬಂದರೆ ನೀನೀರೀತಿ ವರ್ತಿಸುವೆಯೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸಿರಲಿಲ್ಲ.

ವಿಮಲ—(ಕೆಳಗಿನ ಸರ್ಪದಂತೆ).....ಮತ್ತಿನ್ನೇನು?.....ನನ್ನ ಜೀವನವನ್ನು ಕಲುಷಿತವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ, ನನ್ನ ತಂದೆಯನ್ನು ಕೊಂದ, ನನ್ನ ಭಾಗದ ದುರ್ದೈವವು ಬಂದಿತೆಂದು ಅನಂದದಿಂದೋಡಿ ಬಂದಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವೆನೆಂದು ಬಗೆದಿದ್ದಿರಾ?.....

ಆತ—(ಮಾತನಾಡಲರಿಯದೆ ಮೌನದಿಂದಿರುವನು.)

ವಿಮಲ—.....ತಂದೆಯು, ನಿಮ್ಮ ನೀಚಗುಣಗಳನ್ನರಿತು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಮನೆಯಿಂದ ಹೊರಗೆ ಹಾಕಿದರೆಂದುದನ್ನು ನಂಬದೆ,.....ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣ ವಿಶ್ವಾಸವಿಟ್ಟು, ನೀವು ಹೇಳಿದುದನ್ನೆಲ್ಲ ನಂಬಿ, ಹಸಿದು ಬಂದಾಗ ತಂದೆಗೆ ಕಾಣದಂತೆ ಅನ್ನವಿಟ್ಟು, ಹಣ ಬೇಡಿದಾಗ ಹಣ ತೆತ್ತು, ಕೊನೆಗೆ ನಿಮ್ಮ ಮೋಸದ ಮಾತುಗಳಿಗೆ ಮರುಳಾಗಿ ನನ್ನ ಸರ್ವಸ್ವವನ್ನೂ ಅರ್ಪಿಸಿದುದಕ್ಕೆ.....

ಆತ—ಹೆಂಗಸರು ತಾವು ಎಡಹುವ ಮುಂಚೆಯೇ ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ಏಕೆ ಯೋಚಿಸಬಾರದು? ಗಂಡಸರನ್ನೇ ನಿಮ್ಮಿಂದ ದೂರವಾಗಿಟ್ಟರೆ ನಿಮಗೆ ಕಷ್ಟವೇನು? ಅವರು ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಸಾಧನೆಗೆ ಸಾವಿರ ಮಾತು ಹೇಳಬಹುದು; ಹಾಗೆ ಹೇಳಿದುದನ್ನೆಲ್ಲ ನಂಬಬೇಕೆಂದು ನಿಮ್ಮನ್ನಾರು ಒತ್ತಾಯಪಡಿಸುವರು? ನಿನಗಾ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಮೊದಲೇ ಇರದೆ

ಈಗ ನನ್ನನ್ನು ದೂರಿದರೆ ಲಾಭವೇನು? ನನಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಎಷ್ಟೋ ಜನರು.....

ವಿಮಲ—(ಉಕ್ಕಿ ಬರುವ ದುಃಖವನ್ನು ಶ್ರಮಪಟ್ಟು ತಡೆಯುತ್ತ)
.....ಇತರರ ಮಾತು ನನಗೆ ಬೇಡ.....ನಿಮ್ಮನ್ನು ಅನಾಥ ಹುಡುಗನೆಂದು ತಂದೆಯವರು ಸಾಕಿ ಬೆಳಸಿದರು. ಕೊನೆಗೆ ತಮ್ಮ ಮಗಳನ್ನೇ ಕೊಟ್ಟು ಮದುವೆಮಾಡಿ, ತಮ್ಮ ವೃದ್ಧಾಪ್ಯದ ಆಧಾರವಾಗಿ ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಮಗಳೂ ಅಳಿಯನೂ ಇರುವರೆಂದಾಸೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಅದರಂತೆಯೇ ನಾನೂ, ನನ್ನ ಭಾವೀಪತಿಯೆಂದು ಹಿಗ್ಗಿ ನಲಿಯುತ್ತಿದ್ದೆ,.....ಇವೆಲ್ಲಕ್ಕೂ ನಿಮ್ಮ ಕೃತಜ್ಞತೆಯನ್ನು ಎಂತಹ ನೀಚರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದಿರಿ?ನಿಮ್ಮ ಬಲೆಗೆ ಬಿದ್ದ ಮುಗ್ಧೆಯ ಮುಂದಿನ ಗತಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ಯೋಚಿಸುವಷ್ಟೂ ಕರುಣವಿಲ್ಲದೆ ಹೋಯಿತೆ, ನಿಮ್ಮ ಹಾಳು ಹೃದಯದಲ್ಲಿ?

ಆತ—(ತಲೆ ತಗ್ಗಿಸಿಕೊಂಡು ಅಸಡ್ಡೆಯಿಂದ).....ಎನೋ ಅದುದು ಆಗಿಹೋಯ್ತು..... ಈಗದನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡೇನು ವಿಮಲಾ?

ವಿಮಲ—ಅಷ್ಟೆ! ಹಾಗೆನ್ನುವುದು ಅತಿ ಸುಲಭ. ನೀವೂ ಹೆಂಗಸಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿ ಆ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನನುಭವಿಸಿದ್ದರೆ ತಿಳಿಯುತ್ತಿದ್ದಿರಿ.....

ಆತ—ಇಲ್ಲ ವಿಮಲಾ! ನಡೆದುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಕೇಳು. ಇಷ್ಟವಿದ್ದರೆ ನಂಬು, ಕಷ್ಟವಾದರೆ ಬಿಡು....ಆಗ ಕೆಲವು ಗುರುತರಕಾರಣಗಳಿಂದ ನಿಮ್ಮೂರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೊಂ

- ದೂರಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾಯ್ತು..... ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದಮೇಲೆ ಅಲ್ಲಿ ಮತ್ತಷ್ಟು ಕಷ್ಟಗಳಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದೆ. ಅವುಗಳ ಮಧ್ಯೆ ನಿನ್ನ ಯೋಚನೆಯೇ ಮರೆತುಹೋಯಿತು..... ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಹಿಂದಿರುಗಿ ನಿನ್ನ ಬಳಿಗೆ ಬಾರದೆ ಇರುತ್ತಿದ್ದೆನೆ?..... ಹಾಗೂ ಒಂದು ಸಲ ನಿಮ್ಮೂರಿಗೆ ಬಂದೆ. ಆಗ ನೀವಲ್ಲಿರಲಿಲ್ಲನನ್ನ ಪರಿಚಯವಿಲ್ಲದವರು ಕೆಲವರಿಂದ ನಡೆದ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳನ್ನರಿತೆ..... ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನನಗೆ ಬಹು ವ್ಯಥೆಯಾಯ್ತು ವಿಮಲಾ!
- ವಿಮಲ—(ವ್ಯಂಗ್ಯವಾಗಿ) ಅಯ್ಯೋ ಪಾಪ! ಆಗದೆ ಇದ್ದೀತೆ?
- ಆತ—ಹಾಗೆಂದರೆ ನಾನೇನು ಮಾಡಲಿ.....ನಿನಗಾಗಿ ಏನು ಬೇಕಾದರೂ ಮಾಡಲು ಈಗಲೂ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದೇನೆ.....
- ವಿಮಲ—ತಂದೆಯವರು ಹೇಗೂ ಈಗ ಜೀವಂತರಾಗಿಲ್ಲದ ಮೇಲೆ ಹಣ - ಕಾಸೆಲ್ಲವೂ ನನ್ನ ಬಳಿ ಇರುವುದೆಂದು ತಿಳಿದಿರುವಾಗ, ಸಿದ್ಧವಾಗಿರುವುದಕ್ಕೇನು ನಷ್ಟ?
- ಆತ—(ಮತ್ತೆ ಕೃತಕನಗೆ ಬೀರಿ, ತನ್ನ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ಮುಚ್ಚಿ ಕೊಳ್ಳಲೆತ್ತಿಸುತ್ತ)... ಈಗ ನಿನಗೆ ಬಹಳ ಕೋಪವಿದೆ,ವಿಮಲಾ.....ಹಿಂದಿನಿಂದ ಶಾಂತವಾಗಿ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಮಾತನಾಡಿ, ಏನು ಮಾಡುವುದೆಂದು ನಿರ್ಧರಿಸೋಣ (ಎಂದು ತನ್ನ ಅಂಗಿ-ಟೋಪಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಅವನ್ನು ತೂಗುಹಾಕಲು ಸರಿಯಾದ ಜಾಗವನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿಯಲು ಅತ್ತಿತ್ತ ನೋಡುತ್ತಿರುವನು.)
- ವಿಮಲ—(ಅದನ್ನು ಗಮನಿಸಿ)..... ನೀವಿಲ್ಲಿರಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲಆ ಯೋಚನೆಯೇನಾದರೂ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಮರೆತುಬಿಡಿ.....

ಆತ—(ಈ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿಯೂ ಕೇಳದವನಂತೆ ಅತ್ತಿತ್ತ ನೋಡಿ ಕೊನೆಗೆ ಗೋಡೆಯಲ್ಲಿನ ಮೊಳೆಯೊಂದಕ್ಕೆ ತನ್ನ ಅಂಗಿ ಟೋಪಿಗಳನ್ನು ತೂಗುಹಾಕುವನು)

ವಿಮಲ—(ವ್ಯಗ್ರಳಾಗಿ) ಹೇಳಿದುದು ಕೇಳಿಸಿತೆ?..... ನೀವು ಇಲ್ಲಿ ಇರಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಆತ—(ಅದಕ್ಕೆ ಕಿವಿಗೊಡ ನಸುನಗುತ್ತ) .. ನಾನಿಲ್ಲಿಗೆ ಬರುವ ಮುಂಚೆ, ನಿನಗೊಬ್ಬ ಮಗಳಿರುವಳೆಂದು ಯಾರೋ ಹೇಳಿದರು ಅವಳ ವಿಚಾರವನ್ನೇ ನೀನಿನ್ನೂ ನನಗೆ ಹೇಳಿಲ್ಲ ವಿಮಲಾ! ಈಗಿಷ್ಟು ವಯಸ್ಸು ಅವಳಿಗೆ?

ವಿಮಲ—ಹದಿನೈದು

ಆತ—ಹದಿನೈದು ವರ್ಷಗಳು ನಾನಿನ್ನೂ ನೋಡಿಯೇ ಇಲ್ಲ ಯಾರನ್ನು ಹೋಲುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ ವಿಮಲಾ? ನನ್ನನ್ನೇ.....?

ವಿಮಲ—ನಿಮ್ಮನ್ನು ಹೋಲುತ್ತಿದ್ದಿದ್ದರೆ ಕೂಡಲೆ ಕುತ್ತಿಗೆ ಹಿಂಡಿ ಕೊಲ್ಲುತ್ತಿದ್ದೆ.

ಆತ—ಹಾಗೆ ಮಾಡದೆ, ಅವಳಿನ್ನೂ ಬದುಕಿರುವುದರಿಂದ ಅವಳಮೇಲೆ ನಿನಗೆ ಅಲ್ಪ-ಸ್ವಲ್ಪ ಪ್ರೀತಿಯೂ ಇದೆ ಯೆಂದಾಯ್ತು? ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಅವಳನ್ನಷ್ಟು ಪ್ರೀತಿ ಸುವೆಯಾ?

ವಿಮಲ—ನಿಮ್ಮನ್ನೆಷ್ಟು ದ್ವೇಷಿಸುತ್ತಿರುವೆನೋ ಅಷ್ಟೂ ಅವಳನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುವೆನು. ನನ್ನೊಬ್ಬಳದೇ ಅಲ್ಲ, ಅವಳ ತಲೆಯಮೇಲೆ ಬಂಡೆ ಎಳೆದಿರುವ ಸೌಭಾಗ್ಯವೂ ನಿಮ್ಮ

ಪಾಲಿಗಿದೆ. ಅವಳಿಗೆ ತಂದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಲು
ಒಂದು ಹೆಸರಿಲ್ಲದಂತೆ ಮಾಡಿರುವಿರಿ.....

ಆತ—(ಬೇಸರದಿಂದ) ಓ! ಸಾಕುಮಾಡು ವಿಮಲಾ!ಅದ
ನ್ನೆಲ್ಲ ಸರಿಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದುಸುಮ್ಮನೆ ಇಲ್ಲದ
ದನ್ನು ಏಕೆ ಹಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಕೊರಗುವೆ?

ವಿಮಲ—ಹೇಗೆ ಸರಿಪಡಿಸುವಿರಿ?

ಆತ—ಇಲ್ಲಿ ನೋಡು ವಿಮಲಾ!ಈ ಊರಿನಲ್ಲಿ ನಿನ್ನನ್ನು
ಕಂಡವರಿರಬಹುದುಈ ಊರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ದೂರದ
ದೇಶಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ನಾವು ಗಂಡ - ಹೆಂಡತಿ - ಮಗಳಂತೆ
ಇದ್ದರೆ ಈ ತಾಪತ್ರಯಗಳೆಲ್ಲ ಸುಲಭವಾಗಿ ಕೊನೆಗಾ
ಣುವುದಿಲ್ಲವೆ ?

ವಿಮಲ—ನೀವೆಷ್ಟು ಹೇಳಿದರೂ, ಲೇ ಶ ಮಾ ತ್ರ ವೂ
ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ನನಗೆ ನಂಬಿಕೆ ಹುಟ್ಟದು.....

ಆತ—ಹಾಗಿದ್ದಮೇಲೆ ನನ್ನನ್ನಿನ್ನು ವೃಥಾ ದೂರಬೇಡ.....
ಇವೆಲ್ಲದರಿಂದ ಪಾರಾಗಲು ಒಂದು ದಾರಿಯುಂಟೆಂದು
ತೋರಿಸಿದೆ.....ನಿನಗೀಗ ಮನಸ್ಸು ಸಮಾಧಾನಸ್ಥಿತಿಯ
ಲ್ಲಿಲ್ಲ.....ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತು ಯೋಚಿಸಿ ನೋಡು.....ಏನೂ
ನಷ್ಟವಿಲ್ಲ.....ಈ ಮಧ್ಯೆ ನನಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಸಿವಾಗುತ್ತಿದೆ...
ಮೊದಲು ಊಟಮಾಡಿಬಿಡೋಣ ನಡಿ.....ಆಮೇಲೆ
ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಯೋಚಿಸಿ ಇತ್ಯರ್ಥಮಾಡೋಣ.

ವಿಮಲ—(ನಿಂತ ಜಾಗದಿಂದ ಕದಲದೆ, ಗಂಭೀರ ಧ್ವನಿಯಲ್ಲಿ
ನಿಮ್ಮನ್ನೇ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನು ಒಂದುಕ್ಷಣವೂ ಇರಗೊ
ಡುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನಾಗಲೆ ಹೇಳಿದುದು ನಿಮಗರ್ಥವಾಗ

ಲಿಲ್ಲವೇನೋ; ದಯವಿಟ್ಟು ಇಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಡಿ.....
.....ಕಷ್ಟವೋ ಸುಖವೋ ಅದನ್ನು ನಾವು ಹೇಗಾದರೂ
ಅನುಭವಿಸಿಕೊಂಡಿರುತ್ತೇವೆ.

ಆತ—(ಆಸಮಾಧಾನದಿಂದ) ನೀನೇನು ಜಗಳಕ್ಕೇ ಸಿದ್ಧ
ವಾಗಿ ನಿಂತಿರುವ ಹಾಗಿದೆವಿಮಲ?

ವಿಮಲ—ನನ್ನ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನಾನಿದ್ದೇನೆ. ನನಗೊಬ್ಬ
ಮಗಳಿದ್ದಾಳೆ. ಅವಳನ್ನು ಕಾಪಾಡುವ ಭಾರ ನನ್ನದು.
ಅವಳ ಸೌಖ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಈ ಮನೆಯಿಂದ
ಆದಷ್ಟೂ ದೂರವಾಗಿಡಬೇಕಾಗಿದೆಹೊರಡಿ

ಆತ—ಸರಿ ಹಾಗಾದರೆ ನೀನೂ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿ
ದಮೇಲೆ ನಾನೂ ಹಾಗೆಯೇ ಮಾಡಬೇಕಾಗುವುದು;
ವಿಧಿಯಿಲ್ಲ. ನನಗೂ ಅಲೆದಲೆದು ಬೇಸರವಾಗಿದ್ದಿತು....
ಇಲ್ಲಿ ಕೆಲವುಕಾಲ ವಿಶ್ರಾಂತಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳೋಣವೆಂದು
ಬಂದೆ.... ನೀನು ಅದಕ್ಕನುಕೂಲಕೊಡದೆ ಓಡಿಸುವಾಗ
ನಾನೇಕೆ ನಿನ್ನನ್ನು ಸುಮ್ಮನೆ ಬಿಡಲಿ?

ವಿಮಲ—(ವ್ಯಂಗ್ಯನಗೆ ನಕ್ಕು)..... ಇದು ಹೀಗೆ ಬರುವು
ದೆಂದೇ ನಾನು ಮೊದಲು ಭಾವಿಸಿದೆ..... ಈಗ ನಿಮ್ಮ
ನಿಜಗುಣವು ಹೊರಗೆ ಬರುತ್ತಿದೆಅದೇನು ಹೇಳಿ
ಬಿಡಿ.....

ಆತ—(ಕೋಪಗೊಂಡು).....ಸಾಕು ನಾಲಿಗೆಯನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ
ಹಿಡಿತದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಇಷ್ಟುಹೊತ್ತೂ ನಿನ್ನ ಪುರಾಣ
ಕೇಳಿ ನನಗೆ ಬೇಸರಹತ್ತಿ ಹೋಗಿದೆ ಆದಷ್ಟೂ

ಕೋಪವನ್ನು ತಡೆದಿದ್ದೆ.....ಇನ್ನು ಮತ್ತಷ್ಟು ರೇಗಿಸಬೇಡ.....

ವಿಮಲ—ನೀವು ರೇಗಬೇಕಾದ ಆವಶ್ಯಕವಿಲ್ಲ.....ಇಲ್ಲಿಂದ ದಯವಿಟ್ಟು ಹೊರಟುಹೋದರೆ ಸಾಕು.....

ಆತ—ನನಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಹಣ ಕೊಟ್ಟರೆ ನಾನಿಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಡುವುದು ಸಾಧ್ಯ.

ವಿಮಲ—ನನ್ನಲ್ಲಿ ಹಣವಿಲ್ಲ.

ಆತ—ಹಣವಿಲ್ಲದ ಮೇಲೆ ನಾನಿಲ್ಲಿಂದ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ.

ವಿಮಲ—ನನ್ನಲ್ಲಿದ್ದ ಹಣವೆಲ್ಲ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ನಮ್ಮ ಜೀವನದ ಖರ್ಚಿಗಾಗಿಹೋಯ್ತು.

ಆತ—ಹಣವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಒಡವೆಗಳಿವೆಯಲ್ಲ; ಅವೇಸಾಕು.....

ವಿಮಲ—ನಳಿನಳಿಗೆ ಮುಂದೆ ಗತಿ?

ಆತ—ನನ್ನ ಯೋಚನೆ ನನಗೆ. ಅವರಿವರ ಗತಿಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ನನಗೇನಾಗಬೇಕು. ಕೊಡುವೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ?

ವಿಮಲ—..... ಇಲ್ಲ

ಆತ—ಇದು ಖಂಡಿತವೋ ವಿಮಲಾ?

ವಿಮಲ—..... ಹೌದು.

ಆತ—(ಹೋಗಿ ತನ್ನ ಅಂಗೆ—ಟೋಪಿಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿ, ಹೊರಡಲು ಡ್ಯುಕ್ಟನಾಗಿ) ನೀನು ಕೊಡದಿದ್ದರೂ ನಾನು ಈ ಊರನ್ನೇ ಬಿಟ್ಟುಹೋಗುವೆನು ವಿಮಲಾ.....ಆದರೆ ಹೋಗುವಮುಂಚೆ ನೀನೂ - ನಿನ್ನ ಮಗಳೂ ಈ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ತಲೆಯೆತ್ತಿ ತಿರುಗಲಾಗದಂತೆ ಮಾಡಿ

ಹೋಗುವೆನು.....ನೆನಪಿರಲಿ.....ನಿನಗೊಮ್ಮೆ
ಅಂತಹ ನರಕದ ಅನುಭವವಾಗಿದೆ.

ವಿಮಲ—(ಅಧೀರಳಾಗಿ)..... ನಿಮಗಿಂತಲೂ ಇನ್ನು ನೀಚ
ಪಶುಗಳನ್ನಿಲ್ಲ.....

ಆತ—ಅದನ್ನರಿತೂ ಹಠಹಿಡಿಯುವ ನಿನ್ನಂತಹ
ಮೂಢರೂ ಇಲ್ಲ.....

ವಿಮಲ—(ದುಃಖ ಉಕ್ಕಿಬರಲು ಮಾನದಿಂದಿರುವಳು)

ಆತ—ಸರಿ.....ಹಾಗಾದರೆ ಅನುಭವಿಸು..... (ಎಂದು
ಹೋಗುತ್ತಿರುವನು. ವಿಮಲೆಯು ಭೀತಳಾಗಿ ಕಣ್ಣೀರೆಯುತ್ತ
ಓಡಿ, ಆತನನ್ನು ತಡೆದು ತನ್ನ ಕೊರಳಿನಲ್ಲಿದ್ದ ಚಿನ್ನದ ಸರವನ್ನು
ತೆಗೆದು)

ವಿಮಲ—ಹಿಡಿಯಿರಿ ನಿಮ್ಮ ಮಣ. (ಎಂದು ಆತನ ಕೈಲಿಡು
ವಳು)

ಆತ—(ಸರವನ್ನೊಮ್ಮೆ ಕೈಲಿ ತೂಗಿನೋಡಿ) ಉಹು! ಇದು
ಬಹಳ ಸ್ವಲ್ಪ.....(ಎನ್ನುವನು. ವಿಮಲೆಯು ತನ್ನ ಕೈಗಳ
ಲ್ಲಿನ ಚಿನ್ನದ ಬಳೆಗಳನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಡುವಳು)

ಆತ—(ಅಲ್ಲಿಗೂ ಅತ್ಯಪ್ತನಾಗಿ).....ಸಾಲದು; ಇದರಿಂದೇನು
ಹಣ ಬಂದೀತು? ನನ್ನ ಒಂದು ತಿಂಗಳ ಖರ್ಚಿಗೆ
ಸಾಲದು.....

ವಿಮಲ—ನನ್ನದಾಗಿ ಉಳಿದಿರುವುವು ಇವು.....ವಂಚನೆ
ಯಿಲ್ಲದೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ.....

ಆತ—(ಸುತ್ತ ತಿರುಗಿನೋಡಿ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯ ಕಡೆ ಕೈತೋರಿಸಿ)
ಸುಳ್ಳೇಕೆ ಆಡುವೆ..... ಆ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯಲ್ಲೇನಿದೆ,
ನೋಡೋಣ ತೋರಿಸು.....

ವಿಮಲ—(ಅಂಜಿ ಎರಡು ಹೆಜ್ಜೆ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಸರಿದು)..... ಅದ ರಲ್ಲೇನೂ ಇಲ್ಲ.....(ಎಂದು ತನ್ನ ನಡುವಿನಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಬೀಗದಕ್ಕೆ ಗೊಂಚಲನ್ನು ಕೈಲಿಹಿಡಿದು ಭದ್ರಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಳು)

ಆತ—ಎನೂ ಇಲ್ಲದಮೇಲೆ ತೋರಿಸಲು ಅಂಜಿಕೆ ಏಕೆ?..... ಬೀಗ ತೆಗೆ.....

ವಿಮಲ—.....ಇಲ್ಲ..... ತೆಗೆಯಲಾರೆ.....

ಆತ—ನಿನ್ನಿಂದಾಗದ ಮೇಲೆ ನಾನೇ ತೆಗೆಯಬೇಕಾಗುವುದು.....ನೀನು ಹಿಂದೆಗೆಯುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಹಣವನ್ನೂ ಮುಚ್ಚಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ನನಗೆ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಸುಳ್ಳು ಹೇಳಿದೆಯೆಂದು ತೋರುವುದು..... ಆದ್ದರಿಂದ ಅದರಲ್ಲಿರುವುದನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡೇ ಹೋದರೆ ಆಗ ನಿನಗೆ ತಕ್ಕ ಬುದ್ಧಿ ಕಲಿಸಿದಂತಾಗುವುದು (ಎಂದು ಬೀಗದಕ್ಕೆ ಗೊಂಚಲನ್ನು ಕಿತ್ತುಕೊಳ್ಳಲು ಹೋಗಲು ಅವಳು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡೋಡಿಹೋಗಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವಳು. ಆತನು ಹಾರಿ, ಅಡ್ಡನಿಂತು ಅವಳನ್ನು ಹಿಡಿದು, ಅವಳ ಬಾಗಿಲಿಗಿಡಿದ ಮುಷ್ಕಿಯಿಂದ ಕೈಗೊಂಚಲನ್ನು ಬಿಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲೆತ್ತಿಸುತ್ತ)

ಆತ—ತಂಟೆಮಾಡದೆ ಕೊಟ್ಟುಬಿಡು ವಿಮಲಾ.....ನನ್ನನ್ನು ವೃಥಾ ಕೆಣಕಬೇಡ.....

ವಿಮಲ—(ಶಕ್ತಿಮಾರಿ ಹೇಣಗುತ್ತ).... ಜೀವವಿರುವವರೆಗೂ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ.

ಆತ—ಹಾಗಾದರೆ ಅನುಭವಿಸು.....(ಎಂದು ವಿಮಲೆಯ ಕಪಾಳದಮೇಲೆ ಫ಼ೀರನೆ ಒಂದು ಬಲವಾದ ಪೆಟ್ಟುಹಾಕಿ,

ಕೈಗೊಂಚಲನ್ನು ಕಿತ್ತುಕೊಳ್ಳುವನು. ವಿಮಲೆಯು ರೋದಿ ಸುತ್ತ ಕುಸಿದು ಬಿದ್ದು, ಅವನ ಕೈಕಾಲುಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗಲು ಬಿಡದೆ)

ವಿಮಲ—ನಿಮ್ಮ ದಮ್ಮಯ್ಯ..... ಅದರಲ್ಲಿರುವುದನ್ನು ಮುಟ್ಟಬೇಡಿ.....ಅವು ನಳಿನಿಗೆಂದು ತೆಗೆದಿಟ್ಟಿದ್ದು..... ನನ್ನ ಸರ್ವಸ್ವವನ್ನೆಲ್ಲ ನಿಮಗೆ ಧಾರೆಯೆರೆದೆ.....ನನ್ನ ಜೀವನವನ್ನು ಕಸಕೈಂತಲೂ ಕಡೆಯಾಗಿ ಮಾಡಿದಿರಿ..... ಆ ಒಡವೆಗಳಿದ್ದರೆ ಮುಂದೆ ನಳಿನಳಿಗೆ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಆಧಾರ.....ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಡಿ..... ಅವಳ ಮೇಲಾದರೂ ಕನಿಕರವಿಡಿ..... ನಿಮ್ಮ ಕಾಲಿಗೆ ಬಿದ್ದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ..... (ಎಂದು ಬಿಕ್ಕಿಬಿಕ್ಕಿ ಅಳುತ್ತ ಯಾಚಿಸುವಳು)

[ಅತನು ಮಾತನಾಡದೆ ಮುಂದೆ ಹೋಗಲೆತ್ತಿ ಸುವನು. ಅಗದಿರಲು ರೇಗಿ, ಬಲವನ್ನೆಲ್ಲ ಬಿಟ್ಟು ವಿಮಲೆಯ ಎದೆಗೆ ಕಾಲಿನಿಂದೊಡೆಯಲು, ಆ ರಭಸಕ್ಕೆ ನಿಸ್ಸಹಾಯಕಳಾಗಿ ಹಿಂದಿದ್ದ ಕಬ್ಬಿಣದ ಒರಳಿನ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದು ನೋವಿನಿಂದ ಚೀರುವಳು. ಅತನದನ್ನು ನೋಡಿ ಒಂದು ವಿಕಟನಗೆ ನಕ್ಕು, ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯ ಮುಂದೆ ಹೋಗಿ ಕುಳಿತು ಬೀಗತೆಗೆದು, ಅದರಲ್ಲಿದ್ದ ಒಡವೆಗಳನ್ನು ಒಂದೊಂದಾಗಿ ನೋಡಿ ತೆಗೆದಿರಿಸುತ್ತಿರಲು, ದುಃಖದಿಂದ ಉನ್ನತೃಳಾದ ವಿಮಲೆಯು ತಟ್ಟನೆ ಹಿಂದಿನಿಂದ, ಒರಳಿನ ಸಣ್ಣ ಹಾರೆಯನ್ನು ಹಿಡಿದಿತ್ತಿತ್ತು. ಅತನ ಕುತ್ತಿಗೆಯಮೇಲೆ ಬಲವಾಗಿ ಇಳಿಸುವಳು. ಕ್ಷಣಕಾಲ ನಿಶ್ಚಿತ್ತ. ಅತನು ಸದ್ದಿಲ್ಲದೆ ನೆಲಕ್ಕೂರಗುವನು. ಇದನ್ನು ಅಗತಾನೇ ಬಿಂದುನೋಡಿದ ನಳಿನಳು ಭಯದಿಂದಚೀರುವಳು. ವಿಮಲೆಯು ತನ್ನ ಕೃತ್ಯದಿಂದ ತಾನೇ ಸ್ತಂಭಿತಳಾಗಿ ನಿಲ್ಲುವಳು.]

ಮತ್ತೆ ಮೌನವಾಳುವುದು.

ತೆರೆ

ದೇವ್ರಂಗೆ ದ್ಯಾವೀನೂ

(ಏಕಾಂಕ ದೃಶ್ಯ)

[ಕಾಲ; ಅಧುನಿಕ. ಸ್ಥಳ; ಕೆಂಚನ ಗುಡಿಸಲು. ಬಡವರ ಸರ್ವ ಸ್ವವಾದ ಪದಾರ್ಥಗಳೆಲ್ಲ ಒಳಗೆ ಅಲ್ಲಿ-ಇಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತವೆ. ಕೆಂಚನ ಪತ್ನಿ “ದ್ಯಾವಿ” ಅಳುತ್ತ ಕುಳಿತಿದ್ದಾಳೆ. ಕೆಂಚನು ಕಸಿಯ ಹಾಗೆ ಅವಳ ಸುತ್ತಲೂ ಓಡಾಡುತ್ತ ಸಮಾಧಾನಮಾಡಲು ಹವಣಿಸುತ್ತಿದ್ದಾನೆ.]

ಕೆಂಚ—‘....ದ.....ದ.....ದ.....ದ್ಯಾವೀ?....’

ದ್ಯಾವಿ—(ಮೌನದಿಂದಿರುವಳು)

ಕೆಂಚ—“ಒಳ್ಳೇ ಗಾಸಾರ ಬಂದ್ ತಗಲ್ಕುಂಡ್ತಲ್ಲಾ
.....ಸುರ್ರಾ - ಬುಸ್ಸಾ - ಅಂತ ಅಳ್ತಾ ಕುಂತ್ಬು
ಟ್ಟವ್ವೆ.... ಬಡಕೂಂಡ್ರಾ ಬಾಯ್ಬಿಡಾಕೆಲ್ಲ.....
ಏಸೂಂತ ಒಬ್ಬೇ ಮಾತಾಡಾನಿ?.....ಯಾತ್ನೋ
ನಾನಟ್ಟೇಗ್ ಬಂದ್ಗೆ ಚೆಂದಾಗಿಲ್ಲ....(ಯೋಚಿಸಿ,
ದ್ಯಾವಿಯನ್ನೊಮ್ಮೆ ನೋಡಿ) ಆಚ್ಚೊಳ್ಳೊಡ್ಡ ಗಳಿಗೆನಾರಾ
ಚೆಂದಾಗಿರೋವಾಗ್ಗೆ ಒಂಟ್ಟುಡಾನಿ....ಇಲ್ದಿದ್ರೆ ಮಾರಾ
ಯ್ತಿ....ಗಾಸಾರಾ ಬುಡಸ್ಪುಡ್ತಾಳೆ....ಮೈಮೇಗೇನೀಗ
ಮುನೀಸ್ವರ್ದೇ ಬಂದವ್ವೊ ಇಲ್ಲಾ ಮಾರವ್ವೋ? ಅದೆಂ
ಗಾರ ಇರ್ಲಿ....ನನ್ನ ಮೈಮೇಗೆ ಬರೋ ಮುಂಚೇನೇ
ಕಂಬೀರಿತ್ಪುದೋದೇ ಚೆಂದ’ (ಮೆಲ್ಲನೆ ಅವಳ ಹಿಂದೆ

ಹೋಗಿ ತನ್ನ ಅಂಗಿ, ಚೌಕವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೆಜ್ಜೆಯ ಮೇಲೆ ಹೆಜ್ಜೆಯಿಟ್ಟು ಹೊರಕ್ಕೆ ಹೋಗಲೆತ್ತಿ ಸುತ್ತಾನೆ. ಬಾಗಿಲನ್ನು ಸೇರುವ ವೇಳೆಗೆ ದ್ಯಾವಿಯು ನೋಡಿ, ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ)

ದ್ಯಾವಿ—ಎಲ್ಲಿಗಾ ಓಗಾದು.....?

ಕೆಂಚ—(ಬೆಚ್ಚಿನಿಂತು) ಮು ಮು ಮದ್ಯಾನ ಆಗ್ನಿ ಲ್ಲಾ?... ಮಿಶೀನು ಕೂಗೋವೊತ್ತು?... ಕೂಲೀಗೊಂಟೆ

ದ್ಯಾವಿ—ಮಿಶೀನು ಕೂಗೋವೊತ್ತಂತೆ - ವೊತ್ತು.... ವೊತ್ತಾರಿಂದ ಒಲೇಗ್ಗಿಂಕೇ ಮುಟ್ಟಿಲ್ಲಾ....

ಕೆಂಚ—(ಉಗುಳು ಸುಂಗಿ) ಒಲೇಗ್ಗಿಂಕೇ ಮುಟ್ಟಿಲ್ಲಾಂತ ನಂಗುಟ್ಟಾಕ್ಕುರೂ ಮಾಡ್ಬಟ್ಟಿಲ್ಲಾ ಮತ್ತೀಗಾ?....

ದ್ಯಾವಿ--“ಸಾಕ್ಕುಂಕಿರು.... ಕಂಡವ್ರೆ.... ಗಂಜೀ ಬೇಸಾಕ್ಕಾ ಕ್ಕಾಳಿಲ್ಲಾ ಅಟ್ಟೇಲಿ.... ವೊಟ್ಟೇಗ್ಗಟ್ಟೇಬಿಕ್ಕೊಂಡು ಕುಂ ತ್ತುಣೋ ವೊತ್ಪಂದೈತೆ.... ಕೈಬೀಸೊಂಬಂದೆಲ್ಲಾ..... ಎನಾರಾ ಮಾಡ್ಡಡಗಿದ್ರೆ ಗದಕ್ಕುಟ್ಟೋಗಾನೀಂತ.....

ಕೆಂಚ—ನ..... ನ..... ನ್ನಾ ನೇನ್ಮಾಡ್ಲೀ ದ್ಯಾವೀ..... ಸಂಬಳದ್ಬ ಟ್ವಾಡೇನೇ ಆಗಿಲ್ಲಾ ಇನ್ನೂ ವೇ.....

ದ್ಯಾವಿ—ನನ್ನೇಳದೆ ಗಂಡ್ಲು ಮಿಸೇ ವೊತ್ತೊಂಡು..... ‘ನಾನೇನ್ಮಾಡ್ಲೀಂತ’....

ಕೆಂಚ—(ಸ್ವಲ್ಪ ಧೈರ್ಯ ತಂದುಕೊಂಡು) ‘ದ .. ದ್ಯಾವೀ..... ನನ್ನೀಸೇ ಮೇಗ್ನಿಂಗೀಟೊಂದು ವೊಟ್ಟುರಿ ಇದ್ರೆ..... ಬೋಳಾಕ್ಕುಡ್ಲೀನೇಳು ಈ ಮಿಸೇಯ. ಸುಂಸುಂಕೆ ನನ್ನೇಗುರುದ್ಯಾಕಾರಾ ಬಿದ್ದೀಯಾ?..... ಉಳ್ಳೀಕಾಳು ರದಂಗೆ.....”

ದ್ಯಾವಿ—“ಯಾಕುರುದ್ಬೀಳಾದಾ?.....ನಿನ್ನಟ್ಟಂಡಲ್ಲಿ ರೋದ್ದೆ
.....ಮೊಟ್ಟೇಗಿಟ್ಟೆಲ್ಲೆ ಇಂಗಿರಾಕಿಂತ ಸತ್ತಾರವೋ
ತೀನಿ, ಎಲ್ಲಾರ ಕೆರೇಗ್ಬಿದ್ದು.....(ಅಳುವಳು)

ಕೆಂಚ—(ಗಾಬಂಗೊಂಡು) ‘ಅರಿರಿರಿರಿ.....ಸಾಯೋವಂಗಿದ್ದೆ
ಈಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲಾರ ಸತ್ತಿ ತುಟ್ಟೇಯಾ.....ಇನ್ನೊ ಸಿ ದಿನಾ
ತಡ್ತೋ ದ್ಯಾವಿ.....ಕೈಯ್ಯಾಗ್ಗಾಸಿಲ್ಲಾ.....ಬಟ್ಟಾಡೇ
ಅದ್ಮೇಕಾರಾ ಸತ್ತೆ, ನಿನ್ನಣ್ಣಾಡಾಕ್ಕಾ ಕ್ಕಾಸಾರಾ ಉಳ್ಳಿ
ರ್ದೆ.....”

ದ್ಯಾವಿ—(ಕೋಪಗೊಂಡು) ನಾನ್ ಸತ್ತೆ ನಿಂಗ್ಬಲು ಮೇಲಾ
ದಾತಲ್ವಾ?.....

ಕೆಂಚ—ದ್ಯಾವಿ.....ನಾನೇಳೋದು ಸುಳ್ಳಾಂತಂದ್ವೋ.....
ಆದ್ರೂ ನಗ್ಸಾರ್ಕೇಳ್ತೀನೈಳೂ.....ನೀ ಸತ್ತೆ ನಂತಲೇ
ಮೇಗ್ಗುಂತಿರೋ ಒಂದೊರೇ ಕಳ್ಳಂಗಾಯ್ದೆ ನೋಡು
.....ನಿನ್ನಂತೋ ಎಂಡ್ತೀನ್ನುತ್ತಿ ಗ್ಬಿಕ್ಕೊಳ್ಳಾಕಿಂತ ಅಗ್ಗ
ಬಿಗ್ಗೊಂಡ್ವಾಯೋದೇ ನಿಸೂರು.....

ದ್ಯಾವಿ—ಅಲ್ವಾ ಮತ್ತೀಗಾ?.....ತಿರುಗೊಂದ್ವಾತಾಡದ್ರೆ
ನನ್ನಾಯಾಗೊಳ್ಳೇ ಮಾತ್ಪರಾಕಿಲ್ಲಾ ನೋಡು.....

ಕೆಂಚ—ಒಳ್ಳೇ ಮಾತ್ಪರ್ದಿದ್ದೋಗ್ಗಿ ಬುಡು.....(ಮೆಲ್ಲಗಿ)
ಉಗಳಾರಾ ಬತ್ತದಲ್ಲಾ.....

ದ್ಯಾವಿ—ಕಲ್ತ ಮಾತೆಲ್ಲಾ ಯಾಕ್ಕರ್ಚ್ ಮಾಡೀಯಾ.....
ನಿನ್ನೇಳೇಕಾಳ್ಳಾವ್ವಾ ಬೇಯಾಕಿಲ್ಲ ನಂತಾವ.....ಮೋದೀ
ಯೇನೋ ಮೋಗು.....

ಕೆಂಚ—ಆ! ಅದ್ವೇನೋಡ್ ದ್ಯಾವೀ ಅದ್ವೇ ನಾನ
 ಟ್ಟೇಗ್ಯಾವ ಕಾಳೂ ತನ್ನಿಲ್ಲಾ ನೋಡು ನಿಂತಾವ
 ಬೇಳೇಕಾಳೇ ಬೇಯ್ದಿದ್ದೇಕೆ ಇನ್ಯಾವ್ಯಾಳು ಬೆಂದಾ
 ತೂಂತ.....

ದ್ಯಾವಿ—(ಸಿಟ್ಟಿನಿಂದ) ಸಾಕು ವೋಗಿ ರಾಗೀ ತತ್ತಾ
 ಬೇಯ್ಸಿ ಬಡೀತೀನಿ

ಕೆಂಚ—ಎಲ್ಲಿಂದ ತರ್ರೀ ದ್ಯಾವಿ ಆಳಾದಂಗ್ಗಿವೋನೂ
 ನೂವೇ ಅಳೇಬಾಕಿ ಕೊಟ್ಟೊರು ಸಾಮಾನು ಕೊಡಾಕಿ
 ಲ್ಲಾಂತಾನೆ ಇನ್ನೆಲ್ಲಿಂದ ತರ್ರೀ? ನೀನೇ
 ಯೇಳು.....

ದ್ಯಾವಿ—ಎಲ್ಲಾರೂ ತತ್ತಾ, ನಂಗೇನ್ನೇಳ್ತೀಯಾ ಸಂಬ್ಬ
 ಬರ್ದಿದ್ರೆ ಅಂತೋತಾವೇಕ್ಕಾಕ್ರಿ ಮಾಡೀಯಾ ಸಲೀ
 ಸಾಗ್ಗೊಡೋಕಡೇ ಜೀತಾಮಾಡೂ.....

ಕೆಂಚ—ಊ ಅಂಗೇ ಆದಾತ್ಪಡೂ (ಮಿರ್ಷ ಕೂಗು
 ಕೇಳಿಬರುವುದು) ... ಅಗೋ ಟೀಮಾಯ್ತು.....

ದ್ಯಾವಿ—ವೋಗು

ಕೆಂಚ—ಊ ಇನ್ನೇನೊಂಟಿ (ಎಂದು ಆಲ್ಲೇ ನಿಂತು,
 ಹಲ್ಲು ಕಿರಿಯುತ್ತ) ... ಅಂಗಾರೇ ತಿನ್ನಾಕೇನೂ ಕೊಡಾ
 ಕಿಲ್ವಾ ದ್ಯಾವೀ.....?

ದ್ಯಾವಿ—ಇದ್ದರಲ್ವಾ ಕೊಡಾಕೆ

ಕೆಂಚ—(ಸಪ್ಪೆ ಮುಖ ಹಾಕಿಕೊಂಡು) ಊ ವೋತೀನೇಳು
 ವೊತ್ತಾಯ್ತು..... (ಮೆಲ್ಲನೆ ಹೋಗುತ್ತ) ವೊಟ್ಟಿ ಅಸಿ

ತಿತ್ತೋ.....(ಎಂದು ಹೊಟ್ಟೆಯನ್ನು ಉಜ್ಜಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ ಬಾಗಿ
ಲನ್ನು ಸಮಾಪಿಸುವನು. ಆಗ ದ್ಯಾವಿ ಯು ಮುಗಳಿಗೆ
| ಸೂಸುತ್ತ)

ದ್ಯಾವಿ— ಬಾವೋಗ್ಲಿ.....(ಎಂದು ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಮಡಕೆ
ಯನ್ನು ಸವಿಾಪಿಸಿ, ಅದರಿಂದೆರಡು ರಾಗಿರೊಟ್ಟಿಯನ್ನು ತೆಗೆದು)
(ಬಾಗಿಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಗಂಡನ ಕೈಲಿಟ್ಟು ಮೆಲುವಿಗೆ ನಗುತ್ತಲಿ)
.....ದಾರಿಗೋಗ್ತಾ ತಿಂದೊಂಟೋಗು, ವೊತ್ತಾ
ದಾತು.....

ಕೆಂಚ—(ಕೈಲಿದ್ದ ರೊಟ್ಟಿಗಳನ್ನೂ. ಮತ್ತು ದ್ಯಾವಿಯ ಮುಖ
ವನ್ನೂ ನೋಡಿ) ಏನೂ ಇಲ್ಲಾಂತಂದೆ?

ದ್ಯಾವಿ—ಅಂದ್ಬುಟ್ಟುಂಕಿರಾಕಾದಾತಾ ಕೂಲೀಮಾ
ಡಾಕ್ಕೈಕಾಲ್ಗಿಟ್ಟಿ ರೈಕಲ್ಲಾಮನೇಗೇನೂ ಇರ್ದೇ
ವೋಗೋ ವೊತ್ತೆ ನಿಂಗವ್ವನ್ನಾವಿಂದ ರೊಟ್ಟಿ ತಂದ್ಕ
ಡಗ್ಗೆ. ಇನ್ನೇನ್ಮಾಡ್ಲೀ.....?

ಕೆಂಚ—ನೀನೊಂದೆತ್ತೊ ದ್ಯಾವೀ ಇದ್ರಾಗೆ..... ನಂಗ್ಯಾ
—ಕೆಳ್ಳೊ?

ದ್ಯಾವಿ—(ನಗುಮುಖದೊಡನೆ) ನನ್ನದ್ದೀಯಾತ್ತೆ.....
ಸುಂಕೋಗ್ಯಾರ್ದಾ....?..... ವೊತ್ತಾಯ್ತು.....

[ಕೆಂಚನು ಹೊರಡಲಿರುವನು. ಆ ವೇಳೆಗೆ ಹೊರಗಿನಿಂದ ಒಬ್ಬ
ಗಂಡಸು “ಕೆಂಚಣ್ಣಾ—ಕೆಂಚಣ್ಣಾ” ಎಂದು ಕೂಗುವುದು ಕೇಳಿ
ಬರಲು ಕೆಂಚನು ಹೆದರಿ ದ್ಯಾವಿಯ ಮುಖನೋಡಿ ಕಳೆಗುಂದಿ ನಿಲ್ಲು
ವನು. ದ್ಯಾವಿಯು ಇದರಿಂದ ಕಾತುಕಗೊಂಡು]

ದ್ಯಾವಿ—ಯಾಕಣ್ಣಾ....? (ಎಂದು ಕೇಳುವಳು)

ಗಂಡಸು—(ಹೊರಗಿನಿಂದಲೇ)ಯಾಕೂ ಇಲ್ಲವ್ವಾ....
ಕೆಂಚಣ್ಣಿಲ್ಲಾ ಆಟ್ಟೇಲಿ?

ವ್ಯಾ ವಿ—ಇಲ್ಲಣ್ಣಾ.....ಎನ್ನುದ್ದಿ?

ಗಂಡಸು—ವಾದ್ತಿಂಗಳ್ಳು ಅಂಗಡೀ ಲೆಕ್ಕ ಇನ್ನಾ ವೈಸಲ್
ಮಾಡಿಲ್ಲಾ ಕಣವ್ವಾ.....ಅದೈ ಬಾಕಿ ಕೇಳಾನಿ ಅಂತ
ಬಂದೆ.

ವ್ಯಾ ವಿ—ಇನ್ನಾ ಸಂಬಳದ್ಬಟ್ಟಾಡೇನೇ ಆಗಿಲ್ಲಂತೆ ಕಣಣ್ಣ
.....ಅಣ ಬಂದೌಸ್ಸ ನಾನೇತಂದ್ಯೊಡ್ಡೀನೇಳು.....

ಗಂಡಸು—ಅಂಗಂದ್ರೇನವ್ವಾ?.....ಈ ವೊತ್ಬೆಳಗ್ಗೇನೆ
ಬಟ್ಟಾಡೇ ಆಯ್ತಂತೆ.....ಉಳ್ಳೊರೆಲ್ಲಾ ದುಡ್ಡಂ
ದ್ಯೊಟ್ಟುಟ್ಟೊದ್ರ.....ಇಂಗೆಲ್ಲಾ ಸತಾಯ್ಸೊದು
ಚಿಂದಾಅಲ್ಲ ಕಣವ್ವ.....

ವ್ಯಾ ವಿ—(ಕೆಂಚನನ್ನೊಮ್ಮೆ ಸಂವೇಹ—ಓಟ್ಟಿನಿಂದ ನೋಡಿ, ತಲೆ
ದೂಗಿ).....ಓ!.....ಸಂಗ್ಬಟ್ಟಾಡೇ ಅದ್ನುದ್ದೀನೆ ತಿಳ್ಳಿ
ನಿಲ್ಲ ಕಣಣ್ಣ.....ಅಟ್ಟೇಗ್ಬಂದೌಸ್ಸ ದುಡ್ಡೀ
ಸೊಂಬಂದು ನಿನ್ನಣ ಕೊಟ್ಟತ್ತೀನಿ.....ಓಗಣ್ಣ....
(ಎಂದು ಕಣಕಿದ ಸರ್ಪದಂತೆ ಕೆಂಚನ ಕಡೆ ಓರುಗುವಳು)

ಕೆಂಚ—(ಹತಾರನಾಗಿ, ನಿಟ್ಟುಸಿರಿಟ್ಟು ತನ್ನಲ್ಲಿ) ಕಂಡ್ಕೊಂಬುಟ್ಟು
.....ನೋಡ್ತಾ....ಕಂಡ್ಕೊಂಡೇ ಬುಟ್ಟು....

ವ್ಯಾ ವಿ—ಯಾಕಾ ಸುಳ್ಳೇಳಿದ್ತಾ?.....

ಕೆಂಚ—....ಇ....ಇ....ಇಲ್ಲಾ ವ್ಯಾ ವಿ.... ನಾ....

ವ್ಯಾ ವಿ—ಎಲ್ಲಾ ದುಡ್ಡು?....ಸುಂಕೆ ತೆಗೆದ್ತುಡ್ಕು.....
ಇಲ್ಲಿದ್ರೆ ನಿನ್ ಜೀವೊಳ್ಳೇದಲ್ಲಾ.....

ಕೆಂಚ — ಮಡಗ್ರೀನೀಕಣ್ಣಾರಾಯ್ತಿ ಯಾಕ್ಕಡಕೊಂ
ತೀಯಾ.... (ಎಂದು ವಿಷಾದದಿಂದ ತಲೆಗೆ ಸುತ್ತಿಕೊಂಡಿದ್ದ
ಚಾಕದಂಚಿನ ಗಂಟು ಬಿಟ್ಟು ದುಡ್ಡೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಅವಳ ಕೈಗೆ ಕುಕ್ಕು
ವನು)

ದ್ಯಾವಿ — ಅದ್ಯಾಕಾ ಮುಚ್ಚಡೀಕೊಂಡಿದ್ದು?.... ಆ....?

ಕೆಂಚ — (ನಿಧಾನವಾಗಿ ಮೆಲ್ಲನೆ) ಅಟ್ಟೀಯೋರೆಲ್ಲ
ಸೇರೊಂಡು ಸಿವ್ರಾತ್ರೀಗೆ ಆಟಾ ಆ ಡೈ ಕೂಂ ತ
ಮಾಡೊಂಡವ್ರೆ..... ರಾಮಾಯಣಾ ವಾ.... ಅದೈ....

ದ್ಯಾವಿ — ಅದೈ ಸಂಬಾ ನಂತಾವೊಡ್ಡೆ ಮುಚ್ಚಡಗೊಡ್ಡೆ....
.....?

ಕೆಂಚ — ಆಟಾ ಇನ್ನೆಂಟ್ ದಿನೀಕ್ಪೀತ್ತದೆ.... ಅದೈ.....

ದ್ಯಾವಿ — ಅದೈ ?

ಕೆಂಚ — ಅದೈ ಈಗ್ಲೀ ದಿರೀಸ್ ಒಲೀಸೈಕೂಂತ.....

ದ್ಯಾವಿ — ಆಟಾ ನೋಡಾಕೊಗೊನು ದಿರೀಸ್ ಒಲಿಸೊಂ
ಡೊಡೊಡಾಕೋಗ್ ಬೇಕಾ?

ಕೆಂಚ — ಇಲ್ಲಾ ದ್ಯಾವಿ!.... ಅಟ್ಟೀಯೋರೆಲ್ಲಾ ನಂಗೆ ಇಬೀ
ಷ್ಲನ್ ಯಾಸಾ ಕಟ್ಟುಟ್ಟಾವ್ರೆ..... ಅದೈ.....

ದ್ಯಾವಿ — ಬಂದ್ಸಂಬಾ ನೆಲ್ಲಾ ಕರ್ಚಮಾಡ್ಕಂಡು ದಿರೀಸ್
ಒಲೀಸುಟ್ಟು ಅಂಗ್ಲೀ ಬಾಕೀಗೇನ್ಮಾಡ್ತಿದೈ?.....

ಕೆಂಚ — ಇಲ್ಲಾ ದ್ಯಾವಿ!..... ಅಂಗ್ಲೀ ಬಾಕೀ ಪೈಸಲ್ಮಾ
ಡ್ಕುಟ್ಟು, ಉಳ್ಳಿದ್ರಲ್ಲಿ ದಿರೀಸ್ ಒಲೊನಾಂತಮಾ
ಡಿದೈ.....

ದ್ಯಾವಿ—ಅಂಗಂತಮೊದ್ದೇ ನಂತಾವೇಳಿದ್ರೆ ಬೇಡಾಂತಿದ್ದಾ?

ಕೆಂಚ—ಸಂಬಾ ಬಂದೌಸ್ಸ ಎಳ್ಳು ಶಾಲೆ ತಗೊಂಬೇಕೂ
.....ಶಾಲೇ ಇಲ್ಲಾಂತಿದ್ದೆ.....ಅದ್ದೆ.....ನೀನ್ನು ಡ್ಲೊ
ಡಾಕಿಲ್ಲಾ ನಿಂತಾವೊಟ್ಟಿ ಅಂದ್ಲೊಂಬುಟ್ಟಿ.....ಇಲ್ಲಿದ್ರೆ

ದ್ಯಾವಿ—ಶಾಲೇ ಇಲ್ಲಿದ್ರಿಲ್ಲಾಇನ್ನೊ ಸಿದಿನಾ ತಡ್ತು
ತಗೊಂಡ್ರಾಗಾಕಿಲ್ಲಾಂತದಾ.....ವೋಗು
ವೊತ್ತಾಯ್ತು ಕೂಲಿಗೆ ಸಂಜೇಯಿಂದ ಪೇಟೇಗೋಗಿ
ಬಟ್ಟೆ ತಗಂಡು ದಿರೀಸ್ ಒಲ್ಯಾಕಾಕೂವಂತೆ.....

ಕೆಂಚ—(ಅಶ್ಚರ್ಯ ಚಕಿತನಾಗಿ)... .. ದ್ಯಾವೀ ಅಂತೋರಿಲ್ಲ
ದ್ಮನೇ ದ್ಯಾವಿಲ್ಲದ್ದು ಡೀ ಅಂಗೆ..... (ಎಂದುಕೂಳ್ಳು
ವನು)

ದ್ಯಾವಿ—ಓಗ್ಬಾರ್ದಾ.....ವೊತ್ತಾಯ್ತು ಸಂಜೇಗ್ನಾನೇ
ಒಂದಿಗ್ಬಂದು ಬಟ್ಟೆ ಕರೀದಿ ಮಾಡ್ತೀನಿ.....ಇಲ್ಲಿದ್ರೆ
ನೀನ್ ಟೋಪಿಬುದ್ಧುಡ್ತೀಯಾ (ಎಂದು ನಸುನಗುತ್ತ
ನುಡಿಯುವಳು)

ಕೆಂಚ—(ತನ್ನಲ್ಲಿ) “ ಧೇವ್ರಂಗೆ ದ್ಯಾವೀನೂವೆ ” ಎಂದು
ಕೊಂಡು ಕೈಲಿದ್ದ ರೊಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ತಿನ್ನುತ್ತ ಹೊರಕ್ಕೆ
ಹೋಗುವನು. ಅವನು ಹೋದೆಡೆಯೇ ನೋಡುತ್ತ
ದ್ಯಾವಿಯು ನಿಲ್ಲುವಳು.)

(ತೆರೆಯುರುಳುವುದು)

“From the human spirits which embody the strivings, the hopes, the conquered failings, of the past, we may form our betterselves and build the humanity of the future”.

